

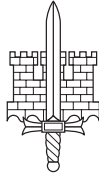
Maanpuolustuskorkeakoulu

Opinto-opas 2013

Sotatieteiden maisterin tutkinto

- ▶ SM4-kurssi
- ▶ SMOHJ13-kurssi
- ▶ SMSIV13

MAANPUOLUSTUS- KORKEAKOULU

OPINTO-OPAS 2013

Sotatieteiden maisterin tutkinto

- ▶ **SM4-kurssi**
- ▶ **SMOHJ13-kurssi**
- ▶ **SMSIV13**

Julkaisija

Maanpuolustuskorkeakoulu

ISBN 978-951-25-2473-0

ISBN 978-951-25-2474-7 (PDF)

Vastaava toimittaja

Sanna Kantola

Toimittaja

Opintoasiainosasto

Taittaja

Heidi Paananen

Painopaikka

Juvenes Print

Tampere 2013

Lukijalle.....	5
1 Sotatieteiden maisterin tutkinto	7
1.1 Opintojen sisältö ja kulku.....	8
1.2 Opintojen aikaiset valinnat ja vaiheet	9
1.3 Ohjaajien sotatieteiden maisterin opinnot	10
1.4 Opintopolut ja opintojaksotarjonta	11
1.4.1 Kieli- ja viestintäopinnot 5 op	11
1.4.2 Kaikille maisteriopiskelijoille pakolliset opinnot 25 op.....	12
1.4.3 Oppiaineiden aineopintoina suoritettava pitkän sivuaineen harjoitustyö 10 op ja syventävät opinnot 80 op	13
1.4.4 Johtaminen pääaineena 80 op.....	14
1.4.5 Sotilaspedagogiikka pääaineena 80 op	15
1.4.6 Sotataito pääaineena 80 op	16
1.4.7 Sotatekniikka 80 op	18
2 Sotatieteiden maisterin tutkinto (ei johda upseerin virkaan)	20
2.1 Opintojen sisältö ja kulku.....	20
2.2 Opintopolut ja opintojaksotarjonta	21
2.2.1 Kansallisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehto...21	
2.2.2 Kansainvälisen turvallisuuden suuntautumis- vaihtoehto	24
3 Upseerin virkaan johtavan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintojaksokuvaukset.....	28
3.1 Kieli- ja viestintäopinnot	28
3.2 Kaikille pakolliset opinnot.....	37
3.3 Johtaminen.....	70
3.4 Sotilaspedagogiikka	88
3.5 Sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria).....	109
3.6 Sotatekniikka	141
4 Sotatieteiden maisterin tutkinnon (ei johda upseerin virkaan) opintojaksokuvaukset.....	153

Lukijalle

Opinto-oppaan yleisessä osassa kerrotaan opiskelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä sen alaisissa puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa (PAT-koulut). Tämä kädessäsi oleva eriytyvä opas keskittyy sotatieteiden maisteriopintoihin (SM) ja niiden kuvaamiseen.

Sotatieteiden maisteritutkinnon opinto-oppaassa kuvataan SM-tutkinnon kokonaisuus, opintojen sisältö ja tutkinnon opintopolut sekä sotatieteiden maisterin tutkintojen opintojaksokuvaukset. Sotatieteiden maisteriopiskelijoita ovat upseerin virkaan johtavat sekä johtamattomat opiskelijat ja ohjaajaksi (lentäjät) opiskelevat.

Suunniteltaessa tulevia opintoja ja niiden toteutusta opiskelija saa tietoja sekä opinto-oppaiden yleisestä että yksityiskohtaisesta osasta. Ohjausta ja neuvontaa opintojen suunnitteluun annetaan Opintoasiainosastolla, Kadettikoululla sekä PAT-kouluilla.

Ole rohkeasti yhteydessä jos jokin asia mietityttää Sinua!

Iloa ja intoa tuleviin opintoihisi!

Opinto-oppaan
toimittajat

1 Sotatieteiden maisterin tutkinto

Sotatieteiden maisterin (SM) tutkintoon johtavat opinnot aloitetaan pääsääntöisesti neljän vuoden työelämäjakson jälkeen ja opinnot kestävät kaksi vuotta. Opistousepitaustaiset opiskelijat (joilla on riittävästi työkokemusta) ja ohjaajiksi (lentäjät) opiskelevat jatkavat suoraan maisterivaiheeseen kandidaattiopintojen jälkeen. Maisteriopinnot suoritetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa pääaineen syventävien opintojen pohjalta. Puolustushaarat määräävät opiskelijan pää- ja sivuaineen sekä puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulun (PAT-koulun). Osa sotatieteellisistä ja sotilasammattillisista opinnoista suoritetaan PAT-kouluissa. Ohjaajaopiskelijat suorittavat maisteritutkinnon ja sotilasammattilliset opinnot kuudessa vuodessa ja opistousepitaustaiset opiskelijat kahdessa vuodessa.

Opintojen aikana opiskelijat ovat määräaikaisessa virkasuhteessa joukko-osastoissaan, mutta komennettuina kurssille. Ohjaajaopiskelijat ovat sotatieteiden kandidaattivaiheen aikana suoritetun sotilaslentäjän pätevyysjälkeen vakinaisessa upseerin virassa. Sotatieteiden maisterin tutkinnon ja siihen liittyvien sotilasammattillisten opintojen suorittamisen jälkeen opiskelijat nimitetään vakinaiseen upseerin virkaan.

Tässä oppaassa kuvattu opetussuunnitelma koskee kaksivuotista maisterikurssia: SM4, SMSIV13 opiskelijoita sekä kuusivuotista ohjaajakurssia SMOHJ13 ja muita jo aikaisemmin opintonsa aloittaneita ohjaajakursseja (SMOHJ09–12). Oppaassa käydään läpi opintojen eri vaiheet ja opintoihin liittyvät valinnat sekä mahdolliset eriytyvät opintopolut.

Opintojaksokuvauksissa esitetään opinnot yleisellä tasolla: sisältö, opetusmenetelmät ja suoritustavat sekä kirjallisuus ja opintojen arviointi. Opintojaksojen yksityiskohtaiset kuvaukset löytyvät opintojaksojen pedagogisista käsikirjoituksista, jotka on koottu PVAH-portaaliin (Yhteiset -> Pv kansiot -> MPKK PEDAGOGISET KÄSIKIRJOITUKSET -> PERUS- JA JATKOKOULUTUS -> SM -> SM4/SMOHJ13). Voimassaolevan opetussuunnitelman (OPS) pohjalta laaditut opiskelijoiden henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat (HOPS) määrittävät opintokokonaisuuksien yksityiskohtaiset opintosisällöt.

1.1 Opintojen sisältö ja kulku

Upseerikoulutuksen kokonaisuus muodostuu sotatieteellisistä perustutkinnoista, jatkotutkinnoista sekä täydennyskoulutuksesta ja sotilasammattillisista opinnoista, jotka suoritetaan tutkinnon rinnalla. Sotatieteelliset opinnot täydentävät tutkintoon johtavaa opetusta ja ne ovat edellytyksenä upseerin virkaan nimitykselle. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen välissä on neljän vuoden työelämäjakso. Työelämäjaksen jälkeen suoritetaan ylempi korkeakoulututkinto eli maisterin tutkinto, kahdessa vuodessa.

Sotilasammattillisten opintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille upseerin virkatehtävissä tarvittavat ammatilliset lisenssit ja osaaminen. Opinnut, jotka eivät tuota oppiaineiden aine- tai syventävien opintojen PE:n normissa vahvistamia tutkintovaatimuksia, ovat sotilasammattillisia opintoja. Osa sotilasammattillisista opinnoista suoritetaan MPKK:ssa ja osa puolustushaara- ja toimialakouluissa sekä raja- ja merivartioaselajikoulussa (H1753/21.8.2012). Sotilasammattillisiin opintoihin on käytettävissä maisteriopintojen aikana noin kaksi kuukautta.

Alla olevassa kuvassa on kuvattuna sotatieteiden maisterin tutkinnon rakenteet ja eroavaisuudet.

Upseerit	Siviiliopiskelijat
Kieli- ja viestintäopinnot 5 op	Kieli- ja viestintäopinnot 5 op
Pääaineen syventävät opinnot 80 op (sis. Pro gradu –tutkielman)	Pääaineen syventävät opinnot 80 op (sis. Pro gradu –tutkielman)
Sivuaineopinnot 10 op: harjoitustyö	
Kaikille pakolliset yhteiset opinnot 25 op	Sivuaineopinnot 25 op
Sotilasammattilliset opinnot: Maa-, meri- ja ilmavoimat, RVL	Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op

Sotatieteiden maisterin tutkinnon rakenne

1.2 Opintojen aikaiset valinnat ja vaiheet

Maisterivaiheen opinnot alkavat orientoivalla jaksolla (1 vuosi) ennen varsinaisten opintojen alkamista. Orientoivan vaiheen tarkoituksena on antaa perusteet ja valmiudet sotatieteiden maisteriopintojen suorittamiseen sekä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) laatimiseen. Orientoivan vaiheen tärkeimpänä tehtävänä on tutustua tulevaan opintotarjontaan sekä pohtia tulevan tutkimustyön aihealuetta ja aloittaa pitkän sivuaineen harjoitustyön tekeminen, ellei työtä ole tehty jo työelämävaiheen aikana. Orientoivan vaiheen aikana luodaan orientoivan vaiheen HOPS.

Maisterivaiheen opinnot aloitetaan yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoululla kaikille yhteisillä ja pakollisilla tutkimusmenetelmäopinnoilla sekä HOPS:n tekemisellä yhteistyössä ainelaitosten, opintohallinnon ja kurssinjohdon kanssa. Yhteisten opintojen jälkeen opiskelijat eriytyvät omien pääaineidensa syventäviin opintoihin, joissa opiskellaan pääaineen sisältöopintoja sekä perehdytään pro gradu -tutkielman tekemiseen.

Ensimmäisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella opiskelijat jatkavat pääaineen syventävien opintojen sekä kaikille yhteisten opintojen opiskelua. Keväällä opiskelijoilla on myös ensimmäinen mahdollisuus osallistua pitkän sivuaineen harjoitustyön seminaariin. Syyslukukaudella aloitetaan myös pro gradu -tutkielman tekeminen.

Toinen opiskeluvuosi alkaa jatkamalla pääaineen opintoja. Syyskuun puolivälissä opiskelijat siirtyvät puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluille (PAT-koulut), joissa opinnot kestävät syyslukukauden loppuun saakka. PAT-kouluilla opiskellaan sekä sotatieteellisiä että sotilasammattillisia opintoja. Toisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella keskitytään opiskelemaan pääaineen valinnaisia sisältöopintoja sekä viimeistellään pro gradu -tutkielma palautusta varten. Opinnot päättyvät kaikille yhteisiin opintoihin sekä pro gradu -seminaareihin.

Sotatieteiden maisterivaiheen pääainevaihtoehtoina ovat johtaminen, sotataito, sotilaspedagogiikka tai sotatekniikka. Opiskelija voi suuntautua sotataidon sisällä taktiikan, strategian tai sotahistorian opintoihin. Jokaisen opiskelijan tulee valita sotataito joko pääaineekseen tai pitkäksi sivuaineekseen.

Pääaineen ja pitkän sivuaineen valinta on rajoitettu tietyillä opintosuunnilla puolustushaarojen erityisvaatimusten vuoksi.

- Ilmasotalinjan lentoteknisellä opintosuunnalla pääaine on sotatekniikka ja pitkänä sivuaineena sotataito.
- Merisotalinjalla pääaine ja pitkä sivuaine tulee valita aineyhdistelmästä sotataito ja sotatekniikka.
- Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuvien opiskelijoiden pääaine on sotilaspedagogiikka.

Puolustushaaraesikunta käskee kaikkien opiskelijoiden paa- ja sivuaineen sekä PAT-vaiheen opinnot omien tarpeidensa mukaisesti. Paaaineen vaihto maisteriopintojen alkaessa on mahdollista, mutta vaihto edellyttää täydentävien opintojen suorittamista ennen varsinaisten opintojen alkamista, jotta opiskelija saavuttaa sotatieteiden maisteriopinnoissa tarvittavat valmiudet. Taydentavat opinnot eivät sisälly maisteritutkintoon, vaan ne ovat taydentavia eli ylimääräisiä opintoja. Sotatieteiden maisteriopiskelijoiden paa- ja sivuaineen vaihto keskenaan on mahdollinen ilman taydentavia opintoja. Myös vaihto sotataidon sisällä on mahdollinen.

1.3 Ohjaajien sotatieteiden maisterin opinnot

Ohjaajaopiskelijoiden opintojen suoritustapa poikkeaa normaalista suoritustavasta, sällä ohjaajien sotatieteiden maisteriopintovaihe kestää kuusi vuotta. Ohjaajat suunnittelevat oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa seitsemän eri opetussuunnitelman pohjalta. Ohjaajat suorittavat maisteriopintonsa työn ohella sovittaen yhteen tutkinto-opinnot, lentopalveluksen (sisältäen lentokoulutuksen) sekä muut virkatehtävät. Kuuden vuoden opintovaihe perustuu lentokoulutuksen luonteeseen, joka ei salli pitkiä taukoja. Tarkoituksena on, että opintoja suoritetaan tasaisesti kuuden vuoden aikana lentokoulutuksen kriittiset vaiheet huomioiden.

Ohjaajien maisteriopinnot aloitetaan heti sotatieteiden kandidaatiksi valmistumisen jälkeen. Muista maisteriopiskelijoista poiketen ohjaajilla ei ole erillistä orientoivaa vaihetta ennen varsinaisten opintojen alkamista. Maisteriopintojen aikana ohjaajat ovat vakituudessa upseerin virassa. Edellytyksenä vakitukselle viralle ovat hyvakysytysti suoritettu sotatieteiden kandidaatin tutkinto, sekä rinnalla suoritettavat sotilasammattilliset opinnot sekä sotilaslentajan pätevyys. Ohjaajaopiskelijat ovat komennettuina opintojaksolle, jotka sisältyvät sotatieteiden maisteritutkintoon tai sen rinnalla suoritettaviin sotilasammattillisiin opintoihin.

Ohjaajien maisteriopinnot etenevät henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) mukaisesti. Opintojen suunnittelun merkitys korostuu ohjaajilla pitkän opintoajan vuoksi. Yksityiskohtainen HOPS paivitetaan vuosittain voimassaolevan opetussuunnitelman mukaisesti. Opiskelijat nostetaan suunnitelluille opinnoille voimassaolevan HOPS:n perusteella Maanpuolustuskorkeakoulun Opintoasiainosastolla. Jokainen opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman oman tilanteensa mukaisesti eli jokaisella opiskelijalla on omanlaisensa opintosuunnitelma. Opintojen suunnittelussa opiskelijoiden tukena ovat Maanpuolustuskorkeakoulun, Ilmasotakoulun (ilmavoimien ohjaajat), Helikopteripataljoonan (maavoimien ohjaajat) sekä Raja- ja Merivartiokoulun (Rajavartiolaitoksen ohjaajat) kurssin johtajat ja koulutussuunnittelijat.

Ohjaajien maisteriopinnnot alkavat kolmen viikon pituisella jaksolla Maanpuolustuskorkeakoululla ja jatkuvat siitä henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien mukaisesti kuuden vuoden ajan. Opintosuunnitelma rakentuu pitkälti pääaineopintojen mukaisesti. Ohjaajilla ei ole erillistä PAT-vaihetta, vaan sotilasammattilliset opinnot suoritetaan sotatieteellisten opintojen tavoin henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman määrittämässä aikataulussa. Tutkimustyöskentely ajoittuu kahdelle viimeiselle opintovuodelle. Sotatieteiden maisteriksi valmistuminen tapahtuu samanaikaisesti oman kadettikurssin kanssa.

1.4 Opintopolut ja opintojaksotarjonta

Tässä kappaleessa kuvataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintopolut ja opintojaksotarjonta.

1.4.1 Kieli- ja viestintäopinnot 5 op

Pakolliset äidinkielen opinnot 2 op

YM01A	Tieteellinen kirjoittaminen, 2 op tai
YM01B	Vetenskapligt skrivande, 2 sp
KYPSSM	Maisterin kypsyysnäyte

Opintojakso YM01A/B valitaan äidinkielen mukaan. Kypsyysnäyte on pakollinen maisterintutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, joka integroidaan opinnäytteeseen. Jos opiskelija on osoittanut kielitaitonsa kandidaattivaiheessa, sitä ei tarvitse osoittaa uudelleen maisterivaiheessa. Maisterivaiheessa opiskelijan tulee osoittaa tutkielman sa tieteenalan hallintaa. Kypsyysnäyte ei tuota erillisiä opintopisteitä tutkintoon.

Pakolliset vieraan kielen opinnot 3 op

Opintojakso YM02A jakaantuu neljään kielivaihtoehtoon: englantia, saksa, ranska ja venäjä. Opiskeltava kieli valitaan taitotason mukaan.

YM02A	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot:
••YM02AE	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englantia, 3 op
••YM02AS	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa, 3 op
••YM02AR	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska, 3 op
••YM02AV	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä, 3 op

Valinnaiset kieliopinnot

Pakollisten kieli- ja viestintäopinnot lisäksi opiskelija voi halutessaan suorittaa valinnaisia kieliopintoja, jotka ovat ylimääräisiä opintoja tutkintoon kuuluvien pakollisten opintojen lisäksi.

- YM03V** **Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Communication Strategies for Crisis Management Contexts, 2 op**
- YM04V** **Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Professional Writing, 2 op**
- YM05V** **Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso:**
- YM05VS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, saksa, 2 op
 - YM05VR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, ranska, 2 op
 - YM05VV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, venäjä, 2 op
- YM06V** **Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso:**
- YM06VS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, saksa, 2 op
 - YM06VR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, ranska, 2 op
 - YM06VV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, venäjä, 2 op

Myös kaikki kandidaattitutkinnon vapaaehtoiset vieraan kielen opintojaksot ovat avoimia SM-opiskelijoille.

1.4.2 Kaikille maisteriopiskelijoille pakolliset opinnot 25 op

Sotatieteiden maisterin tutkintoon sisältyy kaikille opiskelijoille pakollisia ja yhteisiä opintoja 25 opintopistettä pääaineesta riippumatta. Opinnot on eritelty joukkoyksikön taisteluun ja rauhan ajan päällikön valmiuksiin liittyviin opintoihin seuraavasti:

Joukkoyksikön taistelu 20 op

5C01 **Johdatus joukkoyksikön taisteluun, 3 op**

5C05 **Yhtymän taistelu, 3 op**

Opintojaksot 5C01 ja 5C05 ovat kaikille maisteriopiskelijoille pakollisia.

5C02MAA **Joukkoyksikön taistelu 1, 4 op tai**

5C02ILMA_13 **Ilmaoperaatioalueen taistelu 1, 4 op tai**

5C02MERI **Meripuolustuksen perusteet 1, 4 op tai**

5C02RVLOH **Rajavartiolaitoksen ilmailu ja ilmatilan hallinta poikkeusoloissa, 4 op**

Opintojakso valitaan puolustushaaran: maa, ilma, meri, raja mukaisesti.

Ilmatorjuntaopintosuunnan opiskelija valitsee opintojakson 5C02ILMA_13.

5C03MAA	Joukkoyksikön taistelu 2, 4 op tai
5C03ILMA_13	Ilmaoperaatioalueen taistelu 2, 4 op tai
5C03MERI	Meripuolustuksen perusteet 2, 4 op tai
5C03HEKO	Joukkoyksikön taistelu 2, 4 op tai
5C03RVL	Rajajoukkojen operatiivisen toiminnan johtaminen poikkeusoloissa, 4 op

Opintojakso valitaan puolustushaaran: maa, ilma, meri, raja mukaisesti pl. helikopteriopintosuunnan opiskelijat, jotka valitsevat opintojakson 5C03HEKO.

Ilmatorjuntaopintosuunnan opiskelija valitsee opintojakson 5C03MAA.

5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op tai
5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet HUOLTO, 6 op
5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet ILMATORJUNTA, 6 op
5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet JOJÄ, 6 op
5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet PIONJASLUK, 6 op
5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet PSK, 6 op
5C04MAA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet TYKK, 6 op
5C04ILMA	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op tai
5C04MERI	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op tai
5C04HEKO	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op tai
5C04RVL	Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op

Opintojakso valitaan puolustushaaran: maa (eriytyvä opintosuunta), ilma, meri, raja mukaisesti pl. Helikopteriopintosuunnan opiskelijat, jotka valitsevat opintojakson 5C04HEKO.

Ilmatorjuntaopintosuunnan opiskelija valitsee opintojakson 5C04ILMA..

Rauhan ajan päällikön valmiudet 5 op

5C06	Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto, 3 op
5C07	Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus, 2 op

Opintojaksot 5C06 ja 5C07 ovat kaikille maisteriopiskelijoille pakollisia.

1.4.3 Oppiaineiden aineopintoina suoritettava pitkän sivuaineen harjoitustyö 10 op ja syventävät opinnot 80 op

Sotatieteiden maisteriopintoihin sisältyy pitkän sivuaineen aineopintoja 10 opintopistettä, joka koostuu harjoitustyöstä. Harjoitustyön tekemisen voi aloittaa jo kandidaatti- tai työelämävaiheessa. Pitkän sivuaineen harjoitustyöseminaariin osallistutaan osana maisterin tutkinnon opintoja. Harjoitustyön opintojakso valitaan seuraavista vaihtoehdoista pitkän sivuaineen mukaisesti:

1B09	Johtamisen harjoitustyö, 10 op
2B06TAKT	Taktiikan harjoitustyö, 10 op
2B06STRA	Strategian harjoitustyö, 10 op
2B06SHIS	Sotahistorian harjoitustyö, 10 op
3B07	Sotilaspedagogiikan harjoitustyö, 10 op
4B08	Sotatekniikan harjoitustyö, 10 op

Opiskelijat suorittavat pääaineesta syventävät opinnot, yhteensä 80 opintopistettä, joka sisältää pro gradu -tutkielman. Seuraavassa on esitelty oppiaineiden syventävien opintojen opintojaksotarjonta.

1.4.4 Johtaminen pääaineena 80 op

Johtamisen syventävät opinnot koostuvat kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista, tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista, valinnaisista opinnoista ja eriytyvistä sisältöopinnoista.

Aineopinnot 10 op

1B09	Johtamisen harjoitustyö, 10 op
-------------	---------------------------------------

Yhteiset sisältöopinnot 21 op

1C01	Johdatus syventäviin opintoihin, 3 op
1C02_13	Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2, 5 op
1C03_13	Johtamisopit ja taistelun johtaminen, 3 op
1C04	Kehittyjästä valmentajaksi, 3 op
1C07_13	Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä, 4 op
1C09_13	Johtaminen kriisinhallintaoperaatiossa, 3 op

Opintojaksot 1C01, 1C02_13, 1C03_13, 1C04, 1C07_13 ja 1C09_13 ovat kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollisia sisältöopintoja.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

Johtamisen tutkimusmenetelmäopintojen kokonaisuus on yhteensä 15 op ja se koostuu pakollisista ja valinnaisista opintojaksoista.

Pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

1YTUTKMN	Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op
1C05A_13	Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op
1C05B_13	Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op
1C05C_13	Tieteenfilosofia ja metodologia, 2 op

Nämä opintojaksot ovat kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollisia.

Tutkielmaopinnot 34 op**1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op**

Opintojakso on kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollinen.

Valinnaiset opinnot 10 op

Valinnaisten opintojen tarkoituksena on tukea opinnäytetyön tekemistä. Opintoja voi valita sekä johtamisen laitoksen että muiden ainelaitosten opintotarjonnasta. Valinnaisten opintojen tarkempi sisältö määritetään HOPS:issa. Johtamisen valinnaisten opintojen opintojaksotarjontaan sisältyy:

- 1C08A_13 Strateginen johtaminen, 10 op**
- 1C08B_13 Johtamisopit ja teorat ilmiöinä, 10 op**
- 1C08C_13 Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt, 10 op**
- 1C08D_13 Johtaminen ja käyttäytymistieteet, 10 op**
- 1C08E_13 Pedagoginen johtaminen, 10 op**

1.4.5 Sotilaspedagogiikka pääaineena 80 op

Sotilaspedagogiikan syventäviin opintoihin kuuluu kaikille pääaineopiskelijoille yhteisiä sisältöopintoja, valinnaisia opintoja, eriytyviä sisältöopintoja ja tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopintoja.

Aineopinnot 10 op**3B07 Sotilaspedagogiikan harjoitustyö, 10 op****Yhteiset sisältöopinnot 21 op**

- 3C01_13 Pedagoginen johtaminen, 5 op**
- 3C02_13 Koulutuksen suunnittelu, ohjaus ja arviointi, 6 op**
- 3C03_13 Kokonaisvaltainen kriisinhallinta, 4 op**
- 3C10 Johdatus syventäviin opintoihin, 3 op**
- 3C11 Pedagogisena johtajana kehittyminen, 3 op**

Opintojaksot 3C01_13, 3C02_13, 3C03_13, 3C010 ja 3C11 ovat kaikille sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille pakollisia sisältöopintoja.

Valinnaiset sisältöopinnot 10 op

Valinnaisten sisältöopintojen tarkoituksena on tukea opinnäytetyön tekemistä. Opinnot voi lähtökohtaisesti suorittaa myös muussa yliopistossa. Opintojen tarkempi sisältö ja yksityiskohtainen suoritustapa määritetään HOPS:issa. Valitaan yksi seuraavista opintojaksoista:

3C08A_13	Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen, 10 op
3C08B_13	Opetusteknologiat, 10 op
3C08C_13	Toimintakyvyn syventäminen, 10 op
3C08D_13	Asevoimat ja yhteiskunta, 10 op
3C08F_13	Human factors -tutkimus, 10 op

Eriytyvät sisältöopinnot 12 op

3C08E	Fyysisen toimintakyvyn syventävä opintokokonaisuus
••3C08E1	Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävä kurssi, 4 op
••3C08E2	Biomekaniikka sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä, 4 op
••3C08E3	Valmennus- ja testausoppi sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä, 4 op

Fyysisen toimintakyvyn syventävä opintokokonaisuus on pakollinen kyseisiä opintoja opiskeleville sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille. Opintokokonaisuus korvaa valinnaiset sisältöopinnot sekä opintojaksos 3C05A. Opintokokonaisuudelle ei ole mahdollista osallistua, jos opiskelijalla ei ole aiemmin suoritettuna 3B08FT/vastaavia opintoja.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op

3YTUTKMEN	Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op
3C04	Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op
3C05A	Tieteenfilosofia ja metodologia, 2 op
3C06	Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op
3C07	Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op

Opintojaksot ovat kaikille sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoille pakollisia, pois lukien FYKA:n erikoistuvat, jotka eivät suorita opintojaksoa 3C05A.

1.4.6 Sotataito pääaineena 80 op

Sotataidon syventävät opinnot koostuvat kaikille sotataidon opiskelijoille yhteisistä sisältöopinnoista, pääaineen (strategia ja sotahistoria) eriytyvistä sisältöopinnoista, pääaineen (taktiikka) ja sotalinjojen (maa-, meri- ja ilmasotalinjat) eriytyvistä sisältöopinnoista, valinnaisista opinnoista, kaikille yhteisistä tutkimusmenetelmäopinnoista ja pääaineittain eriytyvistä tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnoista.

Aineopinnot 10 op

2B06TAKT	Taktiikan harjoitustyö, 10 op
2B06STRA	Strategian harjoitustyö, 10 op
2B06SHIS	Sotahistorian harjoitustyö, 10 op

Yhteiset sisältöopinnot 6 op**2C01 Sotataidon kehittyminen, 6 op**

Tämä opintojakso on kaikille sotataittoa (sotahistoria, strategia, taktiikka) pääaineena opiskeleville pakollinen.

Pääaineena strategia, eriytyvät sisältöopinnot 15 op**2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka, 5 op****2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset, 7 op****2C02CV Analyysi- ja suunnitteluharjoitus, 3 op****Pääaineena sotahistoria, eriytyvät sisältöopinnot 15 op****2C02GVA Sotataidon teoriat, 3 op****2C02HV Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset, 6 op****2C02IVA Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota historiassa, 6 op****Pääaineen taktiikka ja sotalinjojen eriytyvät sisältöopinnot 15 op****1C02_13 Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2, 5 op****2C02DV_13 Joukkoyksikön taistelu rakennetulla alueella, 3 op****2C02EV_13 Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella, 4 op****2C02FV_13 Valmiusyhtymän taistelu, 3 op**

Taktiikan maasotalinjan pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 1C02_13, 2C02DV_13, 2C02EV_13 ja 2C02FV_13.

2C02MERI Merisodan teoria ja meripuolustuksen uhkakuva, 7 op**2C02DVMERI Merivoimien huoltojärjestelmä, 3 op****2C02EVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 1, 3 op****2C02FVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 2, 2 op**

Taktiikan merisotalinjan pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 2C02MERI, 2C02DVMERI, 2C02EVMERI ja 2C02FVMERI.

2C02AILMA Ilmasodan teoriat ja ilmiöt, 7 op**2C02BILMA Ilmapuolustuksen taistelun erityispiirteet, 3 op****2C02CILMA Sotataidon soveltavat teoriat, 3 op****2C02DILMA Sotataidon paradigma tieteiden kentässä, 2 op**

Taktiikan ilmasotalinjan pääaineopiskelijat valitsevat opintojaksot 2C02AILMA, 2C02BILMA, 2C02CILMA ja 2C02DILMA.

Valinnaiset opinnot 10 op

Valinnaiset opinnot on tarkoitettu tukemaan opinnäytetyön tekemistä. Valinnaiset opinnot voivat olla esimerkiksi muiden ainelaitosten syventävien opintojen valinnai-

sia opintoja tai muiden yliopistojen vastaavia tutkimustyötä tukevia opintojaksoja. Valinnaisten opintojen tarkempi sisältö määritetään HOPS:issa.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

2YTUTKMEN	Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op
2C05TAKT	Taktiikan tutkimus, 12 op tai
2C05STRA	Strategian tutkimus, 12 op tai
2C05SHIS	Sotahistorian tutkimus, 12 op

Tutkielmaopinnot 34 op

2C04TAKT	Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op tai
2C04STRA	Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op tai
2C04SHIS	Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op

Opintojakso 2YTUTKMEN on kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen. Opintojaksot 2C04 ja 2C05 valitaan pääaineen: taktiikka, strategia tai sotahistoria mukaan.

1.4.7 Sotatekniikka 80 op

Sotatekniikan syventäviin opintoihin kuuluu kaikille pääaineopiskelijoille yhteiset sisältöopinnot, valinnaiset sisältöopinnot ja tutkimusmenetelmä- ja tutkielmaopinnot.

Aineopinnot 10 op

4B08	Sotatekniikan harjoitustyö, 10 op
-------------	--

Yhteiset sisältöopinnot 20 op

4C01	Paikkatiedon jatkokurssi, 3 op
4C02	Elektronisen sodankäynnin seminaari, 3 op
4C03	Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka, 4 op
4C04	Taistelujärjestelmät, 6 op
4C05_13	Sotatalouden perusteet, 4 op

4C01–4C05_13 opintojaksot ovat kaikille sotatekniikan pääaineopiskelijoille pakollisia sisältöopintoja.

Valinnaiset sisältöopinnot 11 op

Valinnaisten opintojen tarkoitus on tukea opinnäytetyön tekemistä. Opiskelija voi valita valinnaisiin opintoihin opintojaksoja sotatekniikan ainelaitoksen opintotarjonnasta, muiden ainelaitosten opintotarjonnasta tai muiden yliopistojen opinnoista. Valinnaisten opintojen tarkempi sisältö määritetään HOPS:issa. Sotatekniikan valinnaisten opintojen opintojaksotarjontaan sisältyy:

4C06AV	Täsmäasetekniikka, 4 op
4C06BV	Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät, 3 op

-
- 4C06CV Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus, 4 op**
4C06DV Sotatekniikan erikoiskurssi, 4 op

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op

- 4YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op**
4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op
4C08A Sotatekniikan tutkimusmenetelmät, 3 op
4C08B Matemaattiset ohjelmistot, 3 op
4C08C Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö, 3 op
4C08D_13 Tekniikan henkilökohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op

Nämä opintojaksot ovat kaikille sotatekniikan pääaineopiskelijoille pakollisia.

2 Sotatieteiden maisterin tutkinto (ei johda upseerin virkaan)

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008) avasi sotatieteiden maisterin tutkinnon siviiliopiskelijoille eli muille kuin upseerin virkaan opiskeleville. Soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt voivat hakeutua opiskelemaan sotatieteiden maisterin tutkintoa.

2.1 Opintojen sisältö ja kulku

Opinnot alkavat orientoivasta vaiheesta ennen varsinaisten opintojen alkamista, tarkoituksena antaa perusteet ja valmiudet sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamiseen sekä varsinaisten opintojen aloittamiseen. Orientoivan vaiheen tärkeimpänä tehtävänä on opiskella täydentävät opinnot. Täydentäviä opintoja voidaan edellyttää enintään 60 opintopistettä.

Pääaineesta vastaava ainelaitos perehtyy opiskelijan esittelystä aikaisempiin opintoihin sekä osaamiseen ja määrittää tarvittavat täydentävät opinnot, jotka eivät kuulu tutkintoon. Opiskelija laatii selvityksen osaamisestaan (AHOT = aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen).

Opiskelija voi aloittaa tutkintoon kuuluvat opinnot suoritettuaan täydentävät opinnot. Orientoivan vaiheen aikana opiskelija tutustuu tulevaan opintotarjontaan, pohdii tulevan tutkimustyön aihealuetta ja aloittaa henkilökohtainen opiskelusuunnitelman (HOPS) laatimisen. Tutkinnon pääaine määräytyy hakeutumisen yhteydessä. Kansallisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehdon pääaine on johtaminen ja kansainvälisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehdon pääaine on sotataito, joka eriytyy joko strategiaan tai sotahistoriaan.

Kansalliseen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehdolla sivuaine on sotataito, sotilaspedagogiikka tai muu viranomaisyhteistyötä tukeva sotatieteellinen ala. Kansainväliseen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehdossa sivuaine on johtaminen, sotilaspedagogiikka tai muu kriisinhallintaa tukeva sotatieteellinen ala.

Maisterivaiheen opinnot aloitetaan Maanpuolustuskorkeakoululla kaikille yhteisillä ja pakollisilla tutkimusmenetelmäopinnoilla sekä HOPS:n viimeistelyllä yhteistyössä ainelaitosten, opintohallinnon ja kurssinjohdon kanssa. Yhteisten opintojen jäl-

keen opiskelijat eriytyvät omien pääaineidensa syventäviin opintoihin ja perehtyvät pro gradu -tutkielman tekemiseen.

Opiskelijat aloittavat asiantuntijuutta syventävän harjoittelupaikan (ASH) hakemisen ensimmäisen vuoden syyslukukauden aikana. Ensimmäisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella opiskelijat jatkavat pääaineen syventävien opintojen sekä sivuaineen opiskelua. Viimeistään kevätlukukaudella aloitetaan myös pro gradu-tutkielman tekeminen.

Toisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella keskitytään opiskelemaan pää- ja sivuaineen opintoja sekä viimeistellään pro gradu -tutkielma. Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu toteutetaan toisen opintovuoden heinä - joulukuussa. Opinnit päättyvät elokuussa yhteisiin opintoihin, pro gradu -seminaareihin ja opintojen reflektointiin.

2.2 Opintopolut ja opintojaksotarjonta

Tässä kappaleessa kuvataan sotatieteiden maisterin tutkinnon (ei johda upseerin virkaan) opintopolut ja opintojaksotarjonta.

2.2.1 Kansallisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehto

Kansallisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehdossa pääaineena on johtaminen.

Kieli- ja viestintäopinnot 5 op

Pakolliset äidinkielen opinnot 2 op

YM01A Tieteellinen kirjoittaminen, 2 op tai

YM01B Vetenskapligt skrivande, 2 sp

KYPSSM Maisterin kypsyysnäyte

Opintojakso YM01A/B valitaan äidinkielen mukaan. Kypsyysnäyte on pakollinen maisterintutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, joka integroidaan opinnäytteeseen. Jos opiskelija on osoittanut kielitaitonsa kandidaattivaiheessa, sitä ei tarvitse osoittaa uudelleen maisterivaiheessa. Maisterivaiheessa opiskelijan tulee osoittaa tutkielman sa tieteenalan hallintaa. Kypsyysnäyte ei tuota erillisiä opintopisteitä tutkintoon.

Pakolliset vieraan kielen opinnot 3 op

Opintojakso YM02A jakaantuu neljään kielivaihtoehtoon: englantia, saksa, ranska ja venäjä. Opiskeltava kieli valitaan taitotason mukaan.

YM02A Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot:

- YM02AE Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti, 3 op
- YM02AS Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa, 3 op
- YM02AR Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska, 3 op
- YM02AV Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä, 3 op

Valinnaiset kieliopinnot

Pakollisten kieli- ja viestintäopinnot lisäksi opiskelija voi halutessaan suorittaa valinnaisia kieliopintoja, jotka ovat ylimääräisiä opintoja tutkintoon kuuluvien pakollisten opintojen lisäksi.

YM03V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Communication Strategies for Crisis Management Contexts, 2 op

YM04V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Professional Writing, 2 op

YM05V Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso:

- YM05VS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, saksa, 2 op
- YM05VR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, ranska, 2 op
- YM05VV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, venäjä, 2 op

YM06V Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso:

- YM06VS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, saksa, 2 op
- YM06VR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, ranska, 2 op
- YM06VV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, venäjä, 2 op

Myös kaikki kandidaattitutkinnon vapaaehtoiset vieraan kielen opintojaksot ovat avoimia SM-opiskelijoille.

Johtamisen syventävät opinnot 80 op

Johtamisen syventävät opinnot koostuvat alla esitetystä pakollisista ja valinnaisista opinnoista.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

1YTUTKMN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op

1C05A_13 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op

1C05B_13 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op

1C05C_13 Tieteenfilosofia ja metodologia, 2 op

Nämä opintojaksot ovat kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollisia.

Tutkielmaopinnot 34 op**1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op**

Opintojakso on kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollinen.

Valinnaiset pääaineen opinnot 31 op

- 1C01 Johdatus syventäviin opintoihin, 3 op**
1C02_13 Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2, 5 op
1C03_13 Johtamisopit ja taistelun johtaminen, 3 op
1C04 Kehittyjästä valmentajaksi, 3 op
1C07_13 Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä, 4 op
1C08A_13 Strateginen johtaminen, 10 op
1C08B_13 Johtamisopit ja teorit ilmiöinä, 10 op
1C08C_13 Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt, 10 op
1C08D_13 Johtaminen ja käyttäytymistieteet, 10 op
1C09_13 Johtaminen kriisinhallintaoperaatiossa, 3 op
1YEK1.12 Strateginen johtaminen, 5 op
1EUK1.21 Esikuntatyöskentelyn ja toimeenpanon perusteet, 3 op

Näistä opintojaksoista valitaan valinnaiset pääaineen opinnot, yhteensä vähintään 31 op.

Sivuaineopinnot 25 op, kansallisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehto

Sivuaineopinnot koostuvat alla esitetyistä pakollisista ja valinnaisista opinnoista.

Sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, strategia, sotahistoria)**2C01 Sotataidon kehittyminen, 6 op**

Opintojakso on kaikille johtamisen pääaineopiskelijoille pakollinen sivuaineopinnot.

- 2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka, 5 op**
2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset, 7 op
2C02CV Analyysi- ja suunnitteluharjoitus, 3 op
2C02GVA Sotataidon teorit, 3 op
2C02IVA Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota historiassa, 6 op
5C05 Yhtymän taistelu, 3 op
2C02JVA Turvallisuuskeskustelun ajankohtaisia kysymyksiä, 4 op

Näistä opintojaksoista valitaan valinnaiset sivuaineen opinnot, yhteensä vähintään 19 op.

Sotilaspedagogiikka**3C03_13 Kokonaisvaltainen kriisinhallinta, 4 op**

3C08A_13 **Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen, 10 op**

3C08C_13 **Toimintakyvyn syventäminen, 10 op**

3C08D_13 **Asevoimat ja yhteiskunta, 10 op**

5C07 **Maisterikurssin liikuntaleiri, 0 op**

Näistä opintojaksoista valitaan valinnaiset sivuaineen opinnot, yhteensä vähintään 19 op.

Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op

ASH **Harjoittelu, 10 op**

Opintojakso on kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen.

2.2.2 Kansainvälisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehto

Kieli- ja viestintäopinnot 5 op

Pakolliset äidinkielen opinnot 2 op

YM01A **Tieteellinen kirjoittaminen, 2 op tai**

YM01B **Vetenskapligt skrivande, 2 sp**

KYPSSM **Maisterin kypsyysnäyte**

Opintojakso YM01A/B valitaan äidinkielen mukaan. Kypsyysnäyte on pakollinen maisterintutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, joka integroidaan oppinnäytteeseen. Jos opiskelija on osoittanut kielitaitonsa kandidaattivaiheessa, sitä ei tarvitse osoittaa uudelleen maisterivaiheessa. Maisterivaiheessa opiskelijan tulee osoittaa tutkielman-
sa tieteenalan hallintaa. Kypsyysnäyte ei tuota erillisiä opintopisteitä tutkintoon.

Pakolliset vieraan kielen opinnot 3 op

Opintojakso YM02A jakaantuu neljään kielivaihtoehtoon: englanti, saksa, ranska ja venäjä. Opiskeltava kieli valitaan taitotason mukaan.

YM02A **Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot:**

••YM02AE Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti, 3 op

••YM02AS Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa, 3 op

••YM02AR Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska, 3 op

••YM02AV Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä, 3 op

Valinnaiset kieliopinnot

Pakollisten kieli- ja viestintäopintojen lisäksi opiskelija voi halutessaan suorittaa valinnaisia kieliopintoja, jotka ovat ylimääräisiä opintoja tutkintoon kuuluvien pakollisten opintojen lisäksi.

YM03V **Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Communication Strategies for Crisis Management Contexts, 2 op**

YM04V **Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Professional Writing, 2 op**

YM05V **Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso:**

••YM05VS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, saksa, 2 op

••YM05VR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, ranska, 2 op

••YM05VV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, venäjä, 2 op

YM06V **Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso:**

••YM06VS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, saksa, 2 op

••YM06VR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, ranska, 2 op

••YM06VV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, venäjä, 2 op

Myös kaikki kandidaattitutkinnon vapaaehtoiset vieraan kielen opintojaksot ovat avoimia SM-opiskelijoille.

Sotataidon (pääaine) syventävät opinnot 80 op

Sotataidon syventävät opinnot koostuvat alla esitetystä pakollisista ja valinnaisista opinnoista.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

2YTUTKMEN **Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op**

2C05SHIS **Sotahistorian tutkimus 12 op tai**

2C05STRA **Strategian tutkimus 12 op**

Tutkielmaopinnot 34 op

2C04SHIS **Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op tai**

2C04STRA **Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op tai**

Opintojakso 2YTUTKMEN on kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen. Opintojakso 2C04 tai 2C05 on pakollinen ja se valitaan oppiaineen, sotahistoria tai strategia mukaan.

Pakolliset ja valinnaiset pääaineen opinnot 31 op

2C01 **Sotataidon kehittyminen, 6 op**

Opintojakso on kaikille sotataidon pääaineopiskelijoille pakollinen.

2C02AV	Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka, 5 op
2C02BV	Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymykset, 7 op
2C02CV	Analyysi- ja suunnitteluharjoitus, 3 op
2C02JVA	Turvallisuuskeskustelun ajankohtaisia kysymyksiä, 4 op
2C02GVA	Sotataidon teorat, 3 op
2C02HV	Liikesodankäynnin 1900 -luvun sovellukset, 6 op
2C02IVA	Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota historiassa, 6 op
5C05	Yhtymän taistelu 3 op
2YEK2.8_14	Kokonaismaanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus, 3 op
2YEK2.2	Kriisinhallinta, 1 op
2YEK2.3	Nordic Security Seminar, 2 op
2YEK2.9	Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit, 2 op

Näistä opintojaksoista valitaan valinnaiset pääaineen opinnot, vähintään 25 op.

Sivuaineopinnot 25 op, kansainvälisen turvallisuuden suuntautumisvaihtoehto

Sivuaineopinnot koostuvat alla esitetyistä valinnaisista opinnoista.

Johtaminen

1C01	Johdatus syventäviin opintoihin, 3 op
1C02_13	Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2, 5 op
1C03_13	Johtamisopit ja taistelun johtaminen, 3 op
1C04	Kehittyjästä valmentajaksi, 3 op
1C07_13	Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä, 4 op
1C08A_13	Strateginen johtaminen, 10 op
1C08B_13	Johtamisopit ja teorat ilmiöinä, 10 op
1C08C_13	Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt, 10 op
1C08D_13	Johtaminen ja käyttäytymistieteet, 10 op
1C09_13	Johtaminen kriisinhallintaoperaatiossa, 3 op
1EUK1.21	Esikuntatyöskentelyn ja toimeenpanon perusteet, 3 op
1YEK1.12	Strateginen johtaminen, 5 op

Näistä opintojaksoista valitaan valinnaiset sivuaineen opinnot, vähintään 25 op.

Sotilaspedagogiikka

3C03_13	Kokonaisvaltainen kriisinhallinta, 4 op
3C08A_13	Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen, 10 op
3C08C_13	Toimintakyvyn syventäminen, 10 op

3C08D_13 Asevoimat ja yhteiskunta, 10 op

5C07 Maisterikurssin liikuntaleiri, 0 op

Näistä opintojaksoista valitaan valinnaiset sivuaineen opinnot, vähintään 25 op.

Asiantuntijuutta syventävä harjoittelu 10 op

ASH Harjoittelu, 10 op

Opintojakso on kaikille maisteriopiskelijoille pakollinen.

3 *Upseerin virkaan johtavan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintojaksokuvaukset*

Tässä kappaleessa kuvataan upseerin virkaan johtavan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintojaksokuvaukset. Opintojaksot on kuvattu tutkintorakenteen mukaisesti, joka on seuraava:

Kieli- ja viestintäopinnot 5 op

Pääaineen syventävät opinnot 80 op

- johtaminen
- sotilaspedagogiikka
- sotataito
 - sotahistoria
 - strategia
 - taktiikka
- sotatekniikka

Kaikille pakolliset opinnot 25 op

Pitkän sivuaineen harjoitustyö 10 op

3.1 Kieli- ja viestintäopinnot

Äidinkielen opinnot 2 op

YM01A Tieteellinen kirjoittaminen, 2 op

Osaamistavoite:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa määritellä asiatyylisen argumentoivan tekstin vaatimukset, arvioida tekstipalautteen ja tekstintekijän apuvälineiden merkitystä sekä soveltaa niitä asiatekstien muokkaamisessa osoittaakseen omalla tieteenalallaan tarvittavan hyvän suomen kielen taidon. Opiskelija osaa myös analysoida toisten kirjoittajien asiatekstejä sekä arvioida kriittisesti omia tekstejään ja käydä niistä keskustelua kielen asiantuntijoiden (suomi, ruotsi tai vieras kieli) kanssa.

Sisältö:

Opiskelija perehdytetään tieteenalakohtaiseen argumentoivaan, asiatyyliseen kirjoittamiseen ja laadukkaan tieteellisen tekstin piirteisiin. Tekstitaloja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja pro gradu -tutkielman laatimista. Keskei-

set asiasisällöt ovat tieteenalan argumentointi-, teksti- ja viittauskäytäntöjen hallinta, tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, erikoiskäsitteiden ja termien johdonmukainen käyttö, pohtivan ja yhtenäisen argumentoivan tekstin laatimisen taito, tieteellisen tekstin havainnollistaminen, tutkielman tiivistelmä sekä tekstin- ja kielenhuollon normien ja apuvälineiden hallinta.

Opintojakso integroidaan seuraaviin opintojaksoihin: YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04TAKT Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04STRA Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04SHIS Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 3C04 Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen ja 4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen.

Tieteellisen kirjoittamisen opintojaksoon ja pro gradu -tutkielma seminaareineen -opintojaksoihin integroidaan myös maisterintutkinnon kypsyysnäyte (KYPSSM, ks. maisterintutkinnon kypsyysnäytteen pedagoginen käsikirjoitus).

Kirjallisuus:

Verkkomateriaali:

- Kirjoittajan työkalupakki. Kielijelppi – Språkhjälpen. <http://www.kielijelppi.fi/kirjoitusviestinta/>.
- Kielitoimisto. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. <http://www.kotus.fi>.
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila.
- MOT Kielikoneen sanakirjat. Puolustusvoimien Torni-portaali.

Maanpuolustuskorkeakoulun opinnäyteohjeistus:

- Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä
- Tieteenalojen ja ainelaitosten opinnäyteohjeet ja tutkimusoppaat.

Arviointi:

Tutkimuskoulutuksesta vastaava ainelaitos arvioi opintojakson joko suoritetuksi (S) tai täydennettäväksi (0). Opintojakso on suoritettu, kun opiskelija on osallistunut tieteenalan tutkimuskoulutukseen, tehnyt tutkimuskoulutukseen tai tutkielmanohjaukseen sisältyvät oppimistehtävät hyväksytysti sekä laatinut hyväksytyyn pro gradu -tutkielman.

Jos opiskelijan tutkielma arvioidaan hylätyksi, opintojakso arvioidaan täydennettäväksi. Täydentäminen katsotaan suoritetuksi, kun tutkielma on hyväksytty.

YM01B Vetenskapligt skrivande, 2 sp

Kunskapsmål:

Efter studieavsnittet kan studeranden beskriva krav på en argumenterande sakttext, förstå betydelsen av textrespons och textverktyg samt tillämpa dem i bearbetningen av saktexter för att påvisa goda färdigheter i modersmålet inom den egna vetenskapsgrenen. Studeranden kan också analysera andra skribenters saktexter samt granska kritiskt sina egna texter och diskutera dem med experter i ifrågavarande språk. (svenska, finska eller ett främmande språk).

Innehåll:

Studieavsnittet ger studeranden kunskaper i att skriva vetenskapliga saktexter inom den egna vetenskapsgrenen. Textkunskaper handleds som en del av huvudämnets forskningsprocess och pro gradu-avhandling. Det centrala sakinnehållet omfattar text- och referatteknik, ändamålsenlig satsbyggnad, ändamålsenligt bruk av specialbegrepp, vetenskaplig argumentering, illustration av vetenskaplig text, sammandrag av avhandlingen samt behärskning av normer av text- och språkvård. Studieavsnittet utgör ett alternativ för studieavsnittet YM01A Tieteellinen kirjoittaminen.

Studieavsnittet integreras i följande studieavsnitt: YTUTKMEN gemensamma forskningsmetoder, 1C06 Avhandlingen pro gradu i ledarskap med seminarier, 2C04TAKT Avhandlingen pro gradu med seminarier, 2C04STRA Avhandlingen pro gradu med seminarier, 2C04SHIS Avhandlingen pro gradu med seminarier, 3C04 Avhandlingen pro gradu med seminarier och 4C07 Avhandlingen pro gradu med seminarier.

I studieavsnittet Vetenskapligt skrivande och i avsnittet Avhandlingen pro gradu med seminarier integreras också mognadsprovet för magisterexamen. (Se pedagogiskt manuskript för mognadsprovet av magisterexamen)

Litteratur:

Webbsidor:

- Rikstermbanken (www.rikstermbanken.se)
- Svenska datatermgruppen (www.nada.kth.se/dataterm)
- Forskningscentralen för de inhemska språken (www.kotus.fi)
- Språkvårdsportalen (www.svenskaspraket.se)
- Klarspråkstestet (sofi.prod3.imcms.net/testet)
- Kirjoittajan työkalupakki. Kielijelppi - Språkhjälpen. <http://www.kielijelppi.fi/kirjoitusviestinta/>.
- Kielitoimisto. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. <http://www.kotus.fi>.
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila.
- MOT Kielikoneen sanakirjat. Puolustusvoimien Tornio-portaali.

Anvisningar för lärdomsprov på Markstridsskolan:

- Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä
- Studieanvisningar och forskningsguider inom vetenskapsrenar och ämnesinstitutioner

Bedömning:

Studieavsnittet bedöms i samband med avhandlingen som avklarat (S) eller kräver komplettering (0). Studieavsnittet är avklarat när studeranden har deltagit i forskarutbildningen, skrivit färdigt texterna som ingår i forskarutbildningen samt skrivit en godkänd avhandling pro gradu.

KYPSSM Maisterin kypsyysnäyte, 0 op

Osaamistavoite:

Opiskelija on perehtynyt pro gradu -tutkielmaansa alaan ja hän on saavuttanut tieteenalallaan ja tutkintotasollaan tarvittavan hyvän suomen tai ruotsin kielen taidon. (Valtioneuvoston asetus Maanpuolustuskorkeakoulusta 1124/2008).

Sisältö:

Kypsyysnäyte on tutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä pro gradu -tutkielmaansa alaan että hyvän kielitaitonsa. Kielitaito osoitetaan ns. koulusivistyskielillä, joka useimmiten on opiskelijan äidinkieli (suomi/ruotsi).

Kypsyysnäyte integroidaan seuraaviin opintojaksoihin: YM01A Tieteellinen kirjoittaminen tai YM01B Vetenskapligt skrivande sekä 1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04TAKT Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04STRA Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 2C04SHIS Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 3C04 Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen ja 4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen.

Kypsyysnäytteessä kielitaitoa on tieteenalan tekstikäytäntöjen hallinta, tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, loogisen ja yhtenäisen argumentoivan tekstin laatimisen taito, käsitteiden ja termien johdonmukainen käyttö sekä kielen- ja tekstinhuollon normien ja apuvälineiden hallinta.

Tieteenalaa edustava ainelaitos määrittelee kypsyysnäytteen sisältövaatimukset ja asettaa kypsyysnäytetehtävän, ellei tutkinto-osasto käske sitä kaikille yhteisesti.

Kirjallisuus:

Ks. YM01A Tieteellinen kirjoittaminen / YM01B Vetenskapligt skrivande

Arviointi:

Kypsyysnäytteen arvioi tutkielman ohjaaja tai tieteenalan edustaja. Opiskelijan kypsyysnäyte on hyväksytty (S), kun hän on osallistunut tieteellisen kirjoittamisen ohjaukseen, toteuttanut tieteenalan määräämän näytteen hyväksytysti ja osoittanut hyvää suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Tieteenala määrittelee tutkielman alan hallinnan arviointikriteerit, mahdollisen täydentävän suorituksen vaatimukset ja hylkäämisen perusteet. Kielitaitoa on tieteenalan argumentointi- ja tekstikäytäntöjen hallinta, tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, käsitteiden ja termien johdonmukainen käyttö, pohtivan ja yhtenäisen tekstin laatimisen taito sekä asiatyylin tekstin- ja kielenhuollon normien ja apuvälineiden hallinta.

Mikäli kypsyysnäyte ei täytä sisältö- tai kielitaitovaatimusta, se arvioidaan täydennettäväksi eli muokattavaksi palautteiden avulla. Jos täydennettyäkään suoritusta ei voida hyväksyä, kypsyysnäyte hylätään (0).

Tieteenalaa edustava ainelaitos määrää uusintasuurituksen aikataulun. Aikataulun tulee olla sellainen, että opiskelija ehtii hyödyntää kypsyysnäytteen täydennyksen tai uusinnan tutkielmansa työstämisessä.

KYPSSM Mognadsprov för magisterexamen, 0 sp**Kunskapsmål:**

Studeranden har bekantat sig med vetenskapsgrenen av sin pro gradu-avhandling och har nått goda färdigheter i vetenskapligt skrivande inom den egna vetenskapsgrenen och påvisat därtill i mognadsprovet att han eller hon har goda färdigheter i svenska eller finska (Statsrådets förordning om Försvarshögskolan 1124/2008).

Innehåll:

I mognadsprovet visar studeranden att han / hon har vetenskaplig förtrogenhet för den egna vetenskapsgrenens område vilket avser att han eller hon behärskar språket. Språkkunskaper påvisas med sk skolspråk som oftast är studerandens modersmål (finska/svenska).

I magisterstudier integreras mognadsprovet i följande studieavsnitt: YM01A Tieteellinen kirjoittaminen eller YM01B Vetenskapligt skrivande och 1C06 pro gradu-avhandling i ledarskap med seminarier, 2C04TAKT pro gradu-avhandling i taktik med seminarier, 2C04STRA pro gradu-avhandling i strategi med seminarier,

2C04SHIS pro gradu-avhandling i krigshistoria med seminarier, 3C04 pro gradu i militärpedagogik med seminarier och 4C07 pro gradu i krigsteknik med seminarier.

I mognadsprovet ska man behärska vetenskaplig språkpraxis, ändamålsenlig textbyggnad, logisk och argumenterande text, logisk användning av begrepp och termer, användning av hjälpverktyg och normer inom text- och språkvård.

Ämnesinstitutionen inom vetenskapsgrenen bestämmer innehållskraven på mognadsprovet och avfattar mognadsprovet, om examensavdelningen inte bestämmer det för alla gemensamt.

Litteratur:

Se YM01B Vetenskapligt skrivande / YM01A Tieteellinen kirjoittaminen.

Bedömning:

Mognadsprovet bedöms av experten inom vetenskapsgrenen. Mognadsprovet är godkänt (S), när studeranden har deltagit i handledningen för vetenskapligt skrivande, har skrivit provet godkänt och har påvisat god förmåga i finska eller i svenska.

Vetenskapsgrenen bestämmer bedömningskriterierna för sakkunskaper inom området, ställer krav på komplettering och ger grunder för underkänt resultat.

Till språkkunskaper hör att man behärskar praxis av textbehandlingen inom vetenskapsgrenen, ändamålsenlig textstruktur, systematisk användning av specialbegrepp, förmåga att skriva analyserande och sammanhängande text samt behärskning av normer och hjälpmedel för text- och språkvård.

Om mognadsprovet inte uppfyller krav på innehåll eller språkkunskaper, ska det kompletteras eller bearbetas med hjälp av respons. Om det kompletterade mognadsprovet inte kan godkännas, blir det underkänt. (0) Ämnesinstitutionen inom vetenskapsgrenen bestämmer tidpunkten för det nya provet. Tidtabellen ska vara sådan, att studeranden har tid att utnyttja responsen, när han kompletterar eller skriver om sin avhandling.

Vieraan kielen opinnot 3 op

YM02A Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot (pakollinen, valitaan alla olevista kieli- vaihtoehtoista)

YM02AE Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, englanti, 3 op

YM02AS Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, saksa, 3 op

YM02AR	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, ranska, 3 op
YM02AV	Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot, venäjä, 3 op

Osaamistavoite:

Opiskelijan on lähtötaitotasostaan riippumatta kyettävä osoittamaan opintokokonaisuus YM02A suoritettuaan saavuttaneensa ko. kielessä sellaisen tason, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen (Yliopistojen tutkinnoista annettu asetus 794/2004; PEHENKOS Määräys Kielikoulutus Puolustusvoimissa HH1173, 21.12.2011). Koska käytettävissä olevat resurssit (YM02A = 3 op) eivät mahdollista taitotasolta seuraavalle edistymistä, toteutetaan opintokokonaisuus räätälöitynä yksilöohjauksena, mikä edellyttää opiskelijalta sitoutumista ja itsensä motivoimista läpi koko virkauran jatkuvaan kielitaidon kehittämiseen.

Sisältö:

Lähtötaitotasotestin tulosten mukaisesti räätälöidään yksilölliset opiskelutavoitteet, joiden saavuttamisella pyritään vieraskielisen käsitteellistämistaidon harjoittamiseen ja kehittämiseen akateemisesti ja ammatillisesti merkityksellisissä viestintätilanteissa.

Kirjallisuus:

Jokaisen opiskelijan lähtötaitotason ja opiskelutavoitteiden mukaisesti valikoituvat materiaalit, sisällöt ja työtavat, jotka räätälöidään yhteistyössä nimetyn ohjaajan kanssa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty – täydennettävä. Taitotasosta riippumaton tehtävänantojen asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä hyväksytylle suoritukselle.

Valinnaiset kieliopinnot

YM03V	Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Communication Strategies for Crisis Management Contexts, 2 op
--------------	--

Osaamistavoite:

Edistyneiden vuorovaikutustaitojen harjoittaminen.

Sisältö:

Tarkkuuden, tarkoituksenmukaisuuden ja vaivattomuuden hiominen argumentaatiossa.

Kirjallisuus:

Jokaisen opiskelijan lähtötaitotason ja opiskelutavoitteiden mukaisesti valikoituvat materiaalit, sisällöt ja työtavat, jotka räätälöidään yhteistyössä nimetyn ohjaajan kanssa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty – täydennettävä. Taitotasosta riippumaton tehtävänantojen asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

**YM04V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti:
Professional Writing, 2 op****Osaamistavoite:**

Edistyneiden kirjallisen viestinnän taitojen harjoittaminen.

Sisältö:

Tieteellisen kirjoittamisen sekä tekstien analysointi- ja editointikyvyn kehittäminen.

Kirjallisuus:

Jokaisen opiskelijan lähtötaitotason ja opiskelutavoitteiden mukaisesti valikoituvat materiaalit, sisällöt ja työtavat, jotka räätälöidään yhteistyössä nimetyn ohjaajan kanssa.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty – täydennettävä. Taitotasosta riippumaton tehtävänantojen asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

**YM05V Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso (valitaan
alla olevista kielivaihtoehdoista)**

YM05VS Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, saksa, 2 op

YM05VR Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, ranska, 2 op

YM05VV Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso, venäjä, 2 op

Osaamistavoite:

Aloittelijatason toimintaympäristösidonnaisten ilmausten harjoittelu ja kyky jatkaa omatoimista opiskelua.

Sisältö:

Aloittelijatason A1 puhutun ja kirjallisen tuottamisen harjoittamista toimintaympäristölle merkityksellisin esimerkein valitussa kohdekielessä (venäjä, ranska, saksa).

Alkeisperusteet yksinkertaisista puhutun ja kirjallisen viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Kirjallisuus:

Kouluttajien tuottama opiskelumateriaali.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty – täydennettävä. Taitotasosta riippumaton tehtävänantojen asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä hyväksytylle suoritukselle.

YM06V Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso (valitaan alla olevista kielivaihtoehdoista)

YM06VS Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, saksa, 2 op

YM06VR Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, ranska, 2 op

YM06VV Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso, venäjä, 2 op

Osaamistavoite:

Toimintaympäristösidonnaisten ilmausten harjoittelemisen ja kyky jatkaa omatoimista opiskelua.

Sisältö:

Puhutun ja kirjallisen tuottamisen harjoittelemista toimintaympäristölle merkityksellisin esimerkein valitussa kohdekielessä (venäjä, ranska, saksa). Jatkoperusteet yksinkertaisista puhutun ja kirjallisen viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Kirjallisuus:

Kouluttajien tuottama opiskelumateriaali.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty – täydennettävä. Taitotasosta riippumaton tehtävänantojen asianmukainen suorittaminen on edellytyksenä hyväksytylle suoritukselle.

Myös kaikki SK-tutkinnon vapaaehtoiset vieraiden kielten opintojaksot ovat avoimia SM-opiskelijoille.

3.2 Kaikille pakolliset opinnot

Joukkoyksikön taistelu 20 op

5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön taistelun toimintaympäristöön ja joukkoyksikön käyttöperiaatteisiin ja suorituskyykyyn. Opiskelija syventää tietämystään joukkoyksikköä/vast. kohdistuvasta vihollisesta. Opiskelija perehtyy joukkoyksikön taisteluun liittyviin aselajien toimintaan. Teoriaa sovelletaan käytäntöön myöhemmissä puolustushaaran tai aselajin eriytyvissä opinnoissa. Opintojakso toimii osiltaan reflektiivana jaksena mm. sotatieteiden kandidaattiopintojen aikana suoritettuihin taktiikan opintoihin.

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön yleiset taktiset käyttöperiaatteet ja suorituskyyky, vastustajan toiminnan periaatteet ja merkitys joukkoyksikön taistelussa sekä aselajien toiminta ja merkitys joukkoyksikön taistelussa. Opintojakson tärkeimmät asiasällöt ovat joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, tilanteen-arviointi, arvio vihollisen toiminnasta ja päätös.

Kirjallisuus:

- N. M. Rekkedal: Nykyaikainen sotataito.
- Vesa Tynkkynen: Hyökkäyksestä puolustukseen. Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa.
- Hannu Liimatta: Suomalaisen pataljoonan taktiikan kehitys jatkosodasta alueelliseen puolustukseen. Maanpuolustuskorkeakoulun diplomityö.

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla ja opetuspaketeilla

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy tentin arvosanan perusteella numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksyttyä arvosanaa ei voi korottaa. Opintojakson aikana tuotettavat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

5C02MAA Joukkoyksikön taistelu 1, 4 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön puolustustaistelun suunnitteluun ja johtamiseen yhtymän viitekehyksessä. Opiskelija ymmärtää yleisten taktisten periaatteiden käytön taistelun suunnittelussa ja johtamisessa.

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön aktiivinen puolustustaistelu, tilanteen-arviointi ja toiminnan suunnittelu, sekä taktiset periaatteet. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano.

Kirjallisuus:

- Harjoitusvahvuudet A2 2004
- A2 mekanisoitu pataljoona taistelussa (A2 MekP 2005)
- Komppanian taisteluohje (KOTO 2008)
- Harjoitusvahvuudet A1 (JVP sekä PORJPR)
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO 1995)
- Jääkärikomppanian opas (JkOpas) luonnos, 1989
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), 2005
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö (TAKTL:n julkaisu 1/2001)
- Kenttätykistöopas II -pataljoonan tulenjohtotoiminta
- Huttunen, Mika: Näkökumia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena.

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy tentin arvosanan perusteella numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa. Opintojakson aikana tuotettavat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti ja ne voidaan pisteyttää sekä ottaa huomioon arvioinnissa.

5C02ILMA_13 Ilmaoperaatioalueen taistelu 1, 4 op

Osaamistavoite:

Opiskelija perehtyy ilmaoperaatioalueen taistelun suunnitteluun ja siihen vaikuttaviin osatekijöihin yleisten taktisten periaatteiden sekä ilmasodan teorioiden pohjalta. Opiskelija tuntee puolustusjärjestelmän osajärjestelmien vaikutuksen Ilmavoimien pääjärjestelmien käyttöön. Opiskelija tuntee ilmapuolustuksen keskeisimpien asiakirjojen sisällön ja ymmärtää ilmapuolustussuunnitelmassa yhteen sovitettavat asiat. Opiskelija tietää ilmapuolustuksen voimankäytön johtamisen ja ilmatilanhallinnan koordinoinnin ilmaoperaatioalueella. Opiskelija tietää taistelujärjestelmän

toimintaperiaatteet sekä ymmärtää tukikohta- ja valvontaverkon merkityksen torjuntatasan muodostumiselle. Opiskelija osaa käyttää FINGOP suunnitteluprosessia oman toimialansa suunnitelmien laatimiseen.

Opintojaksot 5C02ILMA_13 Ilmaoperaatioalueen taistelu 1 ja 5C03ILMA_13 Ilmaoperaatioalueen taistelu 2 sekä 5C04ILMA tai 5C04MAA (Ilmatorjunta) muodostavat opintokokonaisuuden. Kokonaisuuden keskeisenä sotatieteellisenä teoriaosuutena toimii opintojakso 5C02ILMA_13 Ilmaoperaatioalueen taistelu 1. 5C04ILMA tai 5C04MAA jaksojen sisältöä tarkastellaan osana ilmaoperaatioalueen taistelua tämän teoriaosuuden kautta.

Sisältö:

Opiskelija tarkastelee sotatieteellisten teoreetikkojen ja teorioiden pohjalta Suomen ilmaoperaatioalueen taistelua. Opiskelijan on ymmärrettävä puolustusjärjestelmän osajärjestelmien tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelu- ja logistiikkajärjestelmän sekä informaatio operaatioiden merkityksen informaatio aikakauden taistelutilaan (ilmaoperaatioalueen taisteluun).

Ilmapuolustuksen kokonaisuudesta on ymmärrettävä ilmaoperaatioalueen voimankäyttö (hävittäjä, ilmatorjunta, elektroninen vaikuttaminen) ja sen johtaminen (PE OPKE- ILMAVEOPKE-IOK-JOKE-TUKIKOHTA-ASELAVETTI/SENSORI) sekä ilmatilan käytön koordinoiminen, joita lainsäädäntö ja voimankäytön säännöt ohjaavat. Itse ilmapuolustuksesta on ymmärrettävä mistä kokonaisuuksista se rakentuu (LOGISTIikkaJÄRJESTELMÄ TAISTELUJÄRJESTELMÄ, VALVONTA- JA JOHTAMISJÄRJESTELMÄ)

Kirjallisuus:

- Huttunen Mika, Monimutkainen taktiikka
- Lorenz Richard, Iskuja Ilmaan
- Rekkedal Nils Marius, Nykyaikainen Sotataito Sotilaallinen voima muutoksessa
- Taisteluvälineet 2020 Timo Kaukoranta, Jukka Hautala, Timo Kakkola 2002
- Harjoitusvahvuudet A2 2004 STIV
- Puolustusvoimien hallintonormi 2015 luonnoksen ja toimintakäsikirjan luonnoksen käyttöönotto AI12634
- ILPUNORMI_STII
- Ilmavoimien taktinen ohjeistus TOP1C6 ja TOP2C4 STII
- Sotilaallisen voimankäytön periaatteet JF790 PVOPO D1.2 STII-STIV
- INFORMAATIO-OPERAATIOT (INFOOP) KONSEPTI 2.0, PVOPO F1.3, HH335
- Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP) 2009 HF606 STIV

Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa. Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, interne-

tistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Arviointi:

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan koulutyön avulla. Koulutyö arvioidaan numeraalisella asteikolla 0–5. Hyväksytysti suoritettua koulutyön arvosanaa ei voi korottaa. Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

5C02MERI Meripuolustuksen perusteet 1, 4 op**Osaamistavoite:**

Opiskelijan on osattava merivoimien joukkorakenteen sekä suorituskyvyn perusta. Opiskelija tietää merivoimien pääasejärjestelmät sekä niiden käyttöperiaatteet. Lisäksi opiskelija osaa perusteet merivoimien perusyksikön taistelun suunnittelussa ja toteuttamisessa merellä ja rannikolla.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään rannikko- ja laivastojoukkojen suorituskykyyn, perusyksikön taisteluun, suorituskykyjen käyttöön sekä päällikön taktiseen päätöksentekoon.

Kirjallisuus:

- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610–10101035
- Merisodan kuva 2025, Wikström Kaarle, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005, ISBN 951–25–1638–1
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005, ISBN 951–25
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610–448–7017
- Meritiedustelukompanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Miinantorjuntaopas (MiTorjO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951–25–1074–X
- Rannikko-ohjuskompanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610–10099224
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951–25–1631–4
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610–448–7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951–25–1073
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml. opetusmonisteet) sekä perusteet kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu jakson aikana kirjoitettavasta kirjallisesta raportista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana mahdollisesti laadittavat ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti.

Opintojakso arvioidaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

5C02RVLOH Rajavartiolaitoksen ilmaito ja ilmatilan hallinta poikkeusoloissa, 4 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy ilmaoperaatioalueen taistelun suunnitteluun ja ilmaoperaatioalueen taistelussa vaikuttaviin osatekijöihin. Hän tuntee ilmapuolustus suunnitelman prosessin ja rakenteen. Opiskelija tietää Ilmavoimien pääjärjestelmien integroidun käytön periaatteet ilmaoperaatiossa ja osaa selittää Vartiolentolaivueen toiminnan osana ilmapuolustuksen kokonaisuutta.

Opiskelija osaa kuvata Vartiolentolaivueen valmiussuunnittelun ja poikkeusolojen joukkojen toiminnan osana Rajavartiolaitoksen ja rajajoukkojen toimintaa eri kriisi- ja uhkamalleissa. Hän osaa selittää laivueen yksikön ja esikunnan operatiivisen suunnitteluprosessin sekä poikkeusolojen yhteistyötarpeet Puolustusvoimien joukkojen ja muiden yhteistahojen kanssa. Opiskelija osaa arvioida Rajavartiolaitoksen ilma-alusten suorituskykytekijöiden ja yleisten taktisten käyttöperiaatteiden merkitystä toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Hän osaa kuvata Vartiolentolaivueen operaatiosuunnittelun vaiheet ja osaa suunnitella lentotehtävän.

Sisältö:

Opintojakson *ydinainesta* ovat:

ILMASK (1. viikko)

- ilmapuolustusjärjestelmän pääjärjestelmät (ml VLLV:n osuus)
- ilmapuolustus suunnitelma (IPSU – TASU, PESU, VASU)
- ilmavoimien taktinen ohjeistus 1–3 (pääpaino TOP2:ssa)
- ilmavoimien operaatiokeskus (ILMAOPKE) ja IOK, pääjohtokeskus (PÄÄJOKE)
- ilmapuolustuksen tulenkäytön johtaminen, torjuntakeskus (TOKE), valvontakeskus (VAKE), tekninen keskus (TEKE)
- FINGOP-suunnitteluprosessi ilmaoperaatioalueen taistelun suunnittelussa

VLLV (2. ja 3. viikko)

- RVL:n ja rajajoukkojen tehtävät ja toiminnan perusteet poikkeusolojen eri kriisi- ja uhkamalleissa
- VLLV:n valmiussuunnittelu
- VLLV:n ja vartioston poikkeusolojen joukkojen organisaatiot, tehtävät ja suorituskyyvaatimukset
- RVL:n operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet (RVLSUPE)
- VLLV:n operatiivinen suunnitteluprosessi ja ilma-alusten käyttöperiaatteet
- VLLV:n operaatiosuunnittelu ja operatiivisen lentotehtävän suunnittelu
- VLLV:n yhteistoiminta poikkeusoloissa Puolustusvoimien joukkojen ja muiden yhteistahojen kanssa
- VLLV:n lentotekninen ja yleishuolto poikkeusoloissa

Opintojakson *täydentävää ainesta* ovat:

- UTJR:n rauhan ajan ja poikkeusolojen organisaatiot, toiminta ja kalusto

Kirjallisuus:

Kirjallisuus ja oppinäytetyöt:

- Ilmavoimien harjoitusvahvuudet A1
- Kenttäohjesääntö 2007 (yleinen osa)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- Ilmavoimien taktinen ohjeistus 1–3 (TOP 1–3)
- Turvallinen Suomi – tietoja Suomen kokonaisturvallisuudesta. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2011
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 1 Nro 2/2010

Määräykset:

- Rajavartiolaitoksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet (RVLSUPE)
- NATO ATP-49(F) VOL I-II: USE OF HELICOPTERS IN LAND OPERATIONS - DOCTRINE (+vastaava UTJR:n materiaali)

Säädökset:

- Rajavartiolaki (578/2005)
- Aluevalvontalaki (755/2000)
- Valmiuslaki (1552/2011)
- Puolustustilalaki (1083/1991)

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti (0–5). Tentissä edellytetään opintojakson tavoitteiden mukaista osaamista. Tentistä saatava arvosana on samalla koko opintojakson arvosana.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen oppimistehtävien, ryhmätöiden, esittelyiden ja muiden tehtävien suorittamista hyväksytysti, joiden perusteella myös arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.

Arviointia tarkennetaan tarvittaessa erillisessä Raja- ja merivartiokoulun arviointiohjeessa.

5C03MAA Joukkoyksikön taistelu 2, 4 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön hyökkäystaistelun suunnitteluun ja johtamiseen yhtymän viitekehyksessä. Opiskelija ymmärtää yleisten taktisten periaatteiden käytön taistelun suunnittelussa ja johtamisessa.

Sisältö:

Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön hyökkäystaistelu, tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu sekä taktiset periaatteet. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätökset eri vaiheissa ja niiden toimeenpano. Erityisen tärkeinä oppimistehtävinä ovat komentajan arvio vihollisen toiminnasta sekä päätös lähtöalueella.

Kirjallisuus:

- Harjoitusvahvuudet A2 2004
- A2 mekanisoitu pataljoona taistelussa (A2 MekP 2005)
- Komppanian taisteluohje (KOTO 2008)
- Harjoitusvahvuudet A1 (JVP sekä PORJPR)
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO 1995)
- Jääkärikomppanian opas (JkOpas) luonnos, 1989
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), 2005
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö (TAKTL:n julkaisu 1/2001)
- Kenttätykistöopas II -pataljoonan tulenjohtotoiminta
- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena.

Arviointi:

Opintojakson arvosana määräytyy tentin arvosanan perusteella numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa. Opintojakson aikana tuotettavat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti ja ne voidaan pisteyttää sekä ottaa huomioon arvioinnissa.

5C03ILMA_13 Ilmaoperaatioalueen taistelu 2, 4 op

Osaamistavoite:

Opintojakson ensimmäinen tavoite on syventää opiskelijan osaamista oman toimialansa osuudesta ilmaoperaatioalueen taisteluun soveltamalla opintojakson 5C02ILMA_13 Ilmaoperaatioalueen taistelu 1 teoriaa opintojakson 5C04ILMA tai 5C04MAA (Ilmatorjunta) jaksojen sisältöihin. Opiskelija laatii havainnoistaan raportin ja esittelee keskeisimmät löydökset seminaarissa.

Opintojakson toinen tavoite on laajentaa opiskelijan osaamista ilmaoperaatioalueen taistelusta muille toimialoille. Opiskelija perehtyy muiden opiskelijoiden seminaaritoihin, joista opponoi ainakin yhtä.

Opintojakson kolmas tavoite on syventää opiskelijoiden tietämystä ajankohtaisista ilmapuolustuksen teemoista. Kolmanteen tavoitteeseen pääsemiseksi opiskelija osallistuu ilmapuolustusseminaariin, jossa käsitellään vuosittain vaihtuvien teemojen mukaisesti ilmapuolustuksen ajankohtaisia aiheita asiantuntijaluentoja ja ryhmäkeskustelujen kautta.

Sisältö:

Ilmapuolustusseminaarin sisältö vaihtelee vuosittain ja tarkentuu lähempänä toimeenpanoajankohtaa. Seminaari sisältää ajankohtaisia asiantuntijaluentoja ilmapuolustuksen alalta. Toinen osa opintojakson sisällöstä koostuu opiskelijoiden laatimista esitelmistä.

Kirjallisuus:

Opintojaksojen 5C02ILMA_13 ja 5C04ILMA kirjallisuus. Kirjallista materiaalia voidaan täydentää Ilmapuolustusseminaarissa jaettavalla muulla täydentävällä materiaalilla.

Arviointi:

Opiskelijoiden kirjalliset raportit arvioidaan numeraalisesti voimassaolevan arviointiohjeen mukaisesti. Opiskelijan esitelmän ja opponoinnin perusteella raportista saatu arvosana voidaan joko korottaa tai laskea maksimissaan yhden numeron verran.

5C03MERI Meripuolustuksen perusteet 2, 4op

Osaamistavoite:

Opiskelija osaa merivoimien suorituskyvyn muodostumisen osatekijät. Opiskelija osaa merivoimien keskeisimmät suunnittelu-, esitys- ja johtamisjärjestelmät. Opiskelija tietää meripuolustuksen tilannekuvan muodostumisen periaatteet osana suorituskykyä.

Sisältö:

Opintojakso rakentuu kolmesta osajaksosta. Ensimmäisessä osajaksossa perehdytään ANCS-järjestelmään sekä meripuolustuksen tilannekuvan muodostamiseen luennoin, ANCS-työasemalla tehtävin oppimistehtävin sekä ryhmätoin. Toisessa osajaksossa perehdytään MESI-järjestelmään luennoin sekä MESI-työasemalla tehtävin taktisin (perusyksikkö) suunnitteluharjoituksin. Kolmannessa osajaksossa syvennetään merivoimien taktiikan tuntemusta perehtymällä merivoimien aselajeihin ja tukitoimintoihin luennoin ja opetuskeskusteluihin.

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö – yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610-448-7286
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Verkkotaistelu 2020, Piironen, Mika (toim), MPKK julkaisusarja2 nro 2/2003, IESBN 951-25-1423-0
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonistheet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonistheet) sekä perusteet kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu jakson päätteeksi suoritettavasta tentistä, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana laadittavat harjoitus- ja ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti.

Opintojakso arvioidaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

5C03HEKO Joukkoyksikön taistelu 2, 4 op**Osaamistavoite:**

Tavoitteena on, että opintojakson suorittamisen jälkeen opiskelija osaa Helikopteripataljoonan toiminnan osana rykmentin ja maavoimien taistelua. Erityisesti opintojaksolla tarkastellaan Helikopteripataljoonan operatiivista johtamis- ja suunnittelujärjestelmää.

Sisältö:

Opintojaksolla painopisteenä on Helikopteripataljoonan taistelun suunnittelu- ja johtamisprosessi osana Utin Jääkärirykmentin taistelua. Opintojaksolla perehdytään lisäksi Utin Jääkärirykmentin kokonaistoimintaan sekä Maavoimien Esikunnan rooliin Utin Jääkärirykmentin operatiivisessa johtamis- ja suunnitteluprosessissa. Opintojaksolla tarkastellaan myös Utin Jääkärirykmentin muiden operatiivisten osien käyttöperiaatteita ja suorituskykyvaatimuksia.

Kirjallisuus:

- Rekkedal, N. M. 2006. Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa. Helsinki: Edita Prima Oy.

Arviointi:

Opintojakson arviointi perustuu opintojakson lopulla järjestettävään tenttiin. Tentti perustuu edellä lueteltuun kurssikirjallisuuteen. Lisäksi opintojaksoon sisältyy oppimistehtäviä, jotka arvioidaan asteikolla Hyväksytty/Hylätty. Oppimistehtävät tulee suorittaa hyväksytysti opintojakson hyväksymiseksi. Opintojakso arvioidaan numeerisesti (0–5) puolen numeron tarkkuudella.

5C03RVL Rajajoukkojen operatiivisen toiminnan johtaminen poikkeusoloissa, 4 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa selittää RVL:n, rajajoukkojen ja keskeisten yhteistyöviranomaisien roolin ja toiminnan poikkeusolojen eri kriisi- ja uhkamalleissa. Hän osaa kuvata RVL:n ja rajavartiomiehen toimivaltuuksien kehittymisen poikkeusolojen eri vaiheissa.

Opiskelija osaa kuvata vartioston valmius- ja operatiivisen suunnitteluprosessin sekä sen vaikutuksen rajajoukkojen joukkotuotantoon, valmiuden kohottamiseen ja yhteistoimintaan eri tahojen kanssa.

Opiskelija osaa arvioida vartioston operatiivisen toiminnan suunnitteluperusteiden merkitystä opintotaustansa mukaisesti rajajääkärikomppanian, merivartiokomppanian ja vartiolentueen toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen sekä yhteistoimintaan yleisjoukkojen kanssa. Hän osaa laatia arvion vihollisen ja omien joukkojen toimintamahdollisuuksista ja -vaihtoehdoista sekä yksikön päällikön päätöksen joukkonsa taistelusta.

Opiskelija osaa kuvata tiedustelukomppanian ja erikoisrajajääkärikomppanian sekä muiden kuin oman opintotaustansa mukaisten yksiköiden käyttöperiaatteet osana RVL:n sodan ajan toimintaa.

Sisältö:

Opintojakson *ydinainesta* ovat:

- poikkeusolojen eri kriisi- ja uhkamallit (RVL)
- RVL:n ja rajajoukkojen tehtävät ja toimivaltuudet poikkeusoloissa
- vartioston valmiussuunnittelu
- RVL:n operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet (RVLSUPE)
- vartioston operatiivinen suunnitteluprosessi ja joukkojen käyttöperiaatteet
- rajajoukkojen organisaatiot, suorituskykyvaatimukset, tehtävät ja toiminta eri uhkamalleissa
- RjK:n, MvK:n ja Vltue:n toiminnan suunnittelu ja johtaminen
- kriisiajan lainsäädännön soveltaminen RVL:n poikkeusolojen toiminnassa
- rajajoukkojen yhteistoiminta yleisjoukkojen kanssa eri kriisi- ja uhkamalleissa

Opintojakson *täydentävää ainesta* ovat:

- rajaturvallisuuden ja sen tehostamisen liittyminen poikkeusolojen toimintaan
- RVL:n sotilaallisen valmiuden kohottaminen sekä rajajoukkojen perustaminen ja sijoittaminen
- rajajoukkojen kehitysnäkymät
- RVL:n viranomaisyhteistyö eri kriisi- ja uhkamalleissa

Kirjallisuus:

- Harjoitusvahvuudet A1
- Kenttäohjesääntö 2007 (yleinen osa)
- Turvallinen Suomi – tietoja Suomen kokonaisturvallisuudesta. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2011
- Rajajääkärikomppanian opas 2003
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet 2005
- Tiedusteluopas 2003
- Meritiedustelukomppaniaopas 2008
- Rannikkojääkäripataljoonaopas 2006

Määräykset:

- Prikaatin, taisteluosaston ja pataljoonan operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet
- Rajavartiolaitoksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet (RVLSUPE)

Säädökset:

- Rajavartiolaki (578/2005)
- Aluevalvontalaki (755/2000)
- Valmiuslaki (1552/2011)
- Puolustustilalaki (1083/1991)

Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonistheet. Kirjallisuutta ja lukualuetta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeerisesti (0–5). Tentissä edellytetään opintojakson tavoitteiden mukaista osaamista. Tentistä saatava arvosana on samalla koko opintojakson arvosana.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen ryhmätöiden, esittelyiden ja muiden tehtävien suorittamista hyväksytysti, joiden perusteella myös arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.

Arviointia tarkennetaan tarvittaessa erillisessä Raja- ja Merivartiokoulun arviointiohjeessa.

5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija osaa sotataidollisen ajattelun maavoimien ja jalkaväen joukkoyksikön toiminnassa. Opiskelija osaa toiminnan joukkoyksikön esikunnan eri osien upseerina. Opiskelija osaa joukkoyksikön taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen. Opiskelija osaa joukkoyksikön suunnittelun- ja päätöksenteon perusteiden soveltamisen suunnittelun, toteuttamisen ja johtamisen eri vaiheissa.

Opiskelija tuntee yhteistoiminnan muiden aselaji- ja toimialajoukkojen kanssa omaan joukkoonsa liittyen.

Opintojakson jälkeen opiskelijat tietävät oman joukon toiminnan osana ylemmän johtoportaan toimintaa.

Sisältö:

Maavoimien sotataito. Sisällön painopiste on joukkoyksikön taistelun suunnittelussa, toimeenpanossa ja johtamisessa. Suunnittelun lopputuotteita ovat päätökset, taistelusuunnitelmat ja niihin liittyvät aselaji- ja toimialojen suunnitelmat. Komentajien taistelun johtamista ja tilannekuvan muodostamista tuetaan esikunnissa toimivien opiskelijoiden tehtävän mukaisilla tuotteilla tilannekuvan, vaihtoehtojen ja arvioiden muodossa.

Kirjallisuus:

- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa 2005
- Huttunen Mika: ”*Monimutkainen taktiikka*”, MPKK TAKTL Julkaisusarja 1 nro 2/2010, Edita Prima Oy, Helsinki 2010.

- Huttunen Mika (toim): *”Taistelun kuva muutoksessa - taistelukentästä taistelutiilaan”*, MPKK TAKTL
- Jääkärikomppanian päällikön koulutusohje 2012 (luonnos)
- Jääkäripataljoona-Taisteluosasto-opas 2013 (luonnos)
- Maasodankäynti 2015 – Alueellisten joukkojen taistelu, (luonnos)
- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet A-, B- ja C-osa
- Maavoimien taisteluosaston ja pataljoonan suunnittelun ja päätöksenteon perusteet 2012
- Moottoroidun jalkaväkikipataljoonan taisteluohjesääntö 2001
- Pioneeritoimintaopas 2011
- Raivaamisopas 2001
- Suluttamisopas 2014 (luonnos) 2012
- Rautala Ari: *”Venäläisen Armeijakunnan taistelu”*, MPKK TAKTL Julkaisusarja 4 Nro 1/2011, Edita Prima Oy, Helsinki 2011. ST IV.
- Suikkanen Riku: *”Etuosastot ja etujoukot venäläisessä liiketaktiikassa”*, MPKK TAKTL Julkaisusarja 4 n:o 1/2002, Edita Oyj, Helsinki 2002. ST IV.
- Maavoimien eri ase- ja toimialojen tutkimusten

Puolustushaara, aselaji- ja toimialakoulut määrittävät lisäksi muun opetuksessa käytettävän materiaalin opintojen alkaessa.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lähiopetukseen ja sovellettuihin harjoituksiin osallistumista. Poissaoloista aiheutuvat puutteet opinnoista voidaan taupauskohtaisesti hyväksyä toteutettaviksi korvaavilla tehtävillä. Opintojakso arvioidaan asteikolla 0–5. Arvosana voi muodostua osajaksojen tenteistä, oppimistehtävien ja jatkuvan toiminnan arvioinnista. Opintojaksolla järjestettävien sovellettujen koulutöiden hyväksytyt arvosanoja ei voi korottaa.

5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet HUOLTO, 6 op

Osaamistavoite:

Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksikön (vast) toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija oppii soveltamaan aikaisemmin oppimaansa. Opiskelija osaa sodan ajan joukkoyksikön vast. taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen sekä harjaantuu omassa puolustushaarassaan, aselajissaan tai toimialallaan.

Opintojakson tavoitteena on antaa perusteet toimia sodan ajan logistiikkapataljoonan esikuntaupseerin tehtävissä ja taisteluosaston huoltopäällikkönä. Tavoitteeseen kuuluu tehtävissä tarvittavien tietojen, taitojen ja taistelun johtamisen osaaminen nykyaikaisella taistelukentällä.

Sisältö:

1. VALMIUUDEN SÄÄTELY (1,0 op)
 - Hajauttaminen
 - Huoltoyksikön perustaminen ja perustamisen aikainen huolto
 - Keskittäminen

2. HUOLLON JOUKKOYKSIKÖN SUUNNITTELU JA JOHTAMINEN (1,5 op)
 - Poikkeusolojen logistiikkajärjestelmä 2015
 - Vihollinen (OPJOPO, MTJVPR)
 - Uhka huollolle ja siltä suojautuminen
 - Vastustajan huoltojärjestelmä
 - JVPR 2015 taistelu
 - vaatimukset huollolle
 - tuettavien joukkoyksiköiden (PA/PSTSTOS ja HAJP) tarpeet sekä suorituskyky
 - Logistiikkapataljoona
 - Kokoonpano, suorituskyky, käyttöperiaatteet ja ryhmittäminen
 - Taktisenjohtamisen perusteet
 - Huollonjärjestelyjen johtamisen perusteet painopisteenä tukeutumishojeen laadinta ja tilaus - toimitusketju
 - Huollonjohtamispaikka konsepti, MAPUJOPO (M)

3. HUOLLON JOHTAMISHARJOITUS (HUOLTOK) (1,5 op)
 - Huollon suunnittelu ja johtamisprosessi
 - Toiminta suunnittelu- ja johtamistehtävissä huollotataljoonan esikunnassa

4. MAAVOIMIEN ESIKUNTA JA JOHTAMISHARJOITUS (MAASK) (2,0 op)
 - Huolto-opintosuunnan koosta riippuen opiskelijat toimivat joko LOGPE:n esikuntaupseereina tai JYKS huoltopäälliköinä
 - Yhtymän taistelun perusteet, aselajitoiminnot
 - Esikunnan perustaminen ja toiminta
 - Lähtökohtatilanne ja keskitysmaarsien suunnittelu
 - Johtaminen ja esikuntatyöskentelyyn harjaantuminen
 - tehtävän suunnittelu ja toteuttaminen
 - jatkotehtävien suunnittelu

Kirjallisuus:

- Logistiikka-opas (luonnos 2013)
- Taisteluosaston opas (luonnos2013)
- Logistiikkapataljoona toiminnallinen ohje 2013

- Kenttäohjesääntö (yleinen osa) 2007
- Lkp-opas
- Perustamiskeskusopas
- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja 2007 (luonnos)
- Huoltopataljoonan käsikirja 2007 (luonnos)
- Tarvittavat aselajien oppaat, ohjesäännöt ja luonnosasteella olevat asiakirjat.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lähiopetukseen ja sovellettuihin harjoituksiin osallistumista. Poissaoloista aiheutuvat puutteet opinnoista voidaan ta-pauskohtaisesti hyväksyä toteutettavaksi korvaavilla tehtävillä. Opintojakso arvioidaan asteikolla 0-5. Arvosana voi muodostua opintojakson tenteistä, oppimistehtävien ja jatkuvan toiminnan arvioinneista. Opintojaksolla järjestettävien sovellettujen koulutöiden arvosanoja ei voi korottaa.

**5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet
ILMATORJUNTA, 6 op****Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää ja jakaa omaan aselajiinsa liittyvät asiat muille opiskelijoille ilmaPuolustuksen kokonaiskentässä (ilmasotataidon opiskelijaseminaari) sekä osaa ilmatorjunnan käyttöperiaatteet ja ilmatorjunnan suunnittelu- ja johtamisprosessin MAAV:n uudistetussa taistelussa (JVPR).

Sisältö:

Opintojakso sisältää seuraavat osajaksot:

- Ilmasotataidon opiskelijaseminaari (2 op) ja
- Jalkaväkiprikaatin ilmatorjunnan taistelu (4 op).

Ilmasotataidon opiskelijaseminaari sisältää vuosittaisen maisteriseminaarin, jossa opiskelijat syventävät osaamistaan ilmaoperaatioalueen taistelusta taktiikan näkökulmasta.

Jalkaväkiprikaatin ilmatorjunnan taistelu -osajaksossa opiskelijat perehtyvät ilmatorjunnan käyttöperiaatteisiin ja suorituskykyyn jalkaväkiprikaatissa sekä ilmatorjuntapatteriston komentajan ja esikunnan suunnittelu- ja johtamisprosessiin. Osajakso sisältää osallistumisen Maasotakoulun johtamaan Maavoimien yhteistoimintaharjoitukseen.

Kirjallisuus:

- Ilmatorjuntaopas 1, 2002
- Ilmatorjuntaopas 2, 2004

- Maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet A-, B- ja C-osat, 2010
- Harjoitusvahvuudet A1, 2004
- JOPO(06) / ITPSTO taistelutekninen käsikirja
- Luentomateriaali ja opetusmonistheet

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5. Arviointi perustuu kirjalliseen koulutyöhön / muistioon, jonka opiskelijat laativat yksilötyönä Jalkaväkiprikaatin ilmatorjunnan taistelu -osajaksosta.

Ilmasotataidon opiskelijaseminaari arvioidaan puolen numeron korottavalla tai laskevalla arvosanalla. Osajakson hyväksytyt läpäisy edellyttää osallistumista Ilmasotataidon opiskelijaseminaari ja siihen liittyviin ryhmäkeskusteluihin sekä seminaariin liittyvien oppimistehtävien hyväksytyä suoritusta.

5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet JOJÄ, 6 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- osaa käyttää sotataidollista ja viestitaktista ajattelua maavoimien joukkoyksikön johtamisjärjestelmätoiminnan suunnittelussa,
- osaa toimia joukkoyksikön esikunnan upseerien (JOJÄ) tehtävissä
- pystyy toteuttamaan johtamisjärjestelmätoiminnan suunnittelun, valmistelun ja johtamisen joukkoyksikön taisteluun liittyen
- osaa soveltaa joukkoyksikön suunnittelun- ja päätöksenteon perusteita johtamisjärjestelmätoiminnan suunnittelun, toteuttamisen ja johtamisen eri vaiheissa
- osaa selittää joukkoyksikön johtamisjärjestelmäkokonaisuuden osana ylemmän johtoportaan johtamisjärjestelmää
- tuntee johtamisjärjestelmätoimintaan liittyvän yhteistoiminnan muiden aselaji- ja toimialajoukkojen kanssa

Sisältö:

Maavoimien sotataito ja viestitaktiikka.

Opiskelijat perehtyvät joukkoyksikön esikunnan henkilöstön ja alajohtoportaan toimivien alaisten tehtäviin johtamisjärjestelmätoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen liittyen. Sisällön painopiste on joukkoyksikön taistelun suunnittelussa, toimeenpanossa ja johtamisessa johtamisjärjestelmän näkökulmasta. Opiskelijat saavat perusteet yleisen ja puolustusvoimien tietoliikenneverkon sekä maapuolustuksen johtamisjärjestelmän käyttöperiaatteista.

Suunnitteluprosessin lopputuotteita ovat päätökset, taisteluunnnitelmat ja niihin liittyvät aselaji- ja toimialojen suunnitelmat. Komentajien taistelun johtamista ja tilannekuvan muodostamista tuetaan esikunnissa toimivien opiskelijoiden tehtävän mukaisilla tuotteilla tilannekuvan, vaihtoehtojen ja arvioiden muodossa.

Kirjallisuus:

- Järjestelmäsuunnitelma taisteluosaston johtamisjärjestelmästä M12. MAAVE JOJÄOS KKY MI16919/28.5.2012. ST IV.
- Maavoimien taisteluosaston ja pataljoonan suunnittelun ja päätöksenteon perusteet, 2012
- Maavoimien alueellisten joukkojen jääkäripataljoonan taisteluosaston ohje (LUONNOS)
- Maasodankäynti 2015 – Alueellisten joukkojen taistelu (LUONNOS)
- Esikunta- ja viestipataljoonan käsikirja (EVPKÄSIK), 2012
- Valmiusprikaatin Esikuntakomppanian käsikirja, 2009
- Valmiusprikaatin Viestikomppanian käsikirja, 2009
- Jääkärikomppanian päällikön koulutusohje (LUONNOS)
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), 2005
- Maavoimien yhtymän suunnittelun perusteet A-osa, B-osa, C-osa (vihkot)
- Maavoimien johtamisen ohje, osat 1–2 (VER 1.0)

Arviointi:

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lähiopetukseen ja sovellettuihin harjoituksiin osallistumista. Poissaolot opinnoista voidaan tapauskohtaisesti hyväksyä toteutettaviksi korvaavilla tehtävillä. Opintojakso arvioidaan asteikolla 0–5 puolelta numeron tarkkuudella.

Koko opintojakson arvosana muodostuu kahden koulutyön keskiarvosta. Yksittäisen koulutyön arvosana määritetään 0,25 numeron tarkkuudella. Molemmat koulutyöt pitää suorittaa hyväksytysti. Hyväksytyjä arvosanoja ei voi korottaa. Uusinassa korkein saavutettava arvosana on 1,0.

5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet PIONJASLUK, 6 op

Osaamistavoite:

Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan pioneeriaselajin joukkoyksikön toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija oppii soveltamaan aikaisemmin oppimaansa. Opiskelija osaa sodan ajan pioneerijoukkoyksikön taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen sekä harjaantuu omassa aselajissaan.

Opintojakson tavoitteena on antaa perusteet toimia sodan ajan pioneeripataljoonan komentajana ja esikunnan upseerina. Tavoitteeseen kuuluu tehtävissä tarvittavien tietojen, taitojen ja taistelun johtamisen osaaminen nykyaikaisella taistelukentällä.

Sisältö:

Opintojakso jakaantuu kolmeen osajaksoon, jotka ovat:

1. Pioneeripataljoonan taistelu 3,5 op
2. Taisteluosaston pioneeritoiminta 0,5 op
3. Maasotakoulun esikunta- ja johtamisharjoitus 2,0 op

Tärkeimpinä asiakokonaisuuksina opintojaksossa ovat:

- valmiuden säätely, pioneeriyksikön perustaminen
- pioneeripataljoonan taistelu, toiminnan perusteet ja soveltaminen nykyaikaisella taistelukentällä
- suunnitteluprosessi: suunnittelun käynnistäminen, suunnitteluperusteiden määrittäminen, toiminta-ajatuksen laatiminen, suunnitelman laatiminen ja suunnitelmien päivittäminen
- taistelusuunnitelma, toimeenpano ja johtaminen
- yhtymän pioneeritoiminta
- aselajien yhteistoiminta yhtymän tasolla
- taisteluosaston pioneeripäällikön toiminta

Opintojakson ydinaineksen muodostavat maavoimien taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien joukkoyksikkö tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen nykyaikaisella taistelukentällä.

Opintojakson sisältämät harjoitukset toimivat oppimisympäristönä opintojaksoon 1C03 Johtamiseen harjaantuminen.

Kirjallisuus:

Opetuksessa käytettävä kirjallinen aineisto koostuu pioneeriaselajin voimassa olevista ohjesäännöistä ja oppaista, yleisen taktiikan ohjesäännöistä sekä Pioneeri- ja Suojelukoulun tuottamista opetusmonisteista sekä teknisistä ohjeista.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään 1 – 2 sovellettua koulutyötä. Sovelletut koulutyöt muodostavat 80 prosenttia opintojakson arvosanasta ja käytännön suoritteet muodostavat 20 prosenttia kokonaisarvosanasta. Opintojakson henkilökohtaiset oppimistehävät ja ryhmätyöt on suoritettava hyväksytysti.

Sovelletut koulutyöt arvioidaan asteikolla 1 – 5. Hylätyn koulutyön osalta toimitaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaan.

5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet PSK, 6 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- osaa mekanisoidun taisteluosaston yksityiskohtaisen kokoonpanon ja tärkeimmän sotavarustuksen
- osaa mekanisoidun taisteluosaston tilanteenarvioinnin, päätöksenteon sekä toiminnan suunnittelun ja johtamisen marssin, hyökkäyksen ja viivytyksen tilanteissa
- osaa toiminnan mekanisoidun taisteluosaston esikunnan avaintehtävissä

Sisältö:

Opintojakso jakautuu seuraaviin osajaksoihin:

1. Mekanisoidun joukon toiminnan perusteet, perustaminen, keskittäminen ja toimivaltuudet (1 OP)
2. Hyökkäys (1 OP)
3. Hyökkäys asutuskeskuksessa (0,5 OP)
4. Viivytykset (1 OP)
5. Esikuntatyöskentely (0,5 OP)
6. Hyökkäys valmiusprikaatin osana; yhteisharjoitus MAASK:n johtamana (2 OV)

Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätökset eri vaiheissa ja niiden toimeenpano.

Kirjallisuus:

- Kokoonpano MEKTSTOS A1
- Kokoonpano harjoitusvastustaja A2
- Mekanisoidun taisteluosaston käsikirja
- Panssarivaunukomppanian käsikirja
- Panssarijääkärikomppanian käsikirja
- Sotilasmerkit ja lyhenteet
- A2 mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Mekanisoidun taisteluosaston esikuntaohje
- Mekanisoidun joukon asutuskeskustaistelu
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi:

Opintojakso sisältää kolme koulutyötä, jotka ovat painokertoimiseen seuraavat:

1. Kokoonpanot, perusteet ja aselajit (25%)
2. Perustaminen, keskittäminen, toiminta rakennetulla alueella (25%)
3. Hyökkäys, esikuntatyöskentely, viivytykset (50%)

Näiden koulutöiden keskiarvo painokerroin huomioituna on jakson arvosana, joka liitetään sotataidon muihin arvosanoihin.

Kokeissa arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekaanisoidun taisteluosaston taisteluun, esikuntatyöskentelyyn ja yhteistoimintaan valmiusyhtymän kanssa.

Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti, lisäksi käytetään ns. jatkuvan näytön periaatetta. Karttajarjoituksissa annetuilla näytöillä on mahdollista saada maksimissaan 40 lähtöpistettä hyökkäyksen koulutyöhön (hyökkäys 10p, taistelu rakennetulla alueella 10p, MAASK YTH 20p). Arvioinnista vastaa opintojakson johtaja.

Opintojakso arvioidaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 1–5 puolen numeron välein. Koulutyön hyväksytyyn arvosanaan vaaditaan 50% maksimipistemäärästä. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen vaatii, että kaikki kolme koulutyötä on suoritettu hyväksytysti.

Osajakson numeron korottaminen ei ole mahdollista koulutöiden ainutkertaisen luonteen vuoksi.

5C04MAA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet TYKK, 6 op

Osaamistavoite:

Kenttätykistölinjan sotatieteiden maisterin tutkinnon aselajijakson sotatieteellisten opintojen tavoitteena on antaa sellaiset valmiudet, että opiskelija on opinnot suoritettuaan kykenevä toimimaan sodan ajan tehtävissä patteriston komentajana, patteristoupseerina, tykistöupseerina ja tulenjohtokomentajana, toimimaan kenttätykistön tuliasema-, tulenjohto-, mittaus- ja viestikoulutushaaran mukaisissa johtajatehtävissä sekä toimimaan kenttätykistöaselajin asevelvollisten kouluttajana.

Opintojen jälkeen työpaikka- ja täydennyskoulutuksena toteutetaan mittaustiedustelu- ja sääalan sekä panssaritykistöyksiköiden johtaja- ja kouluttajatehtäviin opettaminen ja ohjaaminen.

Opintojen yksilöityinä tavoitteina on tuottaa sellaiset valmiudet, että opiskelija:

hallitsee:

- patteristoupseerin tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa

osaa:

- tulenjohtokomentajan ja tykistöupseerin tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa,
- patteriston komentajan tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa,
- tulenjohtokomentajan tehtävät ja johtamistoiminnan asutuskeskuksessa,
- patteriston komentajan tehtävät ja johtamistoiminnan asutuskeskuksessa,
- tarkastaa sodan ajan patteriston perustamisjärjestelyt, henkilöstön ja kaluston
- patteriston perustamisen jälkeisten ammuntojen suunnittelun ja toteuttamisen sekä
- toimia harjoituksissa koulutuksen tavoitteiden mukaisissa tehtävissä.

Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija:

- kehittää suullista ja kirjallista esitystaitoaan sekä opiskelu-, vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojaan,
- vahvistaa upseerin arvoperustaa,
- kehittää upseerilta edellytettäviä perusominaisuuksia sekä
- vahvistaa itseluottamustaan ja luontevaa esiintymistään.

Sisältö:

Opiskelijat suorittavat ainevalinnoista riippumatta kaikille pakollisiin yhteisiin opintoihin kuuluvan Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet opintojakson (5C04) 6 op.

Opintojakso jakaantuu seuraaviin osajaksoihin:

- Patteristoupseerin toiminta 0,5 op
- Patteriston komentajan toiminta puolustuksessa ja hyökkäyksessä 1,5 op
- Tulenjohtokomentajan toiminta hyökkäyksessä ja puolustuksessa 1,5 op
- Asutuskeskus tykistön taistelualueena 0,5 op
- Maavoimien yhteistoimintaharjoitus 2,0 op

Kirjallisuus:

Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Maasodankäynti 2015 ALJTSTO
- TSTOS-OPAS (1MAR12 luonnos)
- KRHK-ALJO TSTOHJE (25HEL13)
- TYKRJOPO Toimintaohje (4MAALIS13 luonnos)
- Harjoitusvahvuudet A1
- Porin jääkäriprikaati (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas II
- Kenttätykistöopas III

- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas VI
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Harjoitusvahvuus A2
- luennoitsijan jakama materiaali

Arviointi:

Patteristoupseerin toiminta

- näyttö harjoituksessa, josta numeerinen arvosana

Patteriston komentajan toiminta puolustuksessa ja hyökkäyksessä

- tentti, josta numeerinen arvosana sekä näyttö harjoituksessa, josta numeerinen arvosana

Tulenjohtokomentajan toiminta hyökkäyksessä ja puolustuksessa

- tentti, josta numeerinen arvosana sekä näyttö harjoituksessa, josta numeerinen arvosana

Asutuskeskus tykistön taistelualueena

- ei arvostella

Maavoimien yhteistoimintaharjoitus

- näyttö harjoituksessa, josta numeerinen arvosana

5C04ILMA Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op

Osaamistavoite:

Opiskelija perehtyy syvällisesti toimialansa taktiikkaan suorittamalla työelämän tarpeisiin tai SA -sijoitukseensa liittyvän kurssin tai osallistumalla merkittäviin toimialansa taktiikkaa kehittäviin harjoituksiin.

Sisältö:

Opintojakson sisältö koostuu opiskelijan esittämistä opinnoista/kursseista. Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja hyväksyy opinnot/kurssit tälle opintojaksolle opiskelijan esityksestä ja vastaa jakson kuormittavuuden hallinnasta. Opintojakson sisällöksi voidaan esimerkiksi HW-koulutuksessa olevalta opiskelijalta hyväksyä HW-taktiikka. Tällöin opiskelijan lopullinen opintojakson sisältö voi koostua esimerkiksi HW-asejärjestelmä kurssista ja HW2-ohjelman taktisesta sisällöstä (tehtävänannot ja läpikäynnit) ja näiden perusteella kirjoitetusta oppimispäiväkirjasta. Muita vaihtoehtoisia sisältöjä voivat olla esimerkiksi:

- Eri konekalustojen taktiikka ja lentokoulutusohjelmien taktiset sisällöt,
- Johtokeskustaktiikka ja taistelunjohton peruskurssi, tai päätaistelunjohtajakurssi,
- Toimialan taktiikka ja suuret sotaharjoitukset,
- Toimialan taktiikka ja kansainväliset harjoitukset,
- Toimialan taktiikka ja kansainväliset kurssit,
- Ilmatorjuntataktiikka ja ilmatorjunnan tekniset/taktiset järjestelmäkurssit,

- Toimialan taktiikka ja EUAFA:n tarjottimen opintojaksot sekä
- Toimialan taktiikka ja NATO-school kurssit.
- Toimialan taktiikka.

Oppimispäiväkirjassa opiskelija pohtii valitsemansa taktisen sisällön liittymistä ilmaoperaatioalueen taisteluun, ilmasodan teorioihin ja ilmiöihin.

Kirjallisuus:

Opiskelija määrittää oppimispäiväkirjassaan ilmiön ja siihen liittyvän keskeisen kirjallisuuden. Esimerkkeinä tästä voi olla toimialan taktiikkaan liittyvä taktinen ohjeistus (TOP 1) ja järjestelmien ohjekirjallisuus ja 5C02ILMA_13 jakson kirjallisuus.

Arviointi:

Oppimispäiväkirja arvioidaan numeraalisella asteikolla 0–5.

5C04MERI Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija osaa käyttää FINGOP:n mukaista suunnitteluprosessia merivoimien eri joukkojen käytön suunnittelussa. Opiskelija osaa merivoimien joukkojen taistelun ja joukkojen toimintojen yhteensovittamisen suunnittelun. Lisäksi opiskelija tietää valmiuden säätelyyn liittyvän kokonaisuuden sekä merivoimien VÄSÄ -järjestelmän erityispiirteet.

Opiskelija tuntee viranomaisyhteistyön perusteet, yhteistyön suunnittelun ja toteuttamisen.

Opiskelija harjaantuu MESI- ja ANCS(NCCP)-järjestelmien käytössä.

Sisältö:

Opintojaksossa perehdytään merivoimien joukkojen taisteluun ja joukkojen toimintojen sekä viranomaisyhteistyön yhteensovittamiseen (taisteluosasto, rannikko-alue, rannikkojääkäripataljoona, miinantorjuntalaivue, erillisyksiköt, merivartiojoukot sekä viranomaiset).

Opintojaksossa opetellaan käyttämään soveltaen FINGOP:n mukaista suunnitteluprosessia eri joukkojen käyttöön liittyen laatimalla suunnitelmia eri operaatiotyypeihin liittyen. Lisäksi opinnoissa perehdytään merivoimien valmiuden säätelyyn liittyvään kokonaisuuteen.

Suunnitteluharjoituksissa käytetään MESI- ja ANCS (NCCP)-järjestelmiä.

Kirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö – yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2
- Laivastotaktiikka (luonnos) ja merivoimien sanomaluettelo
- Rannikkoalueen esikunnan MESI -esikuntatyöskentelyohje, MPKK:n julkaisusarja (TLLIII)
- TSTJOKE :n toimintaohje (luonnos 2008)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Meritiedustelukomppanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610-10099224
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610-448-7286
- Miinantorjuntaopas (MiTorjO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1074-X
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610-10101035
- MIINA DVD
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Merisodan kuva 2025, Wikström Kaarle, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005, ISBN 951-25-1638-1
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005, ISBN 951-25
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610-448-7017
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Huollon kenttäohjesääntö
- Huollon käsikirja

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu jakson päätteeksi suoritettavasta tentistä, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana laadittavat harjoitus- ja ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti.

Opintojakso arvioidaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

5C04HEKO Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää Utin Jääkärirykmentin suorituskykyvaatimukset ja yhteistoiminnan erikoisjoukkojen kanssa yhteisoperaatioissa. Opintojakson jälkeen opiskelijan odotetaan osaavan erikoisjoukkojen ja helikopterijoukkojen yhteisen operatiivisen tehtävän suunnittelu-prosessin. Lisäksi opiskelijan odotetaan ymmärtävän kansainvälisten operaatioiden vaatimukset.

Sisältö:

Opintojakso rakentuu Helikopteripataljoonan ja Erikoisjoukkopataljoonan yhteisoperaatioiden suunnitteluprosessista, kansainvälisen toimintaympäristön vaatimuksesta, helikoptereiden taktisista omasuojalaitteista sekä taistelujohtotoiminnasta. Opintojaksolla opiskelija perehtyy myös toimimiseen tulevaisuuden EW-ympäristössä.

Kirjallisuus:

Erikseen jaettava opintojaksomateriaali.

Arviointi:

Opintojakson arviointi perustuu opintojakson aikana laadittavaan raporttiin, joka perustuu opintojakson aikana opetettuihin asiakokonaisuuksiin ja erikseen jaettavaan opintomateriaaliin. Opintojakso arvioidaan numeerisesti (0–5) puolen numeron tarkkuudella.

5C04RVL Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet, 6 op

Osaamistavoite:

Opintojakso koostuu kahdesta Raja- ja merivartiokoulun opetussuunnitelman mukaisesta osajaksosta.

Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö ja kehitysnäkymät 3 op -osajakso:

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija saa rajaturvallisuusalan opintojen aloittamisen pedagogiset ja muut perusteet sekä ymmärtää osaamisen kehittämisen merkityksen RVL:n suorituskyvyn kannalta. Opiskelija osaa kuvata RVL:n ulkoisen ja sisäisen strategisen toimintaympäristön keskeiset tekijät ja valtionhallinnon vaatimukset RVL:lle sekä osaa analysoida näiden merkitystä RVL:n kannalta ja niiden muutosten vaikutuksia RVL:n toimintaan ja kehitykseen. Hän ymmärtää turvallisuusympäristön ja yhteiskunnan muutosten merkityksen RVL:n ja rajavartiomiehen roolin pitemmän aikavälin kehitykseen RVL:n historiaan peilaten. Opiskelija osaa kuvata erityisesti EU:n integraatiokehityksen keskeiset vaiheet ja selittää niiden mer-

kityksen RVL:n toiminnan kannalta sekä osaa nimetä EU:n keskeiset toimielimet ja rakenteen ja kuvata niiden tehtävät ja toiminnan.

Opiskelija osaa selittää sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden käsitteet, rajapinnan ja liittymäpinnat toisiinsa sekä arvioida raja- ja meriturvallisuuden kytkeytymistä näihin. Hän osaa kuvata RVL:n ja keskeisten yhteistyöviranomaisten roolin tässä kentässä. Opiskelija osaa nimetä RVL:n keskeiset ajankohtaiset kehittämishankkeet sekä kuvata RVL:n toiminnan ja viranomaisyhteistyön tulevaisuuden kehitysnäkymiä. Hän osaa arvioida kehittämishankkeiden ja yhteistyön merkitystä RVL:n kehitykseen osana yhteiskunnallista ja kansainvälistä kehitystä.

Opiskelija osaa arvioida rajaturvallisuusalan opintojen kytkeytymistä toisiinsa johdonmukaisen kokonaisuuden ja oppimisen kehittymisen näkökulmasta. Hän ymmärtää eri opintojen merkityksen RVL:n toiminnan kannalta sekä palautteen merkityksen koulutuksen, toiminnan ja itsensä kehittämisessä. Opiskelija osaa antaa kriittistä ja perusteltua palautetta opinnoista sekä osaa analysoida omaa oppimistaan ja toimintaansa ja niiden kehittymistä opintojen aikana RVL:n arvojen näkökulmasta.

Rajaturvallisuuden kehittämishanke 3 op -osajakso:

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija osaa kuvata projektinhallinnan ja -johtamisen keskeiset vaiheet sekä toteuttaa valitsemansa aiheen mukaisen kehittämishankkeen määritetyn aihealueen puitteissa. Hän osaa laatia ja esitellä kehittämishankkeen suunnitelman. Opiskelija osaa määrittää ja esitellä toteuttamansa hankkeen tavoitteet, sisällön, vaiheet ja aikataulun, toteutuksen, menetelmät ja päätulokset sekä perustella esittämänsä johtopäätökset. Opiskelija kehittää hankkeeseen liittyvää RVL:n toiminnan teoreettista ajatteluaan ja syventää valitsemansa aiheen mukaista ammatillista erityistietämystään osana raja- tai meriturvallisuuden taikka muun RVL:n toiminnan kokonaisuutta. Hän osaa soveltaa teoreettista tietoa ja käytännön toimintaan yhdistämällä niitä tarkoituksenmukaisesti toisiinsa. Opiskelija osaa raportoida hankkeensa johdonmukaisesti, selkeästi, ymmärrettävästi ja uskottavasti sekä määritetyn aihealueen osana loogisesti yhteistoiminnassa muiden opiskelijoiden hankkeiden kanssa niin, että raportti palvelee myös työelämän käytännön tarpeita ja/tai toiminnan kehittämistä. Hän osaa arvioida raporttinsa ja mahdollisen toiminnallisen tuotteen hyödynnettävyyttä RVL:n toiminnassa.

Opiskelija osaa selittää johdonmukaisesti määritetyn aihealueen mukaisten rajaturvallisuusalan opintojen kytkeytymisen toisiinsa sekä syventää tähän opintokokonaisuuteen liittyvää oppimistaan oman ja muiden opiskelijoiden hankkeiden perusteella. Hän osaa analysoida kriittisesti perustellen omaa oppimista ja sen kehittymistä sekä aiheeseen liittyvää opetusta ja asiantuntijatukea suhteessa tavoitteisiinsa. Opiskelija osaa arvioida oman hankkeen tavoitteita, sisältöä, toteutusta ja tuloksia sekä

muiden opiskelijoiden hankkeiden tilannetta ja hyödynnettävyyttä. Hän ymmärtää oppimisen ja kirjoittamisen prosessiluonteen merkityksen osaamisen kehittämisen kannalta.

Sisältö:

Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö ja kehitysnäkymät 3 op -osajakso:

Osajakson *ydinainesta* ovat:

- Opintojen aloitus/päätös ja pedagogiset perusteet
 - opintojen toteutus ja arviointi
 - RMVK:n pedagoginen strategia osana opintoja sekä opiskelijan ja opettajan rooli opinnoissa
 - RVL:n tutkimus- ja kehittämistoiminta ja tietopalvelu
 - RVL:n arvot rajaupseeriksi kasvamisen ja käyttäytymisen osana
 - opintojen palaute ja reflektointi sekä yhteenveto
- Turvallisuuden käsite
 - sisäinen ja ulkoinen turvallisuus sekä rajaturvallisuus ja meriturvallisuus haasteineen
 - käsitteiden suhde toisiinsa
 - RVL:n rooli ja viranomaisyhteistyö yhteiskunnan kokonaisturvallisuudessa
- Suomen/RVL:n ulkoinen strateginen toimintaympäristö
 - EU, Venäjä ja Itämeri sekä EU:n ja Venäjän suhde
 - toiminnan, uhkakuvien ja kehityksen perusteet
 - Euroopan integraatiokehitys sekä EU-instituutiot, rakenne, toiminta ja tehtävät
 - EU:n rajaturvallisuusjärjestelmä
 - merkitys ja vaikutukset Suomen turvallisuuden ja RVL:n kannalta
- Suomen/RVL:n sisäinen strateginen toimintaympäristö
 - RVL:n ja yhteistyöviranomaisten rooli ja tehtävät sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden aloilla sekä eri uhka- ja kriisimalleissa
 - valtionhallinnon tuottavuuden/vaikuttavuuden parantaminen
 - RVL:n strategiat ja ohjelmat
 - merkitys ja vaikutukset RVL:n kannalta
- RVL:n toiminta ja kehittäminen
 - operatiivisen, henkilöstö- ja teknillisen alan ajankohtaiset kehittämishankkeet
 - RVL:n kehitysnäkymät ja viranomaisyhteistyön kehittäminen

Osajakson täydentävää ainesta ovat:

- Opintojen aloitus/päätös ja pedagogiset perusteet
 - opintohallinto, opiskelu ja opiskelijan asema RMVK:lla sekä RMVK:n historia ja perinteet
 - upseerikoulutus osana rajavartiomiesten koulutusjärjestelmää

- oppiminen ja eri opiskelutekniikat
- Suomen/RVL:n ulkoinen ja sisäinen strateginen toimintaympäristö
 - naapurimaiden ja lähialueiden kehityksen vaikutukset
 - RVL:n historia ja rajavartiomiehen roolin kehitys sekä niiden yhteiskunnallisen aseman ja tehtävien muutokset
 - yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen ja valtion kriisijohtaminen
 - toiminta kompleksisessa ympäristössä
- RVL:n toiminta ja kehittäminen
 - RVL:n rajatilannekatso (ml naapurimaiden toiminta)
 - rajavartiomiesten koulutusjärjestelmän ja tutkimustoiminnan kehitysnäkymät
 - RVL:n koulutuskulttuurin kehitys

Rajaturvallisuuden kehittämishanke 3 op -osajakso:

- projektinhallinta ja -johtaminen
- hankkeiden toteuttaminen ja johtaminen RVL:ssa
- määritetyn aihealueen ja opiskelijan valitseman aiheen mukaiset opinnot ja asiat

Kirjallisuus:

Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö ja kehitysnäkymät 3 op -osajakso:

Kirjallisuus ja opinnäytetyöt:

- Kosonen, Matti & Pohjonen, Juha: Isänmaan portinvartijat. Suomen rajojen vartiointi 1918–1994. Otava, Keuruu 1994
- Pohjonen, Juha: Rajarauhaa Suomen ja Euroopan puolesta. Rajavartiolaitos 1991–2009. Otava, Helsinki 2009
- Niemenkari, Arto: Rajaturvallisuus Euroopan Unionissa. Raja- ja merivartiokoulu, julkaisusarja 1, tutkimuksia, Espoo 2003
- Raunio, Tapio & Tiilikainen, Teija (toim.): Euroopan rajat. Laajentuva Euroopan unioni. Gaudeamus, Helsinki 2002
- Ruonala, Marko: EU-perusteos. 2., uusittu laitos. Ulkoasiainministeriön Eurooppatiedotus, 2011
- Heusala Anna-Liisa, Lohiniva Anja & Malmi Antti: Samalla puolella – eri puolilla rajaa. Poliisiammattikorkeakoulun tutkimuksia 30/2008. Raja- ja merivartiokoulun julkaisusarja 1, tutkimuksia no 2
- Haasteiden Venäjä. Puolustusministeriö, Edita Prima, Helsinki 2008
- Itämeren tulevaisuus. Gaudeamus, 2010
- Itämeren meriturvallisuus – menetelmä- ja tutkimussuunnitelman laadinta. Selvitysraportti 28.2.2010, Espoo. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu, Aalto yliopisto & VTT
- Turvallinen Suomi – tietoja Suomen kokonaisturvallisuudesta. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2011

- Valtionhallinnon tuottavuusohjelma
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma
- Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko
- Hirvonen, Tero: Venäjän viisumivapaus – uhka Euroopan unionin rajaturvallisuudelle? Yleisesikuntaupseeritutkinnon diplomityö. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki 2011
- Virtanen, Jari: Rajavartiolaitoksen koulutuskulttuurin rakentuminen – organisaatiokulttuurin ja pätevyysvaatimusten merkitys. Esiupseerikurssin tutkielma. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki 2010

Määräykset ja RVL:n asiakirjat:

- RVL:n strategia 2022, henkilöstöstrategia 2015 ja viestintästrategia
- RVL:n tutkimusstrategia ja tutkimusohjelma
- RVL:n henkilöstösuunnitelma 2012–2022
- RVL:n tulossuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma
- Rajavartiomiesten koulutusjärjestelmä (RVL:n päällikön päätös, RVLE:n/RMVK:n ak 2389/30/2007/26.11.2007)
- Rajavartiolaitoksen arvot (RVLE:n ak 1353/01/2004/16.3.2005)
- RVLPAK B.14; RMVK:n johtosääntö
- RMVK:n järjestyssääntö
- RMVK:n pedagoginen strategia
- Sotatieteellisten perustutkintojen (SK+SM) rajaturvallisuusalan opintojen opetussuunnitelma
- Maisterikurssin rajaturvallisuusalan opintojen toimeenpanokäsä
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta ja lukualuetta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Rajaturvallisuuden kehittämishanke 3 op -osajakso:

- määritetyn aihealueen ja opiskelijan valitseman aiheen mukainen kirjallisuus ja muu materiaali

Arviointi:

Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö ja kehitysnäkymät 3 op -osajakso:

Osajakson aloitusvaiheesta järjestetään suullinen tentti, joka arvioidaan arvosanoin "Hyväksytty"/"Hylätty"/"Täydennettävä". Tentissä edellytetään opintojaksolla käsiteltävien keskeisten asioiden ja käsitteiden ymmärtämistä ja kokonaisuuden hallintaa RVL:n toiminnan kannalta osaamistavoitteiden mukaisesti sekä kykyä ilmaista ne selkeästi ja tiiviisti. Tentistä saatava arvosana on samalla koko opintojakson arvosana.

Osajakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen ryhmätöiden ja kirja-analyysin laatimista ja esittelyä hyväksytysti, joiden perusteella myös arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa.

Rajaturvallisuuden kehittämishanke 3 op -osajakso:

Kehittämishanke arvioidaan numeerisesti (0–5) erillisen toteuttamis- ja arviointiohjeen mukaisesti. Arvosana muodostaa samalla opintojakson "5C04RVL Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op" arvosanan.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi hankesuunnitelman, raportin ja oppimispäiväkirjan laatimista ja esittelyjä ohjeiden mukaisesti, aktiivista osallistumista hankkeen välitarkasteluihin ja loppuseminaariin sekä toisen opiskelijan hankkeen opponointia.

Hanketta arvioidaan myös välitarkastelujen ja loppuseminaarin esittelyiden palautekeskusteluissa, yksilöllisissä kirjallisissa palautteissa ja ohjauskeskusteluissa sekä opponoinnin avulla.

5C05 Yhtymän taistelu, 3 op

Esikunta- ja johtamisharjoitus. Sijoitetaan esim. AKE:aan.

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee eri puolustushaarojen yhtymien/joukkoyksiköiden toimintaperiaatteet valmiuden kohottamisesta taisteluvaiheeseen. Opiskelija ymmärtää puolustushaarojen yhteistoiminnan merkityksen, yhtymän tilanteenarviointi- ja päätöksentekoprosessin sekä eri puolustushaarojen ja muiden yhteistoimintaosapuolten merkityksen sotaa edeltävässä toimintaympäristössä.

Sisältö:

Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön taistelun suunnittelu yhtymän osana toimintavalmiutta kohotettaessa. Keskeistä sisältöä ovat joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, valmiuden kohottaminen sekä yhteistoiminta puolustushaarojen välillä.

Kirjallisuus:

- Oppimistehtävien tukena voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta:
- Jonathan M. House: *Toward Combined Arms Warfare: A Survey of 20th-Century Tactics, Doctrine and Organization*. PDF-julkaisu Combat Studies Institute kotisivuilla.
- Pasi Kesseli: *Liikesodankäyntiä suomalaisittain, Suomen Sotilas 4/2002*.
- Pasi Kesseli: *Valmiusprikaatin tehtävänä on hyökkäys, Suomen Sotilas 4/2002*.

- Robert Leonhard: The Art of Maneuver. Maneuver-Warfare Theory and Air-LandBattle.
- William S. Lind: Maneuver Warfare Handbook.

Arviointi:

Opintojakson hyväksyty suoritus edellyttää opintojaksoon kuuluvien ryhmätöiden ja erillisten oppimistehtävien hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella suoritettujen oppimistehtävien, osoitetun aktiivisuuden sekä harjoitusvaiheen työskentelyn perusteella.

Rauhan ajan päällikön valmiudet 5 op**5C06 Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto, 3 op****Osaamistavoite:**

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- Osaa käyttää kurinpitoesimiehen toimivaltaa toimivaltansa puitteissa. Kykenee tekemään esitutinnan ja kurinpitoseuraamuksen sekä toimeenpanemaan seuraamuksen täytäntöönpanon.
- Osaa käsitellä asiakirjoja ja käytössä olevia tietoja hyvän hallintotavan mukaan.
- Osaa laatia työajan- ja henkilöstön käytön suunnitelmat.
- Ymmärtää yksikössä palvelevien säädösten ja hallinnollisten määräysten mukaiset edut ja oikeudet.
- Osaa arvioida rauhan ajan johtamisympäristön asettamat vaatimukset perusyksikön johtamiselle ja hallinnolle.

Lisäksi opintojakson tavoitteena on ammatillinen pätevyityminen perusyksikön päällikön tehtäviin.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään perusyksikön johtamiseen ja hallintoon liittyviä kysymyksiä.

Käsiteltäviä kokonaisuuksia ovat muun muassa:

- Esimies- ja vuorovaikutustaidot
- Sotilaskurinpito (esitutkinta, pakkokeinot, seuraamusten täytäntöönpano, vahingonkorvausasiat)
- Työehtosopimukset ja lainsäädäntö
- Työajan ja henkilöstön käytön suunnitelmat (VES, vuosilomat, työaika-asiat, poissaolot, virkamatkat)
- Tehtävä- ja urasuunnittelu
- Tehtäväkuvaukset
- Kehityskeskustelut ja suoritusarvioinnit

- TRSS (vuosikello)
- Työilmapiirikysely
- Materiaalihallinto (materiaalivalvonta, varastointimääräykset, perusyksikön vastaanotto ja luovutus)
- Työsuojelu ja työterveys
- Asevelvollisuusasiat
- Perusteita hyvästä hallinnosta
- Asiakirjahallinto
- Henkilöturvallisuus
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, gender
- Epäasiallisen kohtelun ehkäisy
- Viestintä.

RVL:n opiskelijoiden osalta voidaan osin eriyttää rajavartioaseman ja rajajääkärikomppanian tarkastelun osalta.

Kirjallisuus:

- Perusyksikön päällikön opas
- Yleinen palvelusohjesääntö (YLPALVO)
- Johtajan käsikirja (JOKÄ)
- Lait ja normit sekä tieteelliset artikkelit.
- Lisäksi erikseen jaettavat luentomonistheet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojaksolla järjestetään yhteinen tentti opintojakson 5C07 kanssa.

Tentin johtamista koskeva osio arvioidaan asteikolla 0–5.

5C07 Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus, 2 op

Sisältää opintojakson 5C07 Maisterikurssin liikuntaleiri, 0 op (katso sivu 157)

Osaamistavoite:

- Opintojakson jälkeen opiskelija:
 - Osaa kuvata pedagogisen johtamisen kokonaisuuden perusyksikössä.
 - Hallitsee yksikkönsä koulutusta ja palvelusta ohjaavat normit ja ohjeet sekä määräykset sekä työ ja palvelusturvallisuuteen liittyvät normit. Osaa toteuttaa palveluksen ja koulutuksen normien ja ohjeiden mukaan.
 - Osaa selittää perusyksikön koulutuksen suunnittelun vuosikelloon kuuluvat asiat.

- Osaa henkilökunnan työssä oppimisen ohjaamisen perusyksikössä
- Osaa laatia koulutuskausuunnitelman ja henkilöstön käytön suunnitelman
- Osaa käyttää ja hyödyntää pedagogisen johtajan työkaluja.

Sisältö:

Opintojakso sisältää mm. seuraavia kokonaisuuksia:

- Päällikkö perusyksikön pääkouluttajana (pedagoginen johtaja)
- Henkilökunnan osaamisen johtaminen ja kehittäminen perusyksikössä
- Koulutussuunnitteluprosessin johtaminen ja ”vuosikello”
- Yleinen asevelvollisuus ja joukkotuotanto
- Pedagogiset työkalu:
 - SYJO-työkalut
 - Kehityskeskustelut
 - Itsearviointit
 - Työilmapiirikysely
 - Suorituskyvyn mittaukset
 - Muu ulkoinen palaute
 - Osaamiskartoitukset
- Palkatun henkilökunnan koulutus; upseeri- ja aliupseerikoulutus
- Koulutuskausuunnitelman laatiminen

Kirjallisuus:

- Perusyksikön päällikön opas
- Sotilaspedagogiikka: Sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä.
- Suomalainen asevelvollisuus, Puolustusministeriö
- OSTRÄ
- Johtajan käsikirja (JOKÄ)
- Erikseen määritettävät lait, asetukset ja normit sekä artikkelit
- Opintojaksolla erikseen jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali

Arviointi:

Opintojakson tentti arvioidaan asteikolla 0–5. Tentin arvosana muodostaa opintojaksolta saatavan arvosanan.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää tentin läpäisyä ja muiden oppimistehtävien (yksilönä ja ryhmätyö) osalta hyväksytyjä suorituksia sekä osallistumista luennoille.

Oppimistehtävät arvioidaan asteikolla hyväksyty–hylätty.

3.3 Johtaminen

Aineopinnot 10 op

1B09 Johtamisen harjoitustyö, 10 op

Osaamistavoite:

Tavoitteena on syventää opiskelijan teoreettis-metodologista tietämystä sivuaineensa osa-alueilta. Lisäksi opiskelija osaa laatia sivuaineestaan tieteellisen raportin.

Sisältö:

Sivuaineen harjoitustyön teoreettiset perusteet opiskelijat ovat saaneet SK -opintojen yhteydessä opintojaksoilla 3B02B Johdatus sotilaspedagogiikan ja johtamisen harjoitustyöhön 5 op (sivuaineen opiskelijat).

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan sivuaineensa alueella.

Harjoitustyö on työelämän käytäntöihin liittyvä opinnäytetyö, jossa opiskelija osoittaa ammatillista tietoa, taitoa ja ymmärrystä. Harjoitustyö voidaan tehdä SK-vaiheen jälkeen työelämävaiheessa tai SM-opintojen yhteydessä. Harjoitustyö raportoidaan viimeistään SM-vaiheen viimeisen vuoden aikana.

Harjoitustyö on kaksiosainen kokonaisuus, johon kuuluvat projekti ja raportti. Projektin osat ovat suunnittelu ja toteutus. Raportti on kirjallinen esitys projektista ja se (ml projektin toteutus) käsitellään harjoitustyöseminaarissa. Pitkän sivuaineen suorittaminen edellyttää kaikkien osien hyväksytyä suorittamista.

Harjoitustyö sisältää seuraavat kokonaisuudet:

- Tutkimussuunnitelman
- Prosessimuiston
- Lopullisen tuotoksen tai tuotteen
- Loppuraportin.

Harjoitustyöstä kirjoitetaan raportti. Raportti on laajuudeltaan noin 15 – 20 sivua, joiden lisäksi esitetään liitteet ja lähteet.

Opiskelijan on osallistuttava harjoitustyöseminariin esittelemällä omaa harjoitustyötään, opponoimalla jonkun muun työtä tai muulla aktiivisella tavalla.

Harjoitustyön tarkemmasta sisällöstä käsketään erikseen harjoitustyöohjeessa.

Kirjallisuus:

- Vilkka, H & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki. Tammi.
- Johtajan käsikirja (JOKÄ 2012). 2012. Juvenes Print Oy
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään erikseen (tutkimukset, väitöskirjat, vast). Opiskelija määrittää lisäksi itse työssä tarvittavan kirjallisuuden aiheen mukaan.
- Opintojaksolla jaettavat luentomonistheet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Harjoitustyön arviointi sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden ja tuotteen sekä harjoitustyön raportin. Pitkän sivuaineen suorittaminen edellyttää kaikkien osien hyväksytyä suorittamista.

Raportoinnin on täytettävä tutkimusviestinnän vaatimukset: tieteellinen asiatyyli, oikeakielisyys, viittaus- ja lähdemerkinnät, pohdinta ja johtopäätökset, johdonmukainen rakenne.

Harjoitustyö arvioidaan hylätyksi, mikäli se ei täytä asetettuja sisällöllisiä tai muodollisia vaatimuksia tai siinä on tietoisesti loukattu ammattieettisiä periaatteita. Hylätyn arvosanan saanut opiskelija ei valmistu sotatieteiden maisteriksi ennen kuin harjoitustyö on uusittu ja tullut lopullisesti hyväksytyksi.

Työt arvostellaan asteikolla hyväksyty – hylätty.

Syventävät opinnot 80 op**Yhteiset sisältöopinnot****1C01 Johdatus syventäviin opintoihin, 3 op****Osaamistavoite:**

- Opiskelija tuntee pääaineopintojen kokonaisuuden, opintojaksojen suoritusperiaatteet sekä eri opintojaksojen merkityksen osana kokonaisuutta.
- Opiskelija tuntee johtamisen pääaineopintojen suorittamisen kannalta keskeiset johtamisen ja organisaatioita käsittelevät teoriat (johtamisen kuutio).
- Opiskelija tuntee johtamisen oppiaineen yhteyden psykologiaan, sosiologiaan ja sosiaalipsykologiaan.
- Opiskelija tuntee viestinnän ja etiikan keskeisimmät käsitteet ja niiden yhteyden johtamiseen.

Sisältö:

Opintojakso sisältää muun muassa seuraavia kokonaisuuksia:

- ohtamisen kuutio
- Toimintaympäristöajattelu ja sotilasjohtamisen viitekehys
- Psykologian, sosiologian ja sosiaalipsykologian merkitys johtamisen oppiaineessa
- Johtamisparadigmojen historiallinen tarkastelu
- Viestinnän perusteet (johtamis-, esimies- ja alaisviestintä)
- Etiikan perusteet (käsitteet ja etiikka esimiestoiminnassa)
- Oppimistehtävänä työelämävaiheen kirjallinen reflektointi

Kirjallisuus:

- Kiuru, Jukka (toim.). Johdatus johtamiseen. Julkaisusarja 2, artikkelikokoelmat nro 3, Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Maanpuolustuskorkeakoulu 2009

Arviointi:

- Opintojakson arvosana muodostuu oppimistehtävästä annettavasta arvosanasta
- Opettajan tekemää arviointia tuetaan itse- ja vertaisarviolla
- Oppimistehtävän arviointiperusteet selvitetään opiskelijoille opintojakson alkaessa
- Numeerinen arvosana asteikolla 0–5

1C02_13 Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2, 5 op

Osaamistavoite:

Opintojakson oppimistavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään sodan ajan johtamisen toimintaympäristöstä. Tämä edellyttää, että opiskelija ymmärtää:

- informaatio-operaatioiden
- median
- lainsäädännön ja
- sotilassosiologian asettamat haasteet ja mahdollisuudet johtamiselle.

Sisältö:

Opintojakso toteutetaan kolmessa eri vaiheessa, joista jokaisella vaiheella on oma teema. Karkeana jaotteluna voidaan pitää seuraavaa jakoa:

1. sotilassosiologia ja lainsäädäntö
2. oman aselajin / puolustushaaran SA -toimintaympäristö
3. strateginen viestintä, informaatio-operaatiot ja media

Kaikissa osa-alueissa korostuu kokonaisvaltainen johtamiskäsitys, jota mallinnetaan opiskelijoille johtamisen kuution avulla.

Kirjallisuus:

- Moderni kriisilainsäädäntö. Aine, Nurmi, Ossa, et. al., WSOYPRO 2011
- Gunnar Rosen, Juhani Parkkari: Sodan Lait käsikirja. Edita 2004
- Berger, Heidi: Venäjän informaatio-psykologinen sodankäyntitapa terrorismin-torjunnassa ja viiden päivän sodassa. Julkaisusarja 1: Tutkimuksia nro 5. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos. Maanpuolustuskorkeakoulu 2010
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5. Opintojakson suorittaminen hyväksytysti edellyttää myös erikseen annettavien harjoitus- oppimistehtävien suorittamisen hyväksytysti.

Opintojakson arvosana muodostuu seuraavalla tavalla:

1. vaihe:

- 1– 2 tenttiä, harjoitus- tai oppimistehtävää kirjallisuuden ja opetuksen pohjalta aiheisiin liittyen

2. vaihe:

- oppimistehtävän laadintaa

3. vaihe:

- harjoitustehtävä ja koko opintojakson yhteen kokoava oppimispäiväkirja.

Kurssin arvosana koostuu keskiarvona tenttien/oppimispäiväkirjojen/harjoitustöiden suorituksista sekä numeerisesti arvioitavasta oppimispäiväkirjasta.

1C03_13 Johtamisopit ja taistelun johtaminen, 3 op

Osaamistavoite:

Opiskelija tuntee eri johtamisoppien kehityksen ja osaa yhdistää toimintaympäristössään havaitsemiaan käytäntöjä näihin oppeihin liittyviksi kokonaisuuksiksi. Lisäksi opiskelija tuntee oppien yhteyden taistelun johtamiseen ja johtajuuteen.

Lisäksi opiskelija harjaantuu tieteellisten artikkelien hakemiseen ja hyödyntämiseen tiedon rakentamisessaan.

Sisältö:

Opintojaksolla perehdytään seuraaviin kokonaisuuksiin:

- johtamisoppien kehitys
- keskeisten PV:n johtamisoppien vaikutus toimintaympäristössä (syväjohtaminen, strateginen johtaminen)
- johtamisen erityispiirteet taistelutilanteessa.

Opintojakso muodostaa kiinteän kokonaisuuden opintojakson ”Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä kanssa”. Yhdessä näillä kahdella opintojaksolla opiskelija saa kokonaiskäsitksen sodan ajan toimintaympäristöstä ja johtamisen erityispiirteistä. Lisäksi opiskelija ymmärtää toimintaympäristössä vaikuttavien johtamisparadigmojen syitä ja taustoja.

Tausta kehiksenä eri opeille sovelletaan johtamisen kuutiota.

Kirjallisuus:

- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojakson lopuksi laaditaan oppimispäiväkirja, joka muodostaa opintojakson arvosanan.

Arvostelu 0–5.

1C04 Kehittyjästä valmentajaksi, 3 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida omaa johtamiskäyttytymistään ja sen rakentumista. Opiskelija hallitsee oman johtamiskäsitksensä rakentumisen periaatteet ja kykenee soveltamaan tietämystään oman johtamisen sekä työyhteisönsä kehittämiseen valmentajan roolissa.

Sisältö:

Opintojakso sisältää muun muassa seuraavia kokonaisuuksia:

- Työelämävaiheen reflektointi
- Pedagogisena johtajana kehittymisen perusteet
- Psykologinen ja/tai kognitiivinen testi ja palautekeskustelu
- Oman toimintakyvyn ja kouluttajuuden arviointi ja kehittäminen (kehittämisuunnitelma)
- Työyhteisön pedagogisen prosessin analysointi
- Esimies- ja vuorovaikutusvalmennus
- Etiikka ja upseerikasvatus
- Ekspertti-noviisi-näkökulma
- Opintojakso kestää koko maisterivaiheen opintojen ajan ja nivoutuu muihin sotilaspedagogiikan opintojaksoihin. Opintojakso toteutetaan yhdessä opintojakson 3C11 Pedagogisena johtajana kehittyminen, kanssa.

Kirjallisuus:

- Puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutusvalmennuksen opetusmateriaali

- Johtajan käsikirja, Puolustusvoimat 2012
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytyt/hylätty periaatteella.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää kehityssuunnitelman hyväksytyt suorittamista sekä esimies- ja vuorovaikutusvalmennukseen osallistumista.

1C07_13 Johtaminen ja esimiestyö työyksikössä, 4 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija:

- Tuntee rauhan ajan työyksikön erityispiirteet
- Ymmärtää hyvän hallinnon periaatteiden merkityksen
- Osaa turvallisuusjohtamisen perusteet
- Osaa ilmaista näkemyksensä kirjallisesti asiantuntijajaiselle

Sisältö:

Opintojakso voi sisältää esimerkiksi seuraavia teemoja:

- Rauhan ajan toimintaympäristön yleiskuvaus
- Lainsäädäntö
- Hyvän hallinnon periaatteet
- Turvallisuus johtamisen osana
- Asiantuntijaorganisaation johtaminen
- Tietojärjestelmien vaikutus johtamiseen
- Projektijohtaminen
- Muutosjohtaminen
- Viestintä
- Virkamiesetiikka
- Henkilöstötuki
- Rauhan ajan organisaatiot ja niiden ilmiöt
- Hallintoajattelun uudistaminen

Kirjallisuus:

- Perusyksikön hallintoa koskevat normit
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojakson päätteeksi laaditaan kirjallinen työ (lehtikirjoitus), joka muodostaa opintojakson arvosanan.

Arviointi 0–5.

1C09_13 Johtaminen kriisinhallintaoperaatioissa, 3 op

Osaamistavoite:

Kurssin keskeinen tavoite on perehdyttää oppilaat toimimaan NATO -johtoisessa monikansallisessa esikunnassa NATO/PfP -esikuntatyöskentelymenetelmien mukaisesti.

Opintojaksolla annetaan perusteet toimia pataljoonatasoisen esikunnassa kriisinhallintaoperaatioissa.

Kurssi tarjoaa tietoa miten NATO toteuttaa kriisinhallintaoperaatioita.

Oppituntien, syndikaattityön, case – harjoitusten sekä esikuntaharjoituksen avulla

- opiskelija ymmärtää NATO toimintatavat kriisinhallintaoperaatioissa, tunnistaa tarvittavat operaatiota ohjaavat asiakirjat ja muistaa kansainväliset ihmisoikeuksia käsittelevät säännökset (IHL).
- opiskelija harjaantuu NATO:n suunnitteluprosessiin, kykenee tuottamaan tarvittavat suunnitelmat ja käskyt.
- opiskelija jakaa kokemuksia toiminnasta monikansallisessa kriisinhallintaoperaatioissa
- opiskelija ymmärtää johtamis- ja viestintätoiminnan tavat ja menetelmät (C3) kriisinhallintaoperaatioissa.
- opiskelija osaa tuottaa ja käyttää sotilasenglantia monikansallisessa ympäristössä.
- opiskelija tuntee kriisinhallintaoperaatioissa johtamiseen vaikuttavia tekijöitä.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään seuraavia kokonaisuuksia:

- Kokonaisvaltainen kriisinhallinta
- NATO:n johtorakenne
- NATO:n suunnitteluprosessi (OPP)
- NATO toimintatavat kriisinhallintaoperaatioissa, operaatiota ohjaavat asiakirjat
- Kansainväliset ihmisoikeuksia käsittelevät säännökset (IHL).
- Työskentely monikansallisessa ympäristössä
- Kriisialueet ja johtamisen erityispiirteet niillä
- Puolustusvoimien KV -toiminnan perusteet ja kotimaan operaatiotoiminnan johtaminen
- Puolustusvoimien KV -toiminnan henkilöstösuunnittelu
- Kriisinhallintaoperaatioon valmistautuminen
- Kriisinhallintaoperaation päättymisen ja siihen liittyvät toimenpiteet
- Joukon johtaminen KRIHA -operaatioissa
- Kansainvälinen esikuntarakenne ja esikunnan eri toimistojen tehtävät sekä tuotteet.
- Harjoitus esikuntakokoonpanossa (karttiharjoitus MAPEX, soveltava harjoitus CPX).

Kirjallisuus:

- Introduction to international Crises Management (PVMOODLE:ssa oleva kurssi)
- Opintojaksolla jaettavat luentomonistheet, harjoituksessa käsitellyt asiat ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojakson päätteeksi järjestetään tentti, joka arvostellaan asteikolla 0–5.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoille ja toimintaa esikunnassa.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op**1YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op****Osaamistavoite:**

Opintojakson keskeisimmät tavoitteet ovat:

- Palauttaa mieliin, mitä ovat tiede ja tutkimus, tutkimustoiminnan hyvät käytännöt ja tutkimuseettiset normit
- Antaa opiskelijoille syventävät tiedot tutkimustoiminnan merkityksestä puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämisessä
- Syventää opiskelijoiden tietämystä Maanpuolustuskorkeakoulun eri tutkimusalueista ja niissä käytettävistä tutkimusmenetelmistä
- Antaa opiskelijalle valmiudet pro gradu -tutkielman laatimiseen

Sisältö:

- Tieteellisen tutkimuksen tekeminen
 - Tieteenfilosofian perusteet
 - Tutkimusetiikka
 - Tieteellinen kirjoittaminen ja lukeminen
 - Tieteellisen tutkimuksen terminologia
 - Tutkimustoiminta yliopistoissa yleisesti ja osana opinnäytteiden tekemistä
- Tutkimustoiminnan merkitys puolustusvoimissa
- Sotatieteellinen tutkimus Maanpuolustuskorkeakoulussa
 - Mitä sotatieteet ovat ja miten tutkimusta tehdään Maanpuolustuskorkeakoulussa?
 - Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitosten tutkimusteemat ja tutkimustoiminnan esittely
 - Tiedonhaku
 - Turvaluokitellun materiaalin käsittely ja käyttö tutkimuksessa
- Harjoitustyö
 - Perehtyminen aiemmin tehtyihin pro gradu -tutkielmiin
- Pro gradu -tutkielman laadinta ja tavoitteet

Opintojaksoon integroidaan osia opintojaksosta YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi).

Kirjallisuus:

Opintojaksolla käytettävä opintomateriaali koostuu luentomateriaalista, valikoituista oppinäytetöistä sekä erikseen määrättävästä kirjallisuudesta.

Arviointi:

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen ja oppimistehtävien hyväksytyt suorittamista.

1C05A_13 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija ymmärtää laadullisten tutkimusmenetelmien käytön johtamisen tutkimuksissa ja kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan

Opiskelijan on ymmärrettävä opintojakson keskeisimmät asiat tasolla, että hän kykenee valitsemaan niistä ja soveltamaan niitä yksilö- ja etä-/ryhmätöissä opintojakson aikana annettujen tehtävänantojen mukaisesti sekä myöhemmin teemakohtaisissa pro gradu seminaareissa ja omassa tutkimustyössään.

Yksityiskohtaisemmin opiskelijan on opintojakson jälkeen:

- tunnistettava keskeisimpiä metodologisiin ratkaisuihin liittyviä edellytyksiä ja rajoituksia
- osattava selittää kurssilla käsitellyt tutkimusmenetelmät ja tunnistettava niiden filosofiset perusteet
- osattava analysoida laadullista aineistoa kategorisoimalla ja yhdistelemällä perustellusti harjoituksissa käytettävien analyysimenetelmien mukaisesti
- osattava arvioida ja kyseenalaistaa laadullisin menetelmin tehdyn tutkimuksen raportti

Sisältö:

Opintojakson keskeisimpinä sisältöinä ovat:

- metodologia
- tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet
- ryhmäkeskustelu annetun tieteellisen artikkelin pohjalta
- harjoitustyö; väitöskirjojen, vast. tie teenfilosofian ja metodien analysointi
- tutkimusprosessi
- tutkimussuunnitelma

Opintojakso sisältää pienryhmäkeskusteluja tutkimusten ja tieteellisten artikkelien analysoinnista.

Kirjallisuus:

- Koulutustaidon laitoksen ohje kirjallisia töitä varten tai JOSPEL:n päivitetty tutkimusohje.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditut etä- ja itseopiskelutehtävät on suoritettava hyväksytysti opintokokonaisuuden suorittamiseksi.

Laaditut harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Mikäli työ arvioidaan hylätyksi, tulee se saadun palautteen mukaisesti täydentää annettuun määrä-aikaan mennessä.

Harjoitustöiden arviointikriteerit on yksityiskohtaisesti kerrottu opiskelijoille ennen varsinaista tehtävänantoa.

1C05B_13 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija osaa soveltaa keskeisimpiä monimuuttujamenetelmiä sekä tehdä johtopäätöksiä omaa pro gradu-tutkielmaansa tukevan menetelmän käytöstä aineiston analyysissa.

Yksityiskohtaisesti:

Opiskelijoiden on osattava tuottaa tilastollisen kuvauksen perusteista keski- ja hajontalukuja, selittää jakaumien ominaisuudet ja osattava raportoida erilaisia jakaumia.

Opiskelijoiden on opetuksen ja harjoittelun jälkeen osattava verrata ja soveltaa käsiteltyjä analyyseja ja valita niiden tyypillisimmistä sovelluksista sopiva erilaisissa kysymyksen asettelussa.

Tutkimuksen suunnittelun ja toteutuksen osalta opiskelijoiden on selittää erilaisten tutkimusasetelmien ja kysymysten vaatimukset aineistolle ja toisaalta erilaisten menetelmien rajoitukset ja edellytykset kysymysten ja ongelmien ratkaisuisissa. Lisäksi opiskelijoiden on osattava itse suunnitella yksinkertainen empiirinen tutkimus.

Sisältö:

Välttämätön sisältö:

- Tilastollisen kuvauksen perusteet.
- SPSS19-ohjelmiston käyttäminen.
- Faktorianalyysit, yksisuuntainen varianssianalyysi, lineaarinen regressioanalyysi ja klusterianalyysien perusteet.
- Analyysien tulkinta, arviointi ja merkityksen selittäminen.

Tarpeellinen sisältö:

- Tutkimusongelmien/kysymysten kehittäminen ja menetelmän valitseminen, aineiston keruu.
- Tutkimuksen raportointi.

Hyödyllinen sisältö:

- perusteet lisätietojen etsimiselle
- perusteet analyysien jatkovaihtoehtoille ja korkeatasoisemmille analyysistrategioille

Kirjallisuus:

Luentojen ja harjoitusten yhteydessä käytetään ao neljää teosta:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008 tai uudempi)
- Heikkilä, T. 2010. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.
- Metsämuuronen, J. 2006. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 2. laitos, 3. uud.p. Helsinki: International Methelp
- Nummenmaa T., Konttinen, R., Kuusinen, J. & Leskinen, E. 1997. Tutkimusaineiston analyysi. Helsinki: WSOY.

Arviointi:

N. 1 kk ennen opintojakson alkua tehdään moodle -työtilassa lyhyt lähtötasokoe tilastomatematiikan peruskäsitteistä. Tasokokeen yhteydessä selvitetään aikaisemmat tämän aiheen opinnot, mitä ja milloin on suoritettu, sekä mahdollinen henkilökohtainen kiinnostus aiheeseen.

Kaikki harjoitustyöt ja lopputyö on suoritettava hyväksytysti opintojakson suorittamiseksi.

Opintokokonaisuuden harjoitustyöt arvioidaan hyväksytyiksi/täydennettäviksi. Täydennettävän työn korjaamiseen annetaan perusteeksi riittävä palaute sekä n. 1 kuukausi aikaa.

Lopputyöstä annetaan arviointi asteikolla hyväksytty / täydennettävä. Arviointikriteerit: hyväksytyssä lopputyössä

- on osattu valita ja soveltaa vaadittuja monimuuttujamenetelmiä ja valita niistä sopiva sovellus erilaisissa kysymyksen asettelussa (tutkimuskysymykset tehtävänannossa),
- on osattu tuottaa oikeat keski- ja hajontaluvut, ja raportoida muut vaaditut tunnusluvut,
- menetelmäosassa ja pohdinnassa on osattu arvioida oikein ja selittää ymmärrettävästi tehtävänannossa esitetyn tutkimusasetelman ja -kysymysten vaatimukset

- aineistolle ja toisaalta käytettyjen menetelmien rajoitukset ja edellytykset kysymysten ja ongelmien ratkaisussa ja
- jatkotutkimusehdotukset osoittavat että opiskelijoiden on osaavat itse suunnitella yksinkertaisen empiirisen tutkimuksen.

Täydennettävän työn korjaamiseen annetaan perusteeksi riittävä palaute sekä n. 1 kuukausi aikaa.

1C05C_13 Tieteenfilosofia ja metodologia, 2 op

Osaamistavoite:

Ymmärtää oman tutkimusaihealueensa tieteenfilosofista perustaa ja soveltaa keskeisiä metodologisen lähestymistavan periaatteita.

Opiskelijan on opintojakson jälkeen osattava itsenäisesti vertailla ja soveltaa tieteenfilosofisia perusteita ja näkökulmaa sekä tutkimuksen metodologiaa omassa pro gradu työssään.

Sisältö:

Opintojakson painopisteenä on sotilaspedagogiikan ja johtamisen alueisiin liittyvän tutkimuksen tieteenfilosofia ja metodologiset orientaatiot.

Välttämätön sisältö:

- tiede ja tieteellinen tutkimus
- ontologia
- epistemologia
- metodologia ja metodi

Hyödyllinen sisältö:

- ihmis- ja yhteiskuntatieteet suhteessa luonnontieteisiin
- paradigma-ajattelun perusteet ja kritiikki

Kirjallisuus:

- Niiniluoto, I. 2002. Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus.
- Kiikeri, M & Ylikoski, P. 2004. Tiede tutkimuskohteena: Filosofinen johdatus tieteentutkimukseen.
- Raatikainen, Panu. 2004. Ihmistieteet ja filosofia. Helsinki Gaudeamus.
- Sirén, Torsti 2010. Verum Est Ipsum factum – True is What Has Been Made as Such. *Journal of Military Studies*, Vol 1, No 1. [[Http://ojs.tsv.fi/index.php/jms/article/view/3552/3361](http://ojs.tsv.fi/index.php/jms/article/view/3552/3361)]
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteen ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojaksolla laadittu essee on suoritettava hyväksytysti opintokokonaisuuden suorittamiseksi.

Etäopiskelutyö arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Mikäli työ arvioidaan hylätyksi, tulee se saadun palautteen mukaisesti täydentää annettuun määräaikaan mennessä.

Etäopiskelutyön arviointikriteerit on yksityiskohtaisesti kerrottu opiskelijoille ennen varsinaista tehtävänantoa.

1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op

Osaamistavoite:

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja valitun tutkimusmenetelmän hallintaa sekä kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin ja normitetun asiatyylin periaatteita noudattaen.

Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun ja tekstipalautteen antamiseen sekä hyödyntämiseen opponentin ja respondentin rooleissa.

Yksityiskohtaisemmin hyväksytty pro gradu –tutkielma osoittaa että:

- opiskelija osaa yhdistää korkeatasoista lähteistä tietoa kirjallisuuskatsaukseksi ja kyseenalaistaa ja vertailla erilaisista lähtökohdista esitettyä tietoa osana tutkielmansa johdantoa ja problematisointia,
- opiskelija osaa asettaa vastakkain erilaisia oletuksia ja testata oletuksiaan tutkimusongelmien tai hypoteesien muodossa,
- opiskelija osaa kerätä ja analysoida tutkielmansa aihealueeseen ja metodologiaan sopivaa ja relevanttia tutkimusaineistoa sekä osaa raportoida tuloksensa,
- opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä ja yleistää sekä vakuuttaa työn lukijan johtopäätöksensä kunnollisuudesta ja luotettavuudesta,
- opiskelija osoittaa valmiutta arvioida oman työnsä kunnollisuutta, rajoituksia ja luotettavuutta ja
- opiskelija osaa raportoida työnsä kielellisesti korkeatasoisesti vaadittujen sääntöjen ja ohjeiden mukaan.

Sisältö:

Opintokokonaisuuden keskeisin sisältö:

- tieteenfilosofiset suuntaukset

- tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet
- tieteellisen asiatyylin normit täyttävä argumentointi
- seminaarityöskentely (4 pro gradu -seminaaria)
- välitarkastukset
- tekstien muokkaaminen
- pro gradu -tutkielman laatiminen

Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisteritutkinnon kypsyysnäyte. Ks. niitä koskevat pedagogiset käsi-kirjoitukset. Toteutuksista vastaa tieteenalaa edustava ainelaitos.

Seminaarit on integroitu johtamisen pro gradu -seminaarien kanssa.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Koulutustaidon laitoksen ohje kirjallisia töitä varten tai JOSPEL:n päivitetty tutkimusohje.
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteen ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Seminaariaineisto ja esitelmät arvioidaan hyväksyty/hylätty. Pro gradu -tutkimus arvioidaan asteikolla Approbatur – Laudatur.

YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson arviointi on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa. Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytyksi tai täydennettäväksi.

Valinnaiset opinnot 10 op

Opinnot valitaan alla olevasta tarjonnasta, toisen oppiaineen valinnaisista opintojaksoista tai toisesta korkeakoulusta.

1C08A_13 Strateginen johtaminen, 10 op

Osaamistavoite:

Opiskelija tuntee strategisen johtamisen keskeiset käsitteet.

Opiskelija tuntee strategian laatimisen ja jalkauttamisen vaiheet.

Opiskelija osaa analysoida erityyppisiä strategia-asiakirjoja perustyökaluja käyttäen.

Opiskelija osaa arvioida strategioiden taustatekijöitä.

Sisältö:

Strategisen johtamisen keskeiset käsitteet ja klassikot. Puolustushallinnon strategioiden arviointia eri teorioita käyttäen.

Kirjallisuus:

- Mintzberg et al. Strategy safari, Prentice hall. 1998 tai uudempi
- Terho, Sampo (toim.) Strategian jäljillä Osa I
- PLM Strategia 2030
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.
- Opiskelijan esittämä laaja kirjallisuusmateriaali.

Arviointi:

Arviointi tapahtuu järjestettävän koulutyön perusteella. HYV/HYL

1C08B_13 Johtamisopit ja teorit ilmiönä, 10 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija

- Tuntee johtamisoppien kehityksen
- Osaa analysoida ja tunnistaa toiminta ympäristössään vaikuttavia johtamisoppeja
- Osaa kyseenalaistaa kaupallisten johtamisoppien trendejä perustellusti
- Tuntee alan keskeisintä uutta tutkimuskirjallisuutta

Sisältö:

Opintojaksolla opiskelija syventää tietämystään eri johtamisopeista ja teorioista. Opiskelija lisäksi arvioi kriittisen analyttisesti puolustushallinnon erilaisia johtamista koskevia ohjeita, normeja ja määräyksiä.

Kirjallisuus:

- Seeck, Hannele: Johtamisopit Suomessa
- Kenttäohjesääntö yleinen osa
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.
- Opiskelijan esittämä laaja kirjallisuusmateriaali.

Arviointi:

Raportti arvioidaan HYV/HYL

1C08C_13 Johtamiseen vaikuttavat yhteiskunnalliset ilmiöt, 10 op

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- tuntee toimintaympäristön erilaisia ilmiöitä
- osaa kriittisen medialukutaidon perusteet
- osaa analysoida aiempien näkemyksiensä kanssa ristiriitaisesta informaatiota
- osaa analyysinsa pohjalta argumentoida oman näkemyksensä muuttuvassa informaatioympäristössä.

Sisältö:

Laaja kokonaisuus kriittistä media-analyysia sisältäen luentoja, perehtymistä ja analyysitehtäviä.

Toisena mahdollisena kokonaisuutena asevoimien ja valtion välinen vuorovaikutus.

Kirjallisuus:

- Herkman, Juha: Kriittinen mediakasvatus. Vastapaino 2007.
- Huntington, Samuel P.: The Soldier and the State. The Theory and Politics of Civil-Military Relations. The Belknap press of Harvard University Press 1957.
- Opintojaksolla jaettavat luentomonistheet ja opettajan määrittämä muu materiaali.
- Opiskelijan esittämä laaja kirjallisuusmateriaali.

Arviointi:

Eri verkkotehtävien hyväksytyt suorittaminen. HYV–HYL

1C08D_13 Johtaminen ja käyttäytymistieteet, 10 op

Osaamistavoite:

Opiskelija:

- Ymmärtää psyko-sosiaalisten ilmiöiden vaikutuksen johtamiseen
- Osaa taistelustressiin ja sen ehkäisemiseen liittyviä seikkoja
- Tuntee alan keskeistä tutkimuskirjallisuutta

Sisältö:

Sisältö määritetään opiskelijan oppimistavoitteisiin liittyen yhteistyössä Käyttäytymistieteiden laitoksen kanssa.

Esimerkiksi:

- Pakko tietää
 - Ryhmäkiinteyt
 - Taistelustressi
 - Maanpuolustustahto

- Syytä tietää
 - Ihminen psyko-fyysisenä kokonaisuutena
- Kiva tietää
 - Irak ja Afganistan kokemukset

Kirjallisuus:

- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.
- Opiskelijan esittämä laaja kirjallisuusmateriaali.

Arviointi:

Raportti arvioidaan HYV/HYL.

1C08E_13 Pedagoginen johtaminen, 10 op

Osaamistavoite:

Opiskelijat muodostavat kuvan pedagogisesta johtamisesta käsitteenä sekä toimintana.

Opiskelija tunnistaa pedagogisen johtajuuteen vaikuttavia ilmiöitä.

Opiskelija tunnistaa oppivan organisaation perusrakenteen.

Opiskelija tunnistaa vertailevan koulutustutkimuksen perusteet ja pystyy arvioimaan asevoimien tai viranomaisten koulutusjärjestelmiä.

Opiskelija ymmärtää perusyksikön oppivana organisaationa ja tuntee perusyksikön pedagogisen johtamisen vuosikellonäkökulman.

Opiskelija osaa käyttää opetuksessa erilaisia oppijalähtöisiä ja aktivoivia opetusmenetelmiä.

Opiskelija osaa huomioida erilaisten oppijoiden tarpeet opetuksessaan.

Opiskelija tuntee perusyksikön koulutuksen suunnittelun, toteutuksen, arvioinnin ja kehittämisen periaatteet.

Sisältö:

Opintojakso koostuu pääosin opintojaksojen 3C01_13 Pedagoginen johtaminen ja 3C02_13 Koulutuksen suunnittelu, ohjaus ja arviointi sisällöistä.

Eriytyvistä suoritustavoista sovitaan erikseen opiskelijoiden kanssa.

Kirjallisuus:

Kuten sotilaspedagogiikan opintojaksoissa 3C01_13 Pedagoginen johtaminen ja 3C02_13 Koulutuksen suunnittelu, ohjaus ja arviointi.

Arviointi:

Arviointimenetelmät ovat soveltuvilta osin kuten sotilaspedagogiikan opintojaksoissa 3C01_13 Pedagoginen johtaminen ja 3C02_13 Koulutuksen suunnittelu, ohjaus ja arviointi.

Arviointi HYV/HYL.

3.4 Sotilaspedagogiikka

Aineopinnot 10 op

3B07 Sotilaspedagogiikan harjoitustyö 10 op

Osaamistavoite:

Tavoitteena on syventää opiskelijan teoreettis-metodologista tietämystä sivuaineensa osa-alueilta. Lisäksi opiskelija osaa laatia sivuaineestaan tieteellisen raportin.

Sisältö:

Sivuaineen harjoitustyön teoreettisen perusteet opiskelijat ovat saaneet SK -opintojen yhteydessä opintojaksoilla 3B02B Johdatus sotilaspedagogiikan ja johtamisen harjoitustyöhön 5 op (sivuaineen opiskelijat).

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan sivuaineensa alueella.

Harjoitustyö on työelämän käytäntöihin liittyvä opinnäytetyö, jossa opiskelija osoittaa ammatillista tietoa, taitoa ja ymmärrystä. Harjoitustyö voidaan tehdä SK -vaiheen jälkeen työelämävaiheessa tai SM -opintojen yhteydessä. Harjoitustyö raportoidaan viimeistään SM -vaiheen viimeisen vuoden aikana.

Harjoitustyö on kaksiosainen kokonaisuus, johon kuuluvat projekti ja raportti.

Projektin osat ovat suunnittelu ja toteutus. Raportti on kirjallinen esitys projektista ja se (ml. projektin toteutus) käsitellään harjoitustyöseminaarissa. Pitkän sivuaineen suorittaminen edellyttää kaikkien osien hyväksyttyä suorittamista.

Harjoitustyö sisältää seuraavat kokonaisuudet:

- Tutkimussuunnitelman
- Prosessimuiston
- Lopullisen tuotoksen tai tuotteen
- Loppuraportin.

Harjoitustyöstä kirjoitetaan raportti. Raportti on laajuudeltaan noin 15 – 20 sivua, joiden lisäksi esitetään liitteet ja lähteet.

Opiskelijan on osallistuttava harjoitustyöseminariin esittelemällä omaa harjoitustyötään, opponoimalla jonkun muun työtä tai muulla aktiivisella tavalla.

Kirjallisuus:

- Vilkka, H & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen oppinnytetyö. Helsinki. Tammi.
- Toiskallio, J & Mäkinen, J. 2009. Sotilauuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä. Edita Prima Oy.
- Opiskelija määrittää lisäksi itse työssä tarvittavan kirjallisuuden aiheen mukaan.
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteen ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Harjoitustyön arviointi sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden ja tuotteen sekä harjoitustyön raportin. Pitkän sivuaineen suorittaminen edellyttää kaikkien osien hyväksytyä suorittamista.

Raportoinnin on täytettävä tutkimusviestinnän vaatimukset: tieteellinen asiatyyli, oikeakielisyys, viittaus- ja lähdemerkinnät, pohdinta ja johtopäätökset, johdonmukainen rakenne.

Harjoitustyö arvioidaan hylätyksi, mikäli se ei täytä asetettuja sisällöllisiä tai muodollisia vaatimuksia tai siinä on tietoisesti loukattu ammattieettisiä periaatteita. Hylätyn arvosanan saanut opiskelija ei valmistu sotatieteiden maisteriksi ennen kuin harjoitustyö on uusittu ja tullut lopullisesti hyväksytyksi.

Työt arvostellaan asteikolla hyväksyty – hylätty.

Syventävät opinnot 80 op**Yhteiset sisältöopinnot****3C01_13 Pedagoginen johtaminen, 5 op****Osaamistavoite:**

Opiskelijat muodostavat kuvan pedagogisesta johtamisesta käsitteenä sekä toimintana.

Opiskelija tunnistaa pedagogisen johtajuuteen vaikuttavia ilmiöitä.

Opiskelija tunnistaa oppivan organisaation perusrakenteen.

Opiskelija tunnistaa vertailevan koulutustutkimuksen perusteet ja pystyy arvioimaan asevoimien tai viranomaisten koulutusjärjestelmiä.

Sisältö:

Opintojakso sisältää mm. seuraavia kokonaisuuksia:

- Oppivan organisaation perusrakenne

- Pedagogisen johtajuuden ja päätöksenteon malli
- Pedagogisen johtamisen työkalut
- Verkostoituminen pedagogisen johtajan tukena
- Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- Henkilöturvallisuus (velvoitteet, järjestelmä ym.)
- Koulutusorganisaatioiden ja kouluttajuuden strategisen kehittämisen lähestymistapoja ja menetelmiä (OSTRA)

Kirjallisuus:

Tentittävä kirjallisuus (luvut tarkennetaan opintojakson alussa)

- Mäkinen, J. 2006. The Learning and Knowledge Creating School: Case of the National Defence College.
- OSTRA (2007)
- Suomalainen asevelvollisuus, Puolustusministeriö
- Opintojaksolla jaettavat luentomonistheet ja opettajan määrittämä muu materiaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5. Opintojakson arvosana muodostuu 75% pedagogiseen johtamiseen liittyvästä raportista/kirjatentistä ja 25% vertailevan koulutustutkimuksen pienryhmätyöstä.

Pedagogiseen johtamiseen liittyvä raportti/kirjatentti arvioidaan numeraalisesti 0–5. Opiskelijat saavat opintojakson alussa tietää kumpaa arviointimenetelmää (raportti vai kirjatentti) käytetään.

Vertailevaan koulutustutkimukseen liittyvä pienryhmätyö arvioidaan numeraalisesti 0–5.

3C02_13 Koulutuksen suunnittelu, ohjaus ja arviointi, 6 op

Osaamistavoite:

Opiskelija ymmärtää perusyksikön oppivana organisaationa ja tuntee perusyksikön pedagogisen johtamisen vuosikellonäkökulman.

Opiskelija osaa ohjata ja valmentaa kouluttajia ja perusyksiköiden henkilöstöä.

Opiskelija osaa käyttää opetuksessa erilaisia oppijalähtöisiä ja aktiivisia opetusmenetelmiä.

Opiskelija osaa huomioida erilaisten oppijoiden tarpeet opetuksessaan.

Opiskelija tuntee perusyksikön koulutuksen suunnittelun, toteutuksen, arvioinnin ja kehittämisen periaatteet.

Opiskelija tuntee joukkotuotantoon perustuvan asevelvollisuusarmeijan koulutuksen erityispiirteet ja koulutuksellisen suorituskyvyn arvioimisen.

Sisältö:

Opintojakso sisältää mm. seuraavia kokonaisuuksia:

- Perusyksikön päällikkö pedagogisen johtajana/pääkouluttajana (henkilökunnan ja asevelvollisten osaamisen johtaminen sekä kehittäminen, työssä oppimisen ohjaus ym.).
- Perusyksikön pedagogiset työkalut
- Koulutussuunnitteluprosessin johtaminen (suunnittelu, toteutus ja arviointi)
- PV:n johtajakoulutus pp. kouluttajakoulutus
- Koulutuksellisen suorituskyvyn arviointi.
- Pedagogisen johtamisen vuosikello perusyksikössä
- Erilaisten ihmis- ja oppimiskäsitysten huomioiminen koulutussuunnittelussa
- Ekspertti-noviisi-näkökulma
- Oppimisorientaatiot
- Opetusmenetelmät (asevelvolliset ja aikuiskoulutus)
- Monikulttuurisuus ja tasa-arvo asiat perusyksikössä (case -tarkasteluja)
- Henkilöturvallisuus (case -tarkasteluja, suunnittelu, ohjaus ja käytännön toiminta, kehittäminen ym.)
- Kehittämisprojekti kotijoukko-osastossa

Kirjallisuus:

- Puolustusvoimien normit (tarkennetaan opintojaksolla)
- Suomalainen asevelvollisuus, Puolustusministeriö
- Juha Mäkinen (Toim.). (2008). Opettajuus Maanpuolustuskorkeakoulussa ennen, nyt ja tulevaisuudessa?. Edita Prima Oy.
- Lindblom-Yläne, S., & Nevgi, A. (Toim.). (2009). Yliopisto-opettajan käsikirja. WSOY.
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteen ja opettajan määrittämä muu materiaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5.

Opintojakson aikaiset ryhmätyöt ja muut oppimistehtävät arvioidaan hyväksytyt/hylätty.

Kehittämisprojektin raportti arvioidaan numeerisesti 0–5.

Opetusnäyte arvioidaan numeerisesti 0–5.

Opintojakson kokonaisarvosana muodostuu painotuksella 25% opetusnäyte ja 75% kehittämisprojektin raportti.

3C03_13 Kokonaisvaltainen kriisinhallinta, 4 op

Osaamistavoite:

Kurssin keskeinen tavoite on perehdyttää oppilaat toimimaan NATO -johtoisessa monikansallisessa esikunnassa NATO/PfP -esikuntatyöskentelymenetelmien mukaisesti.

Opintojaksolla annetaan perusteet toimia pataljoonatasoisen esikunnassa kriisinhallintaoperaatioissa.

Kurssi tarjoaa tietoa miten NATO toteuttaa kriisinhallintaoperaatioita.

- Oppituntien, syndikaattityön, case – harjoitusten sekä esikuntaharjoituksen avulla
- opiskelija ymmärtää NATO toimintatavat kriisinhallintaoperaatioissa, tunnistaa tarvittavat operaatiota ohjaavat asiakirjat ja muistaa kansainväliset ihmisoikeuksia käsittelevät säännökset (IHL).
 - opiskelija harjaantuu NATO:n suunnitteluprosessiin, kykenee tuottamaan tarvittavat suunnitelmat ja käskyt.
 - opiskelija jakaa kokemuksia toiminnasta monikansallisessa kriisinhallintaoperaatioissa
 - opiskelija ymmärtää johtamis- ja viestintätoiminnan tavat ja menetelmät (C3) kriisinhallintaoperaatioissa.
 - opiskelija osaa tuottaa ja käyttää sotilasenglantia monikansallisessa ympäristössä.
 - opiskelija tuntee kriisinhallintaoperaatioissa johtamiseen vaikuttavia tekijöitä.

Opiskelija tuntee edellä mainittujen lisäksi kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan ja kokonaisturvallisuuden käsitteet ja merkityksen sekä näiden kytkeytymisen sotilaalliseen kriisinhallintaan.

Sisältö:

Opintojaksolla käsitellään seuraavia kokonaisuuksia:

- Kokonaisvaltainen kriisinhallinta
- NATO:n johtorakenne
- NATO:n suunnitteluprosessi (OPP)
- NATO toimintatavat kriisinhallintaoperaatioissa, operaatiota ohjaavat asiakirjat
- Kansainväliset ihmisoikeuksia käsittelevät säännökset (IHL).
- Työskentely monikansallisessa ympäristössä
- Kriisialueet ja johtamisen sekä kouluttamisen erityispiirteet niillä
- Puolustusvoimien KV -toiminnan perusteet ja kotimaan operaatiotoiminnan johtaminen
- Puolustusvoimien KV -toiminnan henkilöstösuunnittelu
- Kriisinhallintaoperaation valmistautuminen
- Kriisinhallintaoperaation päättymisen ja siihen liittyvät toimenpiteet
- Joukon kouluttaminen KRIHA -operaatioissa
- Security Sector Reform (SSR)
- LI/LL -prosessi

- COIN
- Kansainvälinen esikuntarakenne ja esikunnan eri toimistojen tehtävät sekä tuotteet.
- Harjoitus esikuntakokoonpanossa (karttahaarjoitus MAPEX, soveltava harjoitus CPX).

Opintojakso koostuu kriisinhallinnan yleisluennoista sekä NATO:n suunnittelu-prosessiin perehtymisestä.

Opintojakson aikana järjestetään harjoitus, jossa opiskelijat perehtyvät kansainväli-seen esikuntatyöskentelyyn.

Kirjallisuus:

Tentittävä kirjallisuus:

- Eronen, O. (Ed.), 2008. Needs for Comprehensives. Building blocks for Finnish Crisis Management. Helsinki: Edita.
- Introduction to international Crises Management (PVMOODLE:ssa oleva kurssi)
- Opintojaksolla jaettavat luentomonistheet, harjoituksessa käsitellyt asiat ja opet-tajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojakson päätteeksi järjestetään tentti, joka arvostellaan asteikolla 0–5.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista luennoil-le ja toimintaa esikunnassa.

Opintojaksolla laadittavat ryhmätyöt ja itseopiskelutehtävä arvioidaan hyväksytyt/hylätty.

3C10 Johdatus syventäviin opintoihin, 3 op

Osaamistavoite:

- Opiskelija tuntee pääaineopintojen kokonaisuuden, opintojaksojen suorituspe-riiaatteet sekä eri opintojaksojen merkityksen osana kokonaisuutta.
- Opiskelija tuntee sotilaspedagogiikan pääaineopintojen suorittamisen kannalta keskeiset johtamisen ja sotilaspedagogiikan teoriat (johtamisen kuutio)
- Opiskelija tuntee sotilaspedagogiikan oppiaineen yhteyden psykologiaan, sosio-logiaan, sosiaalipsykologiaan ja kasvatustieteisiin.
- Opiskelija tuntee viestinnän ja etiikan keskeisimmät käsitteet ja niiden yhteyden sotilaspedagogiikkaan..

Sisältö:

Opintojakso sisältää muun muassa seuraavia kokonaisuuksia:

- Toimintakyky
- Johtamisen kuutio

- Toimintaympäristöajattelu ja sotilasjohtamisen viitekehys
- Psykologian, sosiologian ja sosiaalipsykologian merkitys johtamisen oppiaineessa
- Johtamisparadigmojen historiallinen tarkastelu
- Kasvatusoppien historiallinen kehitys
- Viestinnän perusteet (johtamis-, esimies- ja alaisviestintä)
- Etiikan perusteet (käsitteet ja etiikka esimiestoiminnassa)
- Oppimistehtävänä työelämävaiheen kirjallinen reflektointi

Kirjallisuus:

- Kiuru, Jukka (toim.). Johdatus johtamiseen. Julkaisusarja 2, artikkelikokoelmat nro 3, Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, Maanpuolustuskorkeakoulu 2009
- Toiskallio, Jarmo: Sotilaspedagogiikan perusteet
- Johtajan käsikirja 2012
- Kouluttajan opas

Arviointi:

- Opintojakson arvosana muodostuu oppimistehtävästä annettavasta arvosanasta
- Opettajan tekemää arviointia tuetaan itse- ja vertaisarviolla
- Oppimistehtävän arviointiperusteet selvitetään opiskelijoille opintojakson alkaessa
- Numeerinen arvosana asteikolla 0–5

3C11 Pedagogisena johtajana kehittyminen, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa analysoida omaa johtamiskäyttäytymistään ja sen rakentumista. Opiskelija osaa arvioida työyhteisöä pedagogisen johtamisen näkökulmasta ja kykenee soveltamaan tietämystään oman pedagogisen johtajuuden kehittämiseen palautteiden, kehityssuunnitelman ja mentoroinnin avulla.

Sisältö:

- Opintojakso sisältää muun muassa seuraavia kokonaisuuksia
- Työelämävaiheen reflektointi
 - Pedagogisen johtajana kehittymisen perusteet
 - Psykologinen ja/tai kognitiivinen testi ja palautekeskustelu
 - Oman toimintakyvyn ja kouluttajuuden arviointi ja kehittäminen (kehittymissuunnitelma)
 - Työyhteisön pedagogisen prosessin analysointi
 - Esimies- ja vuorovaikutusvalmennus
 - Etiikka ja upseerikasvatus
 - Ekspertti-noviisi-näkökulma

Opintojakso kestää koko maisterivaiheen opintojen ajan ja nivoutuu muihin sotilaspedagogiikan opintojaksoihin. Opintojakso toteutetaan yhdessä opintojakson 1C04 kehitystä valmentajaksi kanssa.

Kirjallisuus:

- Puolustusvoimien esimies- ja vuorovaikutusvalmennuksen opetusmateriaali
- Johtajan käsikirja, Puolustusvoimat 2012
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytyt/hylätty periaatteella.

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää kehityssuunnitelman hyväksytyt suorittamista sekä esimies- ja vuorovaikutusvalmennukseen osallistumista.

Valinnaiset opinnot 10 op

Opinnot valitaan alla olevasta tarjonnasta, toisen oppiaineen valinnaisista opintojaksoista tai toisesta korkeakoulusta.

3C08A_13 Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen, 10 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija tunnistaa miten tutkiva oppiminen rakentuu.

Opiskelija soveltaa tietämystään oppimisesta ja erityisesti tutkivasta oppimisesta oppimisen edistämiseksi ja opetusympäristöjen kehittämiseksi.

Opiskelija analysoi opintojakson sisällön ja yhdistää sen valitsemaansa aihepiiriin, esim. omaan pro graduun tai sen osaan.

Sisältö:

Opintojakson voi opiskella joko Maanpuolustuskorkeakoululla tai muussa yliopistossa esimerkiksi osana opettajan pedagogisia opintoja. Molemmissa vaihtoehdoissa oleellista on keskittyminen tutkivan oppimisen näkökulman omaksumiseen ja soveltamiseen puolustusvoimissa.

Muita käsiteltäviä kokonaisuuksia ovat:

- Tutkiva oppiminen pedagogisten mallien joukossa
- Työssä oppimisen pedagogiset mallit
- Oppiminen ja oppimisen ohjaus
- Oppimisympäristöjen kehittäminen

Kirjallisuus:

- Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. (2004). Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä.
- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. 2009 Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä (pl. luku 6)

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksyty/hylätty periaatteella.

Opintojaksolla tehdään luetun perusteella tentti sekä soveltava essee, jotka arvioidaan periaatteella hyväksyty/hylätty.

3C08B_13 Opetusteknologiat, 10 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija syventää tietämystään uusista opetusteknologioista ja soveltaa niitä pv:en koulutustoimintaan.

Sisältö:

Opintojakson voi opiskella joko Maanpuolustuskorkeakoululla tai muussa yliopistossa esimerkiksi osana opettajan pedagogisia opintoja. Molemmissa vaihtoehdoissa oleellista on keskittyminen oheisiin näkökulmiin ja niiden soveltamiseen puolustusvoimissa.

- verkko-opiskelu ympäristöjen tarjoamat mahdollisuudet ja opetuskäyttö
- luokkahuoneteknologia, eLearning ja eWorking teknologiat ja niiden käyttö
- sosiaalinen media ja erilaiset yhteisölliset alustat sekä viestinnän ja vuorovaikutuksen välineet ja menetelmät
- mobiilioppimisen mahdollisuudet sekä e-materiaalit ja e-kirjanlukijat
- 3D: pelit, virtuaalimaailmat ja lisätty todellisuus
- Kouluturvallisuuden teknologia
- simulaatio oppimisen tukena
- pedagogiset mallit opetusteknologioiden taustalla (esim. verkkopedagogiikka, DIANA-malli)
- sulautuva opetus puolustusvoimien tavoitetilana

Erikseen määritettäviä opintokäyntejä.

Etäopetuksen osalta tukeudutaan SLOK:n sisältöihin.

Kirjallisuus:

- Safko & Brake (2009) The social media bible.
- Suominen & Nurmela (2011) Verkko-opettaja.

Arviointi:

Kirjallisuustentti (hyväksytyt/hylätyt) ja seminaarityö joka arvioidaan hyväksytyt/hylätyt.

3C08C_13 Toimintakyvyn syventäminen, 10 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija syventää tietämystään toimintakyvystä ja sen kehittämisestä toimittaessa erilaisissa kulttuureissa.

Sisältö:

Toimintakykymalli ja -käsite puolustusvoimissa, muilla turvallisuusviranomaisilla ja käyttäytymis- ja ihmistieteisessä tutkimuksessa liittyen erityisesti kulttuurihistorialliseen toiminnan teoriaan. Toimintakyvyn kehittäminen erilaisissa toimintaympäristöissä ja erilaisten kulttuurien parissa.

Kirjallisuus:

- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. 2009. Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä (luku 4 ja 5). Helsinki: Edita Prima.
- Taylor, C. (1995) The sources of the self. Cambridge: Cambridge University Press.
- Toiskallio, J. (ed.) 2007. Ethical education in the military. Helsinki: Edita Prima.
- Mikkonen, R. 2008. Sotilaan eettinen toimintakyky ja päätöksenteko.
- Toiskallio, J (ed.) Ethical Education in the Military: What, How and Why in the 21st century?
- Mäkinen, J & Tuominen, J (2010) Toimintakykyä kehittämässä: Luvut 6–9, 11–15
- Tuominen J (2011), Nuoret, arvot ja maanpuolustus.
- Arvoseminaarin 2011 julkaisu (2012)
- Mikkonen, R (2008) Sotilaan eettinen toimintakyky ja päätöksenteko
- Sihvola J (2011). Maailmankansalaisen uskonto
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteen ja opettajan määrittämä muu materiaali

Arviointi:

Kirjallisuudesta pidetään ryhmätentti (hyväksytyt/hylätyt).

3C08D_13 Asevoimat ja yhteiskunta, 10 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija syvennyy opintojakson aikana asevoimien ja yhteiskunnan suhteisiin ja erityisesti niissä tapahtuviin muutoksiin. Aihepiiriä tarkastellaan teoreettisesti kan-

sainvälisessä ja kansallisessa viitekehyksessä tutkivan työtöiden menetelmää käyttäen.

Osaamistavoitteena on, että opintojakson jälkeen opiskelija osaa aiempaa syvällisemmin tarkastella ja ymmärtää asevoimien ja yhteiskunnan suhteiden vuorovaikutusta.

Sisältö:

Opintojaksolla keskitytään seuraaviin teemoihin:

- turvallisuus
- kriisinhallinta (sisältää sotilaallisen, siviili- ja kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan aihealueet)
- viranomaisyhteistyö

Kirjallisuus:

- OECD 2007. The OECD DAC Handbook of security Sector Reform (SSR)
- K. Laitinen & A. Nokkala. Tutkimus Suomalaisesta asevelvollisuudesta ja Puolustusvoimien henkilöstörakenteesta kansainvälissä muutospaineissa.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditut etä- ja itseopiskelutehtävät on suoritettava hyväksytysti opintokokonaisuuden suorittamiseksi.

Laaditut harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Mikäli työ arvioidaan hylätyksi, tulee se saadun palautteen mukaisesti täydentää annettuun määräaikaan mennessä.

Harjoitustöiden arviointikriteerit on yksityiskohtaisesti kerrottu opiskelijoille ennen varsinaista tehtävänantoa.

3C08F_13 Human factors -tutkimus, 10 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija syventyy kursilla Human factors - ja sotilaspsykologiseen tutkimuksen perusteisiin sekä niiden soveltamiseen käytännön toimintaan.

Kursin päätavoitteena on, että opiskelija tunnistaa ihmisen psykologisen toimintakyvyn tärkeimmät osa-alueet, tulee tietoiseksi ihmisen psykologiseen toimintakykyyn liittyvistä rajoituksista ja osaa soveltaa tätä tietoa omaan toimintaympäristöön.

Kurssilla on myös asennekasvatustavoite: kurssin kautta pyritään luomaan myönteistä asenneilmapiiriä ja turvallisuuskulttuuria puolustusvoimiin.

Sisältö:

Human factors -alan perusteet

Psykologisen toimintakyvyn osa-alueet ja rajoitukset

Turvallisuuskulttuuri

Kirjallisuus:

- Wickens, Gordon & Liu. Introduction to Human Factors Engineering. Pearson Prentice Hall, 2 edition, 2004
- Saatsi, Haavisto, Oksama: Inhimillisten tekijöiden hallinta lentoteknisessä työssä, 2012

Arviointi:

Opintojakson arviointi edellyttää hyväksytyt tehtävät kaikista osista. Opintojakson numeraalinen arviointi määräytyy 2/3 harjoitustyön ja 1/3 kirjatentin mukaisesti.

3C08E Fyysiseen toimintakykyyn syventävä opintokokonaisuus 12 op

Pakollinen opintokokonaisuus, joka korvaa Valinnaiset opinnot ja opintojakson 3C05A.

Ei mahdollinen, ellei suoritettuna ole 3B08FT/vast. opintoja.

3C08E1 Sotilaan fyysiseen toimintakyvyn syventävä kurssi, 4 op**Osaamistavoite:**

Opiskelijat ymmärtävät teorian ja käytännön tason perusteet ihmisen fysiologiasta ja anatomiasta, kuormitusfysiologiasta sekä liikuntabiologisista sovellutuksista sotilaan toiminnassa. Opiskelijat osaavat arvioida ja analysoida sotilaan fyysiseen toimintakykyyn ja suorituskkykyyn liittyviä liikuntatieteellisiä ilmiöitä. Opiskelijat osaavat soveltaa oppimaansa tietoa käytäntöön.

Sisältö:

Sotilaan fyysinen toimintakyky ja siihen vaikuttavat tekijät, sotilaan fyysisen toimintakyvyn tutkimusmenetelmät, kuormituksen aiheuttamat akuutit ja krooniset adaptaatiot, kuormituksesta palautuminen ja kuormituksen fysiologiset vasteet erilaisissa ympäristöolosuhteissa.

Kirjallisuus:

Tentittävä kirjallisuus:

Opiskelija valitsee alla olevista oppikirjoista tentittäväksi vähintään 150 sivua, joka tukee opiskelijan oppimista:

- Kroemer & Grandjean (1997) *Fitting the Task to the Human* (5th Edition). Taylor & Francis Ltd., London, UK.
- Saltin et al (2000) *Exercise and Circulation in Health and Disease*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Ehrman et al. (2003) *Clinical Exercise Physiology*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Armstrong (2000) *Performing in Extreme Environments*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Maughan et al (1997) *Biochemistry of Exercise and Training*. Oxford University Press, USA.
- Jeukendrup & Gleeson (2004) *Sport Nutrition: An Introduction to Energy Production and Performance*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Morrow et al. (2005) *Measurement and Evaluation in Human Performance* (3rd edition). Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Borer (2003) *Exercise Endocrinology*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Nicklas (2002) *Endurance Exercise and Adipose Tissue*. CRC Press, Boca Raton, FL, USA.
- Cameron et al (1995) *New Horizons in Pediatric Exercise Science*. Human Kinetics Europe Ltd.
- Bouchard et al (2007) *Physical activity and health*.
- Hargreaves (ed., 2007) *Exercise Metabolism*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Locke & Noble (2002) *Exercise and Stress Response*. CRC Press, Boca Raton, FL, USA.
- Nieman & Pedersen (2000) *Nutrition and Exercise Immunology*. CRC Press, Boca Raton, FL, USA.
- Shephard (1997) *Physical Activity, Training and Immune Response*. Cooper Pub. Group, Carmel, IN., USA.

Arviointi:

Opintojakso arvostellaan hyväksyty/hylätty. Hyväksytyyn kurssin suorittamiseen kuuluu aktiivinen osallistuminen luennoille sekä raporttiseminaarin suorittaminen ja hyväksyty kirjallisuustentin suorittaminen.

3C08E2 Biomekaniikka sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä, 4 op

Osaamistavoite:

Opiskelijat hallitsevat biomekaniikan perusteet ja osaavat soveltaa tietoa käytännössä sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä.

Sisältö:

Lihaksiston perusrakenne ja toiminta, lihasmekaniikka, lihastoiminnan motorisen ohjauksen perusmekanismit, lihastoiminnan spinaalinen ja sentraalinen ohjaus, luurankolihasen voimantuotto, reaktiovoimat, reaktiokyky ja refleksitoiminta. Tutkimusmenetelmien sisältö: voiman mittaaminen, lihasaktiivisuuden rekisteröinti, biosignaalin tallennus ja käsittely, hermolihasjärjestelmän adaptaatio.

Kirjallisuus:

Omatoiminen kirjallisuuteen perehtyminen ennen luentoja ja laboratorioharjoituksia:

- Kauranen, Kari. Biomekaniikkaa liikunnan ja terveydenhuollon ammattilaisille / Kari Kauranen, Niina Nurkka. Julkaistu:Helsinki : Liikuntatieteellinen seura, 2010 Tammerprint. Sivut: 9–33, 55–179 ja 254–303 (sivumäärä yhteensä 195 s.)

Tentittävä kirjallisuus:

- Enoka (2002) *Neuromechanics of Human Movement* (3rd edition), Part 2–3. Human Kinetics, Champaign, IL. USA. (sivumäärä yhteensä 233 s.)
- Robertson et al. 2004 *Research Methods in Biomechanics*. Kappaleet 4–8, 11 ja Appendix C (sivumäärä yhteensä 119 s.)

Arvostelu:

Opintojakso arvostellaan hyväksytyt/hylätty. Hyväksytyyn kurssin suorittamiseen kuuluu omatoiminen kirjallisuuteen perehtyminen ennen luentoja ja laboratorioharjoituksia, aktiivinen osallistuminen luennoille sekä laboratorioharjoituksiin ja hyväksytyt kirjallisuustentin suorittaminen.

3C08E3 Valmennus- ja testausoppi sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä, 4 op

Osaamistavoite:

Opiskelijat hallitsevat urheiluvallennuksen ja -testauksen perusteet sekä osaavat soveltaa niitä sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä. Opiskelijat tuntevat uusimmat sotilaan fyysiseen toimintakykyyn liittyvät tutkimukset ja osaavat arvioida ja analysoida niitä.

Sisältö:

Eri sotilastehtävien lajianalyysin syventäminen, harjoittelun vaikutusmekanismit, fyysisten ominaisuuksien testaaminen eri kohdejoukoilla, psyykkiset tekijät liikunnassa, ravitsemuksen merkitys sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä.

Kirjallisuus:

Tentittävä kirjallisuus:

Opiskelija valitsee alla olevista oppikirjoista tentittäväksi vähintään 150 sivua, joka tukee opiskelijan oppimista.

- Schmidt & Wrisberg (2004) *Motor Learning and Performance* (3rd ed.), Human Kinetics, Champaign, IL, USA.
- Komi (ed. 2002) *Strength and Power in Sport* (osin) (2nd edition). *Olympic Encyclopaedia of Sports Medicine Volume III*, Blackwell Science, University Press, Cambridge, USA.
- Shephard & Åstrand (2000) *Endurance in Sport* (osin) Blackwell Publishing.
- Skinner (2005) *Exercise Testing and Prescription for Special Cases* (osin) (3rd edition). Lippincott,
- Kraemer & Häkkinen (2002) *Strength Training for Sport*. Blackwell Science Ltd.
- Fleck & Kraemer (2004) *Designing Resistance Training Programs* (3rd edition). Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Kreider et al. (1998) *Overtraining in Sport*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Wassermann et al. (2004) *Principles of Exercise Testing and Interpretation* (4th edition). Lippincott,
- Viru & Viru (2001) *Biochemical Monitoring of Sport Training*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA.
- Zatsiorsky (2000) *Biomechanics in Sport: Performance Enhancement and Injury Prevention*. Blackwell Publishing.
- Griffin & Ojeda (2004) *Textbook of Endocrine Physiology* (5th edition). Oxford University Press.

Arvostelu:

Opintojakso arvostellaan hyväksytyt/hylätty. Hyväksytyyn kurssin suorittamiseen kuuluu aktiivinen osallistuminen luennoille sekä raporttiseminaarin suorittaminen ja hyväksytyt kirjallisuustentin suorittaminen.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op

3YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op

Tämän opintojakson sisältö on sama kuin 1YTUTKMEN-kurssissa (katso sivu 77).

3C04 Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op

Osaamistavoite:

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja valitun tutkimusmenetelmän hallintaa sekä kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin ja normitetun asiatyylin periaatteita noudattaen.

Opiskelija osallistuu oppinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun ja tekstipalautteen antamiseen sekä hyödyntämiseen opponentin ja respondentin rooleissa.

Yksityiskohtaisemmin hyväksytty pro gradu –tutkielma osoittaa että:

- opiskelija osaa yhdistää korkeatasoista lähteistä tietoa kirjallisuuskatsaukseksi ja kyseenalaistaa ja vertailla erilaisista lähtökohdista esitettyä tietoa osana tutkielmansa johdantoa ja problematisointia,
- opiskelija osaa asettaa vastakkain erilaisia oletuksia ja testata oletuksiaan tutkimusongelmien tai hypoteesien muodossa,
- opiskelija osaa kerätä ja analysoida tutkielmansa aihealueeseen ja metodologiaan sopivaa ja relevanttia tutkimusaineistoa sekä osaa raportoida tuloksensa,
- opiskelija osaa tehdä johtopäätöksiä ja yleistää sekä vakuuttaa työn lukijan johtopäätöksensä kunnollisuudesta ja luotettavuudesta,
- opiskelija osoittaa valmiutta arvioida oman työnsä kunnollisuutta, rajoituksia ja luotettavuutta ja
- opiskelija osaa raportoida työnsä kielellisesti korkeatasoisesti vaadittujen sääntöjen ja ohjeiden mukaan.

Sisältö:

Opintokokonaisuuden keskeisin sisältö:

- tieteenfilosofiset suuntaukset
- tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet
- tieteellisen asiatyylin normit täyttävä argumentointi
- seminaarityöskentely (4 pro gradu -seminaaria)
- välitarkastukset
- tekstien muokkaaminen

- pro gradu -tutkielman laatiminen

Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi)-opintojakso ja maisteritutkinnon kypsyysnäyte.

Seminaarit on integroitu johtamisen pro gradu -seminaarien kanssa.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Koulutustaidon laitoksen ohje kirjallisia töitä varten tai JOSPEL:n päivitetty tutkimusohje.
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Seminaariaineisto ja esitelmät arvioidaan hyväksyty/hylätty. Pro gradu tutkimus arvioidaan asteikolla Approbatur – Laudatur.

YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson arviointi on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa. Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytyksi tai täydennettäväksi.

3C05A Tieteenfilosofia ja metodologia, 2 op

Osaamistavoite:

Ymmärtää oman tutkimusalueensa tieteenfilosofista perustaa ja soveltaa keskeisiä metodologisen lähestymistavan periaatteita.

Opiskelijan on opintojakson jälkeen osattava itsenäisesti vertailla ja soveltaa tieteenfilosofisia perusteita ja näkökulmaa sekä tutkimuksen metodologiaa omassa pro gradu työssään.

Sisältö:

Opintojakson painopisteenä on **sotilaspedagogiikan ja johtamisen alueisiin** liittyvän tutkimuksen tieteenfilosofia ja metodologiset orientaatiot.

Välttämätön sisältö:

- tiede ja tieteellinen tutkimus
- ontologia
- epistemologia
- metodologia ja metodi

Hyödyllinen sisältö:

- ihmis- ja yhteiskuntatieteet suhteessa luonnontieteisiin
- paradigma-ajattelun perusteet ja kritiikki

Kirjallisuus:

- Niiniluoto, I. 2002. Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus.
- Kiikeri, M & Ylikoski, P. 2004. Tiede tutkimuskohteena: Filosofinen johdatus tieteen tutkimukseen.
- Raatikainen, Panu. 2004. Ihmistieteet ja filosofia. Helsinki Gaudeamus.
- Sirén, Torsti 2010. Verum Est Ipsum factum – True is What Has Been Made as Such. Journal of Military Studies, Vol 1, No 1. [Http://ojs.tsv.fi/index.php/jms/article/view/3552/3361]
- Opintojaksolla jaettavat luentomonistheet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojaksolla laadittu essee on suoritettava hyväksytysti opintokokonaisuuden suorittamiseksi.

Etäopiskelutyö arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Mikäli työ arvioidaan hylätyksi, tulee se saadun palautteen mukaisesti täydentää annettuun määräaikaan mennessä.

Etäopiskelutyön arviointikriteerit on yksityiskohtaisesti kerrottu opiskelijoille ennen varsinaista tehtävänantoa.

3C06 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op

Osaamistavoite:

Opiskelija ymmärtää laadullisten tutkimusmenetelmien käytön johtamisen tutkimuksissa ja kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan

Opiskelijan on ymmärrettävä opintojakson keskeisimmät asiat tasolla, että hän kykenee valitsemaan niistä ja soveltamaan niitä yksilö- ja etä-/ryhmätöissä opintojakson aikana annettujen tehtävänantojen mukaisesti sekä myöhemmin teemakohtaisissa pro gradu seminaareissa ja omassa tutkimustyössään.

Yksityiskohtaisemmin opiskelijan on opintojakson jälkeen:

- tunnistettava keskeisimpiä metodologisiin ratkaisuihin liittyviä edellytyksiä ja rajoituksia
- osattava selittää kurssilla käsitellyt tutkimusmenetelmät ja tunnistettava niiden filosofiset perusteet

- osattava analysoida laadullista aineistoa kategorisoimalla ja yhdistelemällä perustellusti harjoituksissa käytettävien analyysimenetelmien mukaisesti
- osattava arvioida ja kyseenalaistaa laadullisin menetelmin tehdyn tutkimuksen raportti

Sisältö:

Opintojakson keskeisimpinä sisältöinä ovat:

- metodologia
- tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet
- ryhmäkeskustelu annetun tieteellisen artikkelin pohjalta
- harjoitustyö; väitöskirjojen, vast. tie teenfilosofian ja metodien analysointi
- tutkimusprosessi
- tutkimussuunnitelma

Opintojakso sisältää pienryhmäkeskusteluja tutkimusten ja tieteellisten artikkelien analysoinnista.

Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisteritutkinnon kypsyysnäyte. Ks. niitä koskevat pedagogiset käsi- kirjoitukset. Toteutuksista vastaa tieteenalaa edustava ainelaitos.

Kirjallisuus:

- Koulutustaidon laitoksen ohje kirjallisia töitä varten tai JOSPEL:n päivitetty tutkimusohje.
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojaksolla laaditut etä- ja itseopiskelutehtävät on suoritettava hyväksytysti opintokokonaisuuden suorittamiseksi.

Laaditut harjoitustyöt arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Mikäli työ arvioidaan hylätyksi, tulee se saadun palautteen mukaisesti täydentää annettuun määräaikaan mennessä.

Harjoitustöiden arviointikriteerit on yksityiskohtaisesti kerrottu opiskelijoille ennen varsinaista tehtävänantoa.

3C07 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät, 5 op

Osaamistavoite:

Opiskelija osaa soveltaa keskeisimpiä monimuuttujamenetelmiä sekä tehdä johtopäätöksiä omaa pro gradu -tutkielmaansa tukevan menetelmän käytöstä aineiston analyysissa.

Yksityiskohtaisesti:

Opiskelijoiden on osattava tuottaa tilastollisen kuvauksen perusteista keski- ja hajontalukuja, selittää jakaumien ominaisuudet ja osattava raportoida erilaisia jakaumia.

Opiskelijoiden on opetuksen ja harjoittelun jälkeen osattava verrata ja soveltaa käsiteltyjä analyysejä ja valita niiden tyypillisimmistä sovelluksista sopiva erilaisissa kysymyksen asettelussa.

Tutkimuksen suunnittelun ja toteutuksen osalta opiskelijoiden on selittää erilaisten tutkimusasetelmien ja kysymysten vaatimukset aineistolle ja toisaalta erilaisten menetelmien rajoitukset ja edellytykset kysymysten ja ongelmien ratkaisuisissa. Lisäksi opiskelijoiden on osattava itse suunnitella yksinkertainen empiirinen tutkimus.

Sisältö:

Välttämätön sisältö:

- Tilastollisen kuvauksen perusteet.
- SPSS19-ohjelmiston käyttäminen.
- Faktorianalyysit, yksisuuntainen varianssianalyysi, lineaarinen regressioanalyysi ja klusterianalyysien perusteet.
- Analyysien tulkinta, arviointi ja merkityksen selittäminen.

Tarpeellinen sisältö:

- Tutkimusongelmien/kysymysten kehittäminen ja menetelmän valitseminen, aineiston keruu.
- Tutkimuksen raportointi.

Hyödyllinen sisältö:

- perusteet lisätietojen etsimiselle
- perusteet analyysien jatkovaihtoehdoille ja korkeatasoisemmille analyysistrategioille

Opintojakso on integroitu johtamisen Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 1C05B_13 kanssa.

Kirjallisuus:

Luentojen ja harjoitusten yhteydessä käytetään ao neljää teosta:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinäytetöistä (2008 tai uudempi)
- Heikkilä, T. 2010. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.
- Metsämuuronen, J. 2006. Tutkimuksen tekeminen perusteet ihmistieteissä. 2. laitos, 3. uud.p. Helsinki: International Methelp
- Nummenmaa T., Kontinen, R., Kuusinen, J. & Leskinen, E. 1997. Tutkimusaineiston analyysi. Helsinki: WSOY.

Arviointi:

Noin 1 kk ennen opintojakson alkua tehdään PVMoodle -työtilassa lyhyt lähtötasokoe tilastomatematiikan peruskäsitteistä. Tasokokeen yhteydessä selvitetään aikaisemmat tämän aiheen opinnot, mitä ja milloin on suoritettu, sekä mahdollinen henkilökohtainen kiinnostus aiheeseen.

Kaikki harjoitustyöt ja lopputyö on suoritettava hyväksytysti opintojakson suorittamiseksi.

Opintokokonaisuuden harjoitustyöt arvioidaan hyväksytyiksi/täydennettäväiksi. Täydennettävän työn korjaamiseen annetaan perusteeksi riittävä palaute sekä n. 1 kuukausi aikaa.

Lopputyöstä annetaan arviointi asteikolla hyväksytty / täydennettävä. Arviointikriteerit: hyväksytyssä lopputyössä

- on osattu valita ja soveltaa vaadittuja monimuuttujamenetelmiä ja valita niistä sopiva sovellus erilaisissa kysymyksen asettelussa (tutkimuskysymykset tehtävänannossa),
- on osattu tuottaa oikeat keski- ja hajontaluvut, ja raportoida muut vaaditut tunnusluvut,
- menetelmäosassa ja pohdinnassa on osattu arvioida oikein ja selittää ymmärrettävästi tehtävänannossa esitetyn tutkimusasetelman ja -kysymysten vaatimukset aineistolle ja toisaalta käytettyjen menetelmien rajoitukset ja edellytykset kysymysten ja ongelmien ratkaisuisissa ja
- jatkotutkimusehdotukset osoittavat että opiskelijoiden on osaavat itse suunnitella yksinkertaisen empiirisen tutkimuksen.

Täydennettävän työn korjaamiseen annetaan perusteeksi riittävä palaute sekä n. 1 kuukausi aikaa.

3.5 Sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sota-historia)

Aineopinnot 10 op

2B06TAKT Taktiikan harjoitustyö, 10 op

Osaamistavoite:

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (taktiikka pitkänä sivuaineena) kokonaisoppimistavoitteena on osoittaa riittävä perehtyneisyys taktiikan ja operaatiotaidon tutkimusmenetelmiin ja raportoida pienimuotoinen työelämälähtöinen tutkimus sivuaineen harjoitustyönä.

Taktiikan harjoitustyön tavoitteena on osoittaa itsenäistä ja suunnitelmallista valmiutta soveltaa tietoja ja taitoja tiedon haussa ja sen kriittisessä arvioinnissa sekä työelämä- ja käytännönläheisen ongelman analysoinnissa ja ratkaisussa. Harjoitustyö koostuu kehitettävän ilmiön suunnittelusta (toiminta, tuote, tapahtuma tai vastaava), ilmiöön liittyvästä pienimuotoisesta kenttätutkimuksesta sekä noin 15–20 sivun laajuisesta raportista. Suositeltavinta on tehdä kenttätutkimusvaihe työelämävaiheessa ja raportoida harjoitustyö viimeistään sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavien opintojen aikana.

Upseerilla, joka ymmärtää ilmiöitä, on muuttuvassa maailmassa paremmat selviytymisen lähtökohdat, kuin sillä, joka pelkästään osaa asioita.

Sisältö:

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opintojakson tärkein tavoite on osoittaa kokonaisvaltaiseen kehittämisprosessin osaamista tekemällä pienimuotoinen työelämälähtöinen tutkimus ja raporttoimalla se.

PSA-HT:n raportin menetelmäosiossa edellytetään yhden tai useamman tutkimuksessa sovelletun menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista kullakin neljällä osaluueella: Tiedonkeruu, analysointi, tulkinta ja tuloksen esittäminen.

PSA-HT on kaksiosainen kokonaisuus, johon kuuluvat projekti ja raportti. Projektin osat ovat suunnittelu ja toteutus. Raportti on kirjallinen esitys projektista ja se (ml. projektin toteutus) käsitellään PSA-HT -seminaarissa. Pitkän sivuaineen suorittaminen edellyttää kaikkien osien hyväksytyä suorittamista.

Harjoitustyön tekemiseen liittyvät vaiheet ja osakokonaisuuksien hyväksytyt suoritukset dokumentoidaan prosessimuistioon. Opiskelija vastaa prosessimuistion laatimisesta. Prosessimuistion tarkoituksena on seurata harjoitustyön tekemisen edistymistä, koota tekemiseen ja ohjaukseen liittyvät keskeiset havainnot ja ohjeet sekä kirjata osakokonaisuuksien hyväksytyt suoritukset. Prosessimuistio ja siihen tehdyt merkinnät tarkastetaan ohjaukseen liittyen vähintään prosessikuvauksen vaiheissa 2 (aiheen määrittäminen) ja 4 (työsuunnitelman laatiminen).

Opiskelijan osaamisen kehittymisen kannalta PSA-HT:n keskeisimmät osat ovat sen toiminnallinen osuus (tuotoksen suunnittelu ja toteutus) sekä harjoitustyöraportti ja niistä annettava palaute.

PSA-HT:stä laaditaan laajuudeltaan noin 15–20 sivun raportti, jonka lisäksi esitetään liitteet ja lähteet. Harjoitustyön aihealueesta riippuen sivumäärä voi olla vähemmän tai enemmän. Myös raportin eri osioita voidaan painottaa aihealueesta riippuen. Esimerkkinä on karttajarjoitus, jossa painopiste voi olla toteutuksen kuvaamisessa ja siihen liittyvissä liitteissä. Raportoinnin on täytettävä tutkimusviestinnän perusvaatimukset.

PSA-HT:hön kuuluu vuosittain harjoitustyöseminaari, jossa käsitellään erikseen määriteltävät harjoitustyöt. Opiskelijan on osallistuttava vähintään yhteen harjoitustyöseminaariin maisteriopintojensa aikana, joko esittelemällä omaa harjoitustyötään, opponimalla jonkun muun työtä tai muulla aktiivisella tavalla.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2005.
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2010.
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. (Toim.) Mika Huttunen ja Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2008.
- Metteri, Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2006.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010

- Määräys / MPKK: MPKKHSM – Opintojen arviointi ja arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486 1.9.2013)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (2009).

Arviointi:

Harjoitustyön arviointi sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden ja tuotteen sekä harjoitustyön raportin. Harjoitustyö arvioidaan hylätyksi, mikäli se ei täytä asetettuja sisällöllisiä tai muodollisia vaatimuksia tai siinä on tietoisesti loukattu ammattieettisiä periaatteita. Hylätyn arvosanan saanut opiskelija ei valmistu sotatieteiden maisteriksi ennen kuin harjoitustyö on uusittu ja tullut lopullisesti hyväksytyksi.

Ensimmäisessä vaiheessa työn arvioi opiskelija itse. Itsearviointi on oleellinen osa oppimisprosessia, ja sen tarkoituksena on kehittää opiskelijan valmiuksia elinikäiseen oppimiseen sekä oman toiminnan kriittiseen ja analyttiseen pohtimiseen.

Harjoitustyön 2. ohjaaja on työn varsinainen arvioija. Ainelaitoksen nimeämä 1. ohjaaja vastaa kokonaisarvioinnista sekä annettujen laatuvaatimusten ja yhteismitalisten kriteerien täyttymisestä.

Harjoitustyö arvioidaan hyväksytyksi, mikäli tuotoksen ja raportin numeraalinen arvosana on vähintään kolme (3) ja muiden osioiden vähintään kaksi (2).

Työ arvioidaan täydennettäväksi, mikäli jokin arvioitavista kohdista saa arvosanan yksi tai tuotos tai raportti arvosanan yksi tai kaksi. Tällöin harjoitustyö tulee täydentää ja korjata kyseessä olevan arviointikohteen osalta.

Työ arvioidaan hylätyksi, mikäli yksikin arvioitava kohta saa arvosanan nolla (0).

2B06STRA Strategian harjoitustyö, 10 op**Osaamistavoite:**

Strategian harjoitustyö perehdyttää strategian tieteenalan ja oppiaineen sisältökysymyksiin ja tieteenalan käytäntöihin sekä niiden soveltamiseen

Sisältö:

Harjoitustyö käsittelee työn suunnittelun, kirjallisen suunnitelman, itse harjoitustyön tapahtuman (vast.) pitämisen tai laatimisen, kirjallisen raportoinnin laatimisen sekä arviointiin osallistumisen

Kirjallisuus:

Määräytyy opiskelijan aiheen mukaisesti.

- Sipilä & Koivula. 2013. Miten strategiaa tutkitaan. MPKK

Arviointi:

Strategian laitos arvioi raportit, tulokset ja muilta tahoilta (joukko-osasto) saadut palautteet.

Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

2B06SHIS Sotahistorian harjoitustyö, 10 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan käytännön työelämään liittyvän tutkimustehtävän ja raportoimaan sen kirjallisesti.

Sisältö:

Opintojakso sisältää tutkimustehtävän määrittämisen, aineiston keruun ja kirjallisen raportin. Opiskelija oppii ratkaisemaan määrittämänsä tutkimusongelman ja raportoimaan sen kirjallisesti. Historiatieteissä ja sotahistoriassa se tarkoittaa yksityiskohtien selvittämistä, kysymysten hahmottamista ja suurempien kokonaisuuksien ymmärtämistä.

Kirjallisuus:

- Sotahistorian laitoksen seminaariohje. 2013. (jaetaan SM-opintojen alussa)
- Sotahistorian laitoksen ohje lähdeluettelon ja -viitteiden laadinnasta. 2013. (jaetaan SM-opintojen alussa)
- Ohje sotatieteiden maisteriopintojen yhteydessä laadittavasta harjoitustyöstä (MPKK ak AF4659). 2009.

Arviointi:

Arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

Syventävät opinnot 80 op**Yhteiset sisältöopinnot****2C01 Sotataidon kehittyminen, 6 op****Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa nykyaikaisen taistelukentän olemuksen ja sen kehittymisen, sodan kuvan muutoksen ja Suomen puolustusjärjestelmän kehityksen ja tulevaisuuden näkymät. Opiskelija osaa sotataidon kehityksen Suomessa ja ulkomailla.

Sisältö:

Opintojakso antaa yhtenäiset perusteet sotahistorian, strategian, operaatiotaidon ja taktiikan syventäville opinnoille sekä sotataidollisen osaamisen kehittämiseksi. Opintojaksolla käsiteltävät asiat liittyvät käsityksiin nykyaikaisesta sodankäynnistä, puolustusratkaisuista ja sodan kuvan muutoksesta. Tarkasteltavana on taistelukenttä, sodan kuva, puolustusjärjestelmän ja sodan teorit. Tarkastelunäkökulma on sekä kansallinen että kansainvälinen. Opintojakson aikana käsitellään myös perusteet puolustushaarojen taistelusta.

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika. 2005. Näkökulmia taktiikkaan. MPKK.
- Kulomaa, Jukka. 2007. Syvään taisteluun. Gummerus.
- Makki, Marjomaa, Raitasalo, Karasjärvi, Sipilä. 2008. Sodan historia. Otava.
- Rekkedal, Nils Marius. 2006. Nykyaikainen sotataito. Edita.
- Raunio (toim.), Jouko, Kesseli ja Kulomaa. 2002. Suursotien vuosisata. Hakapaino.
- Tynkkynen, Vesa. 1996. Hyökkäyksestä puolustukseen – Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa. Nettopaino OY.
- Sipilä & Koivula. 2013. Kuinka strategiaa tutkitaan. MPKK
- Visuri, Pekka. 2011. Maailman muutos ja Suomi. WSOY.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu kolmen osajakson (sotahistoria, strategia ja taktiikka) arvosanan keskiarvosta. Kunkin osajakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä mahdollisista harjoitustöistä. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti arviointiohjeen mukaisesti.

Pääaineittain eriytyvät sisältöopinnot yhteensä 15 op

2C02AV Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka, 5 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson aikana tarkastellaan yleisesti kansallista turvallisuutta ja erityisesti yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen liittyviä kokonaisuuksia. Opintojakson aikana käsitellään laajasti kansallisen turvallisuuspolitiikan ja puolustuspolitiikan keskeisiä kysymyksiä sekä ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen sekä viranomaisyhteistoimintaan liittyviä teemoja.

Opiskelijat syventävät ymmärrystään yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvistä keskeisistä tekijöistä ja ilmiöistä. Opiskelijat harjaantuvat itsenäiseen strukturoituu tiedonhankintaan oman seminaarityön laatimiseksi.

Opintojakson osaamistavoite:

Opiskelija syventää aiemmissä opinnoissa saatua käsitystä kansallisesta turvallisuudesta ja yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta.

Sisältö:

Opintojakson aikana tarkastellaan yleisesti kansallista turvallisuutta ja erityisesti yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen liittyviä kokonaisuuksia. Opintojakson aikana käsitellään laajasti kansallisen turvallisuuspolitiikan ja puolustuspolitiikan keskeisiä kysymyksiä sekä ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen sekä viranomaisyhteistoimintaan liittyviä teemoja.

Alla olevassa luettelossa on lueteltuna opintojakson eri aihekokonaisuudet. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson toimeenpanokäskyssä/viikko-ohjelmassa opintojakson tarkan toteutuksen.

- Kokonaismaanpuolustuksen konsepti ja kansallinen turvallisuus
- Varautumiseen liittyvät asiakirjat
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia
- Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot, kansainvälinen ulottuvuus
- Turvallisuuspolitiikan poliittinen päätöksenteko
- Asevelvollisuus 2010-luvulla
- Puolustusvoimien reformi
- Rajavartiolaitos kokonaismaanpuolustuksen toimijana
- Poliisiviranomaisen rooli normaali- ja poikkeusoloissa
- Kyberturvallisuus
- Säteilyonnettomuudet
- Huoltovarmuus
- Kansanterveys
- Viranomaisyhteistyö ja valmiussuunnittelu
- Pelastustoimi ja väestösuojelu poikkeusoloissa
- Ilmastonmuutos
- Suomen kansantalous ja sen vaikutus turvallisuuteen
- Henkinen kriisinkestävyys
- Viestintä normaali- ja poikkeusoloissa, kriisiviestintä
- Terrorismi

Kirjallisuus:

- Sipilä & Koivula. 2013. Kuinka strategiaa tutkitaan. MPKK
- Opintojakson tarkempi kirjallisuus käsketään opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Arviointi muodostuu kirjallisen seminaarityön (erillistarkastelu) arvostelusta. Opettajien suorittamaa arviointia tuetaan opiskelijoiden vertaisarvioinnilla. Opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02BV Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä, 7 op

Osaamistavoite:

Laajentaa aiemmissa opinnoissa saatua strategian ja turvallisuuden tietämystä eräiden kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymysten avulla. Oppijakson aikana on mahdollisuus syventyä joihinkin valinnaisiin turvallisuuskysymyksiin. Syventäminen voi tapahtua kirjallisuuteen perehtymällä, harjoitustöiden avulla tai erikseen järjestettävällä lähiopetuksella.

Opiskelija ymmärtää sotilaallisten konfliktien ja kriisien syntymiseen liittyvien tekijöitä, tyypillisiä tunnuspiirteitä ja osaa analysoida ajankohtaisten konfliktien ja kriisien todennäköisiä kehitystrendejä.

Lisäksi opiskelija ymmärtää kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan merkityksen osana valtion turvallisuuspäämäärien saavuttamista.

Sisältö:

Opintojakson aikana opiskelijat syventävät ymmärrystään kansainvälisen politiikan ilmiöistä ja ajankohtaisista tapahtumista. Opintojakson aikana pohditaan laajalaisesti kansainvälisen turvallisuusympäristön ajankohtaisia ilmiöitä ja tapahtumia. Käsittelyn painopiste on sotilaallisten konfliktien ja kriisien syntymiseen liittyvien tekijöiden, tyypillisten tunnuspiirteiden ja ajankohtaisten konfliktien ja kriisien todennäköisten kehitystrendien analysoinnissa. Lisäksi opintojakson aikana pohditaan kriisinhallinnan kokonaisuutta osana valtion turvallisuuspäämäärien saavuttamista.

Alla olevassa luettelossa on lueteltuna opintojakson eri aihekokonaisuudet. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson toimeenpanokäskyssä/viikko-ohjelmassa opintojakson tarkan toteutuksen.

- Kansainväliset organisaatiot
- Suurvaltojen politiikka
- Maailmanpolitiikan ajankohtaiset ilmiöt
- Nousevat valtiot (BRICS-maat)
- Aseellisten konfliktien muutos
- Tulevaisuuden uhkien merkitys asevoimien tehtäville
- Sotilaallinen kriisinhallinta
- Siviilikriisinhallinta
- Yhteiskäyttöiset alueet
- Terrorismi, piratismi, ydinaseet, kyberuhat ja muut erityiskysymykset
- Paneelikeskustelu
- Harjoitustehtävä
- Yhteenveto ja loppukeskustelu
- Tenttiin valmistautuminen tämän opintojakson osalta

Kirjallisuus:

- Sipilä & Koivula. 2013. Kuinka strategiaa tutkitaan. MPKK
- Opintojakson tarkempi kirjallisuus käsketään opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Arviointi koostuu kirjallisesta raportista, joka esittelee opintojakson lopussa pidettävässä seminaarissa.

Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02CV Analyysi- ja suunnitteluharjoitus, 3 op**Osaamistavoite:**

Opiskelijat tutkivat ajankohtaista tai kuvitteellista kansainvälistä konfliktitilannetta selkkauksen osapuolien ja muiden kansainvälisen järjestelmän toimijoiden näkökulmasta. Opintojaksossa pohditaan toimijoiden tavoiteasetteluja ja keinovalikoimaa tavoitteisiin pääsemiseksi. Opintojakson aikana laaditaan tarkasteltavaan tilanteeseen liittyvä kokonaisvaltainen kriisinhallintakonsepti, jossa huomioidaan poliittiseen päätöksentekoon ja eri toimijoiden voimavaroihin liittyviä kokonaisuuksia.

Opiskelija osaa analysoida kansainvälisten toimijoiden poliittisia, taloudellisia, sotilaallisia ja humanitaarisia tavoitteita, tarkoitusperiä ja voimavaroja kriisinhallintakonseptin valmistelussa.

Sisältö:

Kansainvälisten toimijoiden poliittisten, taloudellisten, sotilaallisten ja humanitaaristen tavoitteiden, tarkoitusperien ja voimavarojen analysointi. Toimintavaihtoehtojen suunnittelu ja kriisinhallintakonseptin valmistelu.

Alla olevassa luettelossa on lueteltuna opintojakson eri aihekokonaisuudet. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson toimeenpanokäskyssä/viikko-ohjelmassa opintojakson tarkan toteutuksen.

- Alkutilanne
- Organisaatioiden toimintatavat ja -mahdollisuudet erilaisissa kriiseissä
- Maailmanpolitiikan ajankohtaiset ilmiöt
- Organisaatioiden toimintatavat ja -mahdollisuudet erilaisissa kriiseissä (asian tuntija-alustukset)
- Kansallinen päätöksentekomenettely kriisinhallintaoperaation käynnistämiseksi sekä voimavara-analyysi (sot/siv)
 - Ryhmäkeskustelu
- Jatkotilanne
 - Operaation riskianalyysi
 - Synteesi: ryhmäkeskustelu
 - Toimintatavasta päättäminen

- Kriisinhallintakonseptin laatiminen työryhmittäin
- Kriisinhallintakonseptin esittely päätöksentekoa varten
- Ryhmäkeskustelu
- Ajankohtaiskatsaus: Orastavat kriisit
- Harjoitustehtävä
- Yhteenvedo ja loppukeskustelu
- Tenttiin valmistautuminen tämän opintojakson osalta

Kirjallisuus:

- Sipilä & Koivula. 2013. Kuinka strategiaa tutkitaan. MPKK
- Opintojaksolla tarvittava materiaali (harjoitusasiakirjat, maatietokannat jne.) ja työskentelyohjeet jaetaan jakson alussa.
- Opintojakson tarkempi kirjallisuus käsketään opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

2C02GVA Sotataidon teoriat, 3 op

Valinnaisena opintona, edellyttää 2A01 tai 2C01 suorittamista/vast. tietoja.

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa tunnetuimmat klassiset ja nykypäivän sovellettavat sodankäynnin teoriat sekä niiden vaikutukset nykypäivän operatiiviseen ja taktiseen ajatteluun. Lisäksi opiskelijan on osattava liittää sotateorioiden kehittyminen oman aikakautensa kontekstiin, yhteiskuntaan ja ajankuvaan.

Opintojakson painopiste on länsimaisen sotataidollisen ajattelun kehittämisessä ja siihen liittyvissä teorioissa.

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat klassiset sotateoreetikot, heidän teoriansa sodankäynnistä ja länsimaisen sotateoreettisen ajattelun kehittyminen sekä aikakauden sodankuvan ilmentyminen sotateoreetikkojen ajatuksissa.

Kirjallisuus:

- Kolstela, Risto. 1998. Clausewitz ja Yhdysvaltain sotataito. Gummerus.
- Lehto, Martti. 2012. Suomen Ilmavoimien johtamisjärjestelmän evoluutio. Juvenes Print OY. Ss. 171–198, 257–259, 280–281, 287–301.
- Mäkitalo, Janne. 2012. Partisaanisodasta alueelliseen puolustusjärjestelmään. Juvenes Print OY. Ss. 76–101.
- Stratchan, Hew. 2010. Clausewitzin sodankäynnistä. Ajatus Kirjat.
- Sunzi. 2005. Sodankäynnin taito (suom. Matti Nojonen). Gaudeamus kirja OY.

- Tiilikainen, Tuomas. 2010. Merellisen strategian peruseriaatteita – Sir Julian Stafford Corbett, julkaisussa Suomi merellä 2010.
- Tynkkynen, Vesa. 1996. Hyökkäyksestä puolustukseen – taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa. Nettopaino OY. ss. 9–13, 22–23.
- Visuri, Pekka. 1996. Carl von Clausewitz ja modernin sodankäynnin teoria, julkaisussa Tiede ja Ase, Suomen Sotatieteellisen Seuran vuosijulkaisu N:o 54. PunaMusta. Ss. 64–89.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeerisesti. Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä opintojakson aikana tehtävistä ryhmätöistä.

Oppimispäiväkirja tai tentti arvioidaan numeerisesti arviointiohjeen mukaisesti. Ryhmätöet arvioidaan hyväksytyt – täydennettävä -periaatteella. Opintojakson arvosana määräytyy oppimispäiväkirjan tai tentin perusteella sekä ryhmätöiden perusteella.

2C02HV Liikesodankäynnin 1900-luvun sovellukset, 6 op

Valinnaisena opintona, edellyttää 2A01 tai 2C01 suorittamista/vast. tietoja. Opintomatkalta voivat osallistua vain sotahistoriaa suuntautumisvaihtoehtonaan opiskelvat.

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa 1900-luvun liikesodankäynnin teorioiden kehittymisen sekä tietää, kuinka niitä on sovellettu erilaisissa olosuhteissa ja eri aikakausina. Opintojakson aikana opiskelija syvennyy myös puolustusratkaisujen ja doktriinien muotoutumiseen vaikuttaneisiin tekijöihin erilaisissa yhteiskunnallisissa tilanteissa ja historian vaiheissa.

Sisältö:

Opintojaksoon sisältönä ovat liikesodan (Manoeuvre Warfare) kehitysvaiheet, liikesodan teoreettiset mallit (esim. salamasota ja syvän taistelun oppi sekä ilma-maa-taistelu oppi) ja niiden soveltaminen sekä liikesodan doktriinit ja niihin liittyvät teoreettiset haasteet.

Kirjallisuus:

- Citino, Robert M. 2002. Decisive Victory From Stalemate to Blitzkrieg in Europe, 1899–1940. University Press of Kansas. Ss. 143–283.
- Citino, Robert M. 2004. Blitzkrieg to Desert storm – The Evolution of Operational Warfare. University Press of Kansas. Ss. 11–152.
- Cordesman, Anthony H., Wagner, Abraham R. 1996. The Lessons of Modern Warfare, Volume IV, The Gulf War. Westview Press. Ss. 1–32, 677–782, 940–965.

- House, Jonathan M. 1985. Toward combined arms warfare: a survey of 20th-century tactics, doctrine, and organization. U.S. Army Command and General Staff College. Ss. 58–78, 86–115.
- Kesseli, Pasi. 2001. In Pursuit of Mobility. Edita. Ss. 77–216.
- Kolstela, Risto. 1998. Clausewitz ja Yhdysvaltain sotataito. Gummerus.
- Kulomaa, Jukka. 2007. Syvään taisteluun. Gummerus.
- Rekkedal, Nils Marius. 2006. Nykyaikainen sotataito. Edita. Ss. 437–539.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeerisesti. Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä ryhmä- ja seminaaritöistä (=operaatiotarkastelut). Oppimispäiväkirja tai tentti arvioidaan numeerisesti arviointiohjeen mukaisesti. Ryhmä- ja seminaarityöt arvioidaan hyväksytyt – täydennettävä -periaatteella. Opintojakson arvosana määräytyy oppimispäiväkirjan tai tentin sekä seminaarityön perusteella.

2C02IVA Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota historiassa, 6 op

Valinnaisena opintona, edellyttää 2A01 tai 2C01 suorittamista/vast. tietoja.

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa nykypäivän kumouksellisen ja vastakumouksellisen sodankäynnin ilmentymisen osana epätavanomaisen sodankäynnin historiaa.

Sisältö:

Opintojakson sisältönä ovat epätavanomainen sota (Unconventional Warfare), kumouksellinen (Insurgency) ja vastakumouksellinen (Counter Insurgency, COIN) sodankäynti kylmän sodan aikana ja sen jälkeen sekä terrorismin ja terrorismin torjunnan historia.

Kirjallisuus:

- Galula, David. 2006. Counterinsurgency Warfare. Theory and Practice. Praeger Security International.
- HQ Department of the Army. 2006. FM 3-24 Counterinsurgency. ss. ix-x ja Chapter 1.
- Jones, Seth, G. 2008. Counterinsurgency in Afghanistan. RAND Corporation.
- Kesseli, Pasi (toim.). 1998. Kumouksellinen ja vastakumouksellinen sota. Gummerus.
- Kulomaa, Jukka. 2011. Punaisen Afganistanin puolesta. Edita.
- Seppänen, Esa. 1971. Sissisota – aikamme sota. Kirjayhtymä.

- Norton, Jason. 2007. The French-Algerian War and FM 3–24, Counterinsurgency – a Comparison. US Army Command and General Staff College.
- UK Ministry of Defence. 2007. Operation BANNER – an Analysis of Military Operations in Northern Ireland.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeerisesti. Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä opintojakson aikana tehtävistä ryhmätöistä.

Oppimispäiväkirja tai tentti arvioidaan numeerisesti arviointiohjeen mukaisesti. Ryhmätöet arvioidaan hyväksyty – täydennettävä -periaatteella. Opintojakson arvosana määräytyy oppimispäiväkirjan tai tentin perusteella sekä ryhmätöiden perusteella.

1C02_13 Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 2, 5 op

Osaamistavoite:

Opintojakson oppimistavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään sodan ajan johtamisen toimintaympäristöstä. Tämä edellyttää, että opiskelija ymmärtää:

- informaatio-operaatioiden
- median
- lainsäädännön ja
- sotilassosiologian asettamat haasteet ja mahdollisuudet johtamiselle.

Sisältö:

Opintojakso toteutetaan kolmessa eri vaiheessa, joista jokaisella vaiheella on oma teema. Karkeana jaotteluna voidaan pitää seuraavaa jakoa:

1. sotilassosiologia ja lainsäädäntö
2. oman aselajin / puolustushaaran SA -toimintaympäristö
3. strateginen viestintä, informaatio-operaatiot ja media

Kaikissa osa-alueissa korostuu kokonaisvaltainen johtamiskäsitys, jota mallinnetaan opiskelijoille johtamisen kuution avulla.

Kirjallisuus:

- Moderni kriisilainsäädäntö. Aine, Nurmi, Ossa, et. al., WSOYPRO 2011
- Gunnar Rosen, Juhani Parkkari: Sodan Lait käsikirja. Edita 2004
- Berger, Heidi: Venäjän informaatio-psykologinen sodankäyntitapa terrorismin torjunnassa ja viiden päivän sodassa. Julkaisusarja 1: Tutkimuksia nro 5. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos. Maanpuolustuskorkeakoulu 2010
- Opintojaksolla jaettavat luentomonisteet ja opettajan määrittämä muu materiaali.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5. Opintojakson suorittaminen hyväksytysti edellyttää myös erikseen annettavien harjoitus- oppimistehtävien suorittamisen hyväksytysti.

Opintojakson arvosana muodostuu seuraavalla tavalla:

1. vaihe:

- 1–2 tenttiä, harjoitus- tai oppimistehtävää kirjallisuuden ja opetuksen pohjalta aiheisiin liittyen

2. vaihe:

- oppimistehtävän laadintaa

3. vaihe:

- harjoitustehtävä ja koko opintojakson yhteen kokoava oppimispäiväkirja.

Kurssin arvosana koostuu keskiarvona tenttien/oppimispäiväkirjojen/harjoitustöiden suorituksista sekä numeerisesti arvioitavasta oppimispäiväkirjasta.

2C02DV_13 Joukkoyksikön taistelu rakennetulla alueella, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiemmin oppimaan asiakokonaisuuksia joukkoyksikön taisteluun rakennetulla alueella. Opiskelija harjaantuu joukkoyksikön tilanteenarvio- ja päätöksentekoprosessissa ja pystyy soveltamaan aiemmin oppimaansa tietoa rakennetun alueen olosuhteisiin.

Sisältö:

Opintojakson keskeinen sisältö on joukkoyksikön taistelun suunnittelu rakennetulla alueella sekä rakennetun alueen luomat erityispiirteet. Opintojaksoon sisältyy joukkoyksikön suunnitteluprosessi, päätös, taisteluun suunnitelma sekä esikunnan toiminta. Esikuntatyöskentely voidaan toteuttaa joko pataljoonan tai taisteluosaston esikuntarakenteella. Komentajan ja esikunnan avainhenkilöstön johtamissuoritukset opintojakson aikana arvioidaan.

Kirjallisuus:

- Rakennetun alueen taistelun käsikirja
- Harjoitusvahvuus A1
- Maavoimien taisteluosaston ja pataljoonan suunnittelun ja päätöksenteon perusteet
- Joukkoyksikön suunnittelun perusteet

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty laadittavien oppimistehtävien ja annettujen näyttöjen perusteella. Opintojaksoon voi kuulua tenttiluontoisesti toteutettava oppimistehtävä, jolla mitataan aihepiiriin keskeisten oppisisältöjen hallintaa.

2C02EV_13 Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella, 4 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiemmissa sotataidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia pataljoonan toimintaympäristöön viivytyksessä. Opiskelija harjaantuu joukkoyksikön komentajan tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessissa ja pystyy soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa viivytyksen tai vastaavan taistelulajin puolustushaaran erityisolosuhteissa. Opintojaksolla luodaan jokaiselle opiskelijalle selkeä näkemys joukkoyksikön toiminnasta ko. erityisolosuhteissa (viivytyksessä). Lisäksi opiskelijat perehtyvät Pohjois-Suomen erityisolosuhteisiin sekä harjaantuvat joukko-yksikön alajohtoportaiden toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa.

Sisältö:

Ydinaineksena on joukkoyksikön puolustustaistelun suunnittelu ja johtaminen sekä taistelusuunnitelma ja Pohjois-Suomen toimintaympäristö. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, Taisteluosaston viivytystaistelun johtaminen laajalla alueella.

Kirjallisuus:

Opintojakson materiaaliin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi ajankohtaisiin sotatoimiin ja viimeisimpiin kokemuksiin taistelusta. Opintojakson kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Aiheeseen perehtymiseen voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta:

- Pasi Kesseli: In pursuit of mobility. The birth and development of Israeli Operational Art. From theory to practise. Pentti Airio: Sallan suunnan taistelut 1939–1940.

Arviointi:

Opintojakson hyväksyty suorittaminen edellyttää osallistumista opintojakson oppimistehtävien ja opintojakson tentin hyväksytyä suorittamista. Oppimistehtävänä laaditaan joukkoyksikön komentajan päätös ja arvio vihollisen toiminnasta (yksilötyönä) sekä joukkoyksikön taistelusuunnitelma osineen (ryhmätyöskentelynä). Opintojakson arvosana määräytyy tentin perusteella ja opintojakso arvioidaan numeraalisella arvosanalla 0–5. Hyväksytyä arvosanaa ei voi korottaa.

2C02FV_13 Valmiusyhtymän taistelu, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson jälkeen opiskelija tietää valmiusyhtymän taistelun periaatteet ja osaa valmiusyhtymän osana taistelevan joukkoyksikön taistelun suunnittelun ja johtamisen. Tavoitteena on myös, että opiskelija osaa yhdistää aiempien opintojen asiakokonaisuuksia valmiusyhtymän joukkoyksikön toimintaympäristöön hyökkäyksessä.

Opiskelija harjaantuu joukkoyksikön komentajan tilanteenarvio- ja päätöksentekoprosessissa ja pystyy soveltamaan aiemmin oppimaansa. Lisäksi opiskelijat perehtyvät kohtaamistaistelun erityisolosuhteisiin sekä harjaantuvat joukkoyksikön alajohdtoportaiden toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa.

Sisältö:

Valmiusyhtymän hyökkäyksen suunnittelu ja johtaminen sekä taistelusuunnitelman tekeminen ja tämän testaaminen. Painopisteenä on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi ja päätöksen tekeminen hyökättäessä mekanisoitua vihollista vastaan kohtaamisolosuhteissa.

Kirjallisuus:

Opintojakson materiaaliin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi ajankohtaisiin sotatoimiin ja viimeisimpiin kokemuksiin taistelusta. Opintojakson kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Arviointi:

Opintojakson erilliset ryhmätyöt ja oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso tentitään jakson lopussa sovelletulla koulutyöllä. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti arvosanalla 0–5. Hyväksyttyä arvosanaa ei voi korottaa.

2C02MERI Merisodan teoria ja meripuolustuksen uhkakuva, 7 op

Osaamistavoite:

Opintojakson ensimmäisen osajakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kansalliseen ja kansainväliseen merisotateorioiden syntyyn vaikuttaneisiin teoksiin sekä teorioihin ja osaa keskeisimmät merisotateidolliset käsitteet ja niiden merkityksen 1900- ja 2000-lukujen merisotatektiikassa. Opiskelija tuntee 1900-lukujen merkittävät merisotaoperaatiot ja ymmärtää niiden vaikutuksen nykyaikaiseen merisodankäyntiin.

Opintojakson toisen osajakson tavoitteena on, että opiskelija tietää merivoimien uhkakuvan ja toimintaympäristön. Jakson jälkeen opiskelijan on kyettävä laatimaan toimintaympäristöanalyysi sekä taisteluosaston/rannikkoalueen uhka-arvio. Lisäksi opiskelijan on jakson jälkeen kyettävä toimimaan kurssin muissa taktiikan opintojaksojen harjoitustöissä aihealueen erityisosaajana.

Sisältö:

Opintojakson ensimmäisellä osajaksolla perehdytään merisodan teoreettikoihin, merisodan teorioihin, merisodan käsitteisiin ja määritelmiin sekä 1900-luvun merkittäviin merisotaoperaatioihin (Japanin-Venäjänsota, Pearl Harbour, Midway, maihinnousu Sisiliaan, Normandian maihinnousu, Falklandin sota, Irakin sodat).

Opintojakson toisessa osajaksossa perehdytään meripuolustuksen uhkakuvaan ja toimintaympäristöön. Jakson aikana suoritetaan noin 5 vrk:n maastontiedustelu keskeisille toiminta-alueille.

Kirjallisuus:

- Rekkedal Nils Marius, 2006: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa ISBN: 951-25-1733-7.
- Huttunen Mika, 2005: Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 Nro 1.
- Huttunen Mika, 2010: Monimutkainen taktiikka, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 1 Nro 2/2010
- Vego Milan: Soviet Naval Tactics, 1992
- Vego Milan: Naval Strategy and Operations in Narrow Seas, 2003
- Wikström Kaarle: Merisodan kuva 2025, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005
- Petteri Jouko, Harri Niskanen: Iso-Britannian merikuljetukset ja maaoperaatiot Falklandin sodassa. MPKK:n julkaisusarja 2 n:o 6.
- Theodore L. Gatchel: At the Water's Edge, 1996 ISBN 1-55750-308-7
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml. opetusmonisteet) sekä perusteet sotataidon perusteet -kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa koulutusportaalissa.

Arviointi:

Merisodan teoria osajakson päätteeksi järjestetään kolmen tunnin tentti, jossa opiskelijoilla ei saa olla lähdeaineistoa käytettävissä. Ryhmätöinä suoritettavat merisotaoperaatioiden esittelyt sekä analysoinnit arvioidaan hyväksytyt/ hylätyt periaatteella. Ryhmätöyt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Meripuolustuksen uhkakuva osajakson päätteeksi järjestetään kirjallinen tentti. Tentti voi olla muistio tai suunnitelma jaksoon liittyvästä aiheesta.

Opintojakso arvioidaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti numeerisesti asteikolla 0–5.

2C02DVMERI Merivoimien huoltojärjestelmä, 3 op

Osaamistavoite:

Opiskelijan on tunnettava meripuolustuksen tukitoiminnot sekä huoltojärjestelmä. Opiskelijan on osattava merihuoltopaljoonan käytön perusteet sekä toiminta osana meripuolustusalueen huoltoa. Opiskelijan on tunnettava merivoimien erikoismateriaalin huoltojärjestelmä sekä meripuolustuksen joukkojen vaatiman huollon logistiset perusteet.

Sisältö:

Opintojakson aikana perehdytään meripuolustuksen tukitoimintoihin sekä huoltojärjestelmään.

Kirjallisuus:

- Huollon käsikirja (Hkäsik), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001
- Huoltopalveluopas (HPalvOpas) luonnos, Pääesikunta, 2002
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951–25–1631–4
- Täydennysopas (TäydOpas) luonnos, Pääesikunta, 2002
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml. opetusmonisteet) sekä perusteet kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Arviointi:

Opintojakson arviointi on hyväksytyy/hylätty. Opintojakson arviointi perustuu opintojakson aikana laadittavaan muistioon tai oppimispäiväkirjaan.

2C02EVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 1, 3 op

Osaamistavoite:

Opiskelijan on osattava rannikkoalueen ja taisteluosaston joukkojen toiminnan suunnittelun perusteet. Suunnitteluharjoitusten painopiste on taistelussa sekä toimintojen yhteensovittamisessa.

Sisältö:

Rannikkoalueen ja taisteluosaston taistelun suunnitteluun ja toimintojen yhteensovittamiseen perehtyminen. Rannikkotaisteluharjoituksen valmisteluihin perehtyminen. Varsinainen rannikkotaisteluharjoitus pidetään seuraavan opintojakson aikana.

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö – yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978–951–25–1744–2
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610–10101035
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610–448–7017
- Meritiedustelukomppanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610–448–7286
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610–10099224
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951–25–1631–4
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610–448–7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951–25–1073
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml. opetusmonisteet) sekä perusteet kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu laajasta kirjallisesta kotityöstä, joka arvioidaan numeerisesti. Kotityö pidetään 2C02FVMERI -opintojakson toisella opiskeluvuorokaudella.

Kotityön yksi osa antaa numeron 2C02EVMERI -opintojaksolle ja toinen osa 2C02FVMERI -opintojaksolle.

Opintojakso arvioidaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02FVMERI Taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelu 2, 2 op

Osaamistavoite:

Opiskelijan on osattava merivoimien laivasto- ja rannikkojoukkojen toiminnan suunnittelun ja johtamisen perusteet osana yhtymän taistelua. Lisäksi opintojakson päätteeksi testataan opiskelijan tiedot ja taidot laajalla taktiikan sovelletulla kotityöllä.

Sisältö:

Opintojaksossa perehdytään käytännössä taisteluosaston ja rannikkoalueen taistelun johtamiseen esikunnissa. Opintojaksoon sisältyy laivueharjoitus ja/tai rannikkotaiteluharjoitus merivoimien harjoitustoimintakalenterin mukaisesti.

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö – yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610-10101035
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610-448-7017
- Meritiedustelukomppanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610-448-7286
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610-10099224
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml. opetusmonisteet) sekä perusteet kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu laajasta kirjallisesta kotityöstä, joka arvioidaan numeerisesti. Kotityö pidetään 2C02FVMERI-opintojakson toisella opiskeluvuokolla.

Kotityön yksi osa antaa numeron 2C02EVMERI-opintojaksolle ja toinen osa 2C02FVMERI-opintojaksolle.

Opintojakso arvioidaan määräyksen opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2C02AILMA Ilmasodan teoriat ja ilmiöt, 7 op**Osaamistavoite:**

Opintojaksot 2C02AILMA, 2C02BILMA, 2C02CILMA ja 2C02DILMA muodostavat opintokokonaisuuden, jonka aikana opiskelija perehtyy toimialansa tak-

tiikkaa määrittäviin tai rajoittaviin ilmiöihin perusteellisesti ja yhdistelee oppimaansa ja tulkitsee ilmiöitä sekä sodankäynnin yleisen teorian, ilmasodankäynnin teorian että muiden toimialansa sodankäynnin ilmiöiden tutkimiseen soveltuvien teorioiden kautta. Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelijalla on entistä paremmat valmiudet osallistua toimialansa taktiikan kehittämiseen. Osaamistavoitteena on että opiskelija tietää sodankäynnin yleisen teoriapohjan ja osaa tarkastella oppimaansa (toimialansa taktiset ja tekniset järjestelmäkursnit ja/tai harjoitukset) tämän teoreettisen kehyksen ja ilmasodankäynnin teoreettisen viitekehyksen kautta.

Sisältö:

Opintojakson sisältö koostuu opiskelijan esittämistä opinnoista/kursseista. Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja hyväksyy opinnot/kursnit tälle opintojaksolle opiskelijan esityksestä ja vastaa jakson kuormittavuuden hallinnasta. Opintojakson sisällöksi voidaan esimerkiksi HN-koulutuksessa olevalta opiskelijalta hyväksyä HN-taktiikka. Tällöin opiskelijan lopullinen opintojakson sisältö voi koostua esimerkiksi HN-asejärjestelmä kursseista ja HN-ohjelmien taktisista sisällöistä (tehtävänannot ja läpikäynnit) ja näiden perusteella kirjoitetusta oppimispäiväkirjasta. Muita vaihtoehtoisia sisältöjä voivat olla esimerkiksi:

- Eri konekalustojen taktiikka ja lentokoulutusohjelmien taktiset sisällöt,
- Johtokeskustaktiikka ja taistelunjohton peruskurssi, tai päätaistelunjohtajakurssi,
- Toimialan taktiikka ja suuret sotaharjoitukset,
- Toimialan taktiikka ja kansainväliset harjoitukset,
- Toimialan taktiikka ja kansainväliset kurssit,
- Ilmatorjuntataktiikka ja ilmatorjunnan tekniset/taktiset järjestelmäkursnit,
- Toimialan taktiikka ja EUAFA:n tarjottimen opintojaksot sekä
- Toimialan taktiikka ja NATO-school kurssit.
- Toimialan taktiikka.

Oppimispäiväkirjassa opiskelija pohtii valitsemansa taktisen sisällön liittymistä ilmaoperaatioalueen taisteluun, ilmasodan teorioihin ja ilmiöihin.

Kirjallisuus:

Opiskelija määrittää oppimispäiväkirjassaan ilmiön ja siihen liittyvän keskeisen kirjallisuuden. Esimerkkeinä tästä voi olla toimialan taktikkaan liittyvä taktinen ohjeistus (TOP 1) ja järjestelmien ohjekirjallisuus.

Tarvittaessa ILMASK:n pääopettaja auttaa kirjallisuuden valinnassa.

Arviointi:

Opintojakso hyv/hyl. Oppimispäiväkirja arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2C02BILMA Ilmapuolustuksen taistelun erityispiirteet, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojaksot 2C02AILMA, 2C02BILMA, 2C02CILMA ja 2C02DILMA muodostavat opintokokonaisuuden, jonka aikana opiskelija perehtyy toimialansa taktiikkaa määrittäviin tai rajoittaviin ilmiöihin perusteellisesti ja yhdistelee oppimaansa ja tulkitsee ilmiöitä sekä sodankäynnin yleisen teorian, ilmasodankäynnin teorian että muiden toimialansa sodankäynnin ilmiöiden tutkimiseen soveltuvien teorioiden kautta. Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelijalla on entistä paremmat valmiudet osallistua toimialansa taktiikan kehittämiseen. Osaamistavoitteena on että opiskelija tietää sodankäynnin yleisen teoriapohjan ja osaa tarkastella oppimaansa (toimialansa taktiset ja tekniset järjestelmäkurssit ja/tai harjoitukset) tämän teoreettisen kehityksen ja ilmasodankäynnin teoreettisen viitekehityksen kautta.

Sisältö:

Opintojakson sisältö koostuu opiskelijan esittämistä opinnoista/kursseista. Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja hyväksyy opinnot/kurssit tälle opintojaksolle opiskelijan esityksestä ja vastaa jakson kuormittavuuden hallinnasta. Opintojakson sisällöksi voidaan esimerkiksi HN-koulutuksessa olevalta opiskelijalta hyväksyä HN-taktiikka. Tällöin opiskelijan lopullinen opintojakson sisältö voi koostua esimerkiksi HN-asejärjestelmä kursseista ja HN-ohjelmien taktisista sisällöistä (tehtävänannot ja läpikäynnit) ja näiden perusteella kirjoitetusta oppimispäiväkirjasta. Muita vaihtoehtoisia sisältöjä voivat olla esimerkiksi:

- Eri konekalustojen taktiikka ja lentokoulutusohjelmien taktiset sisällöt,
- Johtokeskustaktiikka ja taistelunjohton peruskurssi, tai päätaistelunjohtajakurssi,
- Toimialan taktiikka ja suuret sotaharjoitukset,
- Toimialan taktiikka ja kansainväliset harjoitukset,
- Toimialan taktiikka ja kansainväliset kurssit,
- Ilmatorjuntataktiikka ja ilmatorjunnan tekniset/taktiset järjestelmäkurssit,
- Toimialan taktiikka ja EUAFA:n tarjottimen opintojaksot sekä
- Toimialan taktiikka ja NATO-school kurssit.
- Toimialan taktiikka.

Oppimispäiväkirjassa opiskelija pohtii valitsemansa taktisen sisällön liittymistä ilmaoperaatioalueen taisteluun, ilmasodan teorioihin ja ilmiöihin.

Kirjallisuus:

Opiskelija määrittää oppimispäiväkirjassaan ilmiön ja siihen liittyvän keskeisen kirjallisuuden. Esimerkkeinä tästä voi olla toimialan taktiikkaan liittyvä taktinen ohjeistus (TOP 1) ja järjestelmien ohjekirjallisuus.

Tarvittaessa ILMASK:n sotataidon pääopettaja auttaa soveltuvan kirjallisuuden valinnassa.

Arviointi:

Opintojakso hyv/hyl. Oppimispäiväkirja arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2C02CILMA Sotataidon soveltavat teoriat, 3 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy ilmasodankäynnin tulkitsemiseen soveltuviin vaihtoehtoisiin teorioihin, joiden kautta syventää osaamistaan toimialansa taistelusta osana ilmaoperaatioalueen taistelua.

Opintojaksot 2C02AILMA, 2C02BILMA, 2C02CILMA ja 2C02DILMA muodostavat opintokokonaisuuden, jonka aikana opiskelija perehtyy toimialansa taktiikkaa määrittäviin tai rajoittaviin ilmiöihin perusteellisesti ja yhdistelee oppimaansa, tulkitsee ilmiöitä sekä sodankäynnin yleisen teorian, ilmasodankäynnin teorian että muiden toimialansa sodankäynnin ilmiöiden tutkimiseen soveltuvien teorioiden kautta. Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelijalla on entistä paremmat valmiudet osallistua toimialansa taktiikan kehittämiseen.

Sisältö:

Opintojakson sisältö koostuu opiskelijan esittämistä teoriakokonaisuuksista, joita ei ole vielä sisällytetty hänen opintoihinsa. Teoriakokonaisuus voi olla sotataidon tai jonkun muun oppiaineen tai tieteenalan teoria, kurssi tai kirjallisuutta. ILMASK:n sotataidon pääopettaja hyväksyy opinnot/kurssit tälle opintojaksolle opiskelijan esityksestä ja valvoo opintojakson tasapuolista kuormittavuutta. Opintojaksoista 2C02AILMA, 2C02BILMA ja 2C02CILMA laaditaan yhteinen oppimispäiväkirja, jossa opiskelija tarkastelee opintojaksoilla 2C02AILMA ja 2C02BILMA perehtymiensä ilmiöitä opintojakson 2C02CILMA ja/tai 5C02ILMA_13 teorioiden kautta.

Kirjallisuus:

Opiskelija määrittää oppimispäiväkirjassaan ilmiön ja siihen liittyvän keskeisen kirjallisuuden.

Tarvittaessa ILMASK:n pääopettaja auttaa kirjallisuuden valinnassa.

Arviointi:

Opintojakso hyv/hyl. Oppimispäiväkirja arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0–5.

2C02DILMA Sotataidon paradigma tieteiden kentässä, 2 op

Osaamistavoite:

Opintojaksot 2C02AILMA, 2C02BILMA, 2C02CILMA ja 2C02DILMA muodostavat opintokokonaisuuden, jonka aikana opiskelija perehtyy toimialansa taktiikkaa määrittäviin tai rajoittaviin ilmiöihin perusteellisesti ja yhdistelee oppimaansa, tulkitsee ilmiöitä sekä sodankäynnin yleisen teorian, ilmasodankäynnin teorian että muiden toimialansa sodankäynnin ilmiöiden tutkimiseen soveltuvien teorioiden kautta. Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelijalla on entistä paremmat valmiudet osallistua toimialansa taktiikan kehittämiseen.

Opintojaksolla opiskelija perehtyy sotataidon esiparadigmaattisesta tilasta johtuviin haasteisiin ja yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa edistää osaltaan ilmasotataidon tieteellisen tutkimuskulttuurin jäsentymistä.

Sisältö:

Opiskelija esittelee seminaarissa oman pro gradu työnsä aiheen, tutkimuskysymykset, menetelmät, teorit ja tutkimustulokset sekä arvioi niiden soveltuvuutta sotataidon tutkimiseen ja tutkimustulosten esittämiseen. Opiskelija perehtyy muiden opiskelijoiden tutkimuksiin ja osallistuu niiden aiheiden, tutkimuskysymysten, menetelmien, teorioiden ja tutkimustulosten argumentointiin. Opiskelijalta edellytetään aktiivista osallistumista seminaarityöskentelyyn.

Seminaarissa ei lähtökohtaisesti käsitellä tuloksia eikä tutkimusprosessia, vaan menetelmiä, teorioita ja niiden sekä saavutettujen tulosten soveltuvuutta sotataidon tieteelliseen tutkimukseen.

Kirjallisuus:

Opiskelijan tutkimuksessaan käyttämä tutkimusmenetelmiin ja tieteen filosofiaan liittyvä kirjallisuus sekä tarvittaessa opettajan kanssa yhteisesti sovittu kirjallisuus.

- Huttunen Mika: Monimutkainen taktiikka (2010)
- Huttunen Mika ja Metteri Jussi: Ajatuksia Operaatitaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta (2008)
- Huttunen Mika: Näkökulmia Taktikkaan (2005)
- Kuhn Thomas: Structure of Scientific revolutions

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksytyt / täydennettävä periaatteella.

Valinnaiset opinnot yhteensä 10 op

Opinnot valitaan toisen oppiaineen valinnaisista opintojaksoista tai toisesta korkeakoulusta.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op

2YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op

Tämän opintojakson sisältö on sama kuin 1YTUTKMEN-kurssissa (katso sivu 77).

2C04TAKT Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op

Osaamistavoite:

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (operaatiotaito ja taktiikka pääaineena) kokonaistavoitteena on syventää metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseksi operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksen tekemisessä, josta näyttönä on pro gradu -tutkielman laatiminen.

Taktiikan pro gradu -tutkielmaopintojakson tarkoitus on kehittää tieteellistä ajattelukykyä osoittamalla perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, valittujen tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Aihe liitetään puolustusvoimien kehittämiseen. Perustellusti aihe voi olla itse valittu tai osa laajempaa puolustusvoimia kehittävää tutkimusprojektia. Heti taktiikan tutkimuksen menetelmäopintojakson jälkeen toteutettavassa työseminaarissa opiskelija ohjataan oikeaan suuntaan seuraavien viiden ydinasian osalta: Tutkimustehtävä, viitekehys, näkökulma ja rajaukset, lähdemateriaali ja työsuunnitelma.

Proseminaarinen tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä perehtymällä lähdeaineiston ja menetelmien hakuun, perusteltuun valintaan ja käyttöön sekä tutkimuksen kirjoittamiseen. Samalla opiskelijat oppivat tieteellisen seminaarikäytännön. Ensimmäisessä proseminaarissa opiskelija esittelee tutkimussuunnitelmansa, joka ohjataan täyttämään kriteerit. Toisessa proseminaarissa opiskelija esittää työnsä sisällysluettelon alaluvuittain sekä johdannon. Ohjauksella varmistetaan tutkimuksen oikea asemoituminen ja tavoiteasetanta. Kolmannessa proseminaarissa opiskelija esittää yhden valmiin luvun sekä muiden lukujen sisällön luetelmaviivoina, kuvioina tai vastaavalla tavalla. Ohjauksella varmistetaan oikea etenemissuunta ja -tahti. Neljännessä proseminaarissa opiskelija esittää viimeistelyä vaille valmiin työn. Ohjauksella varmistetaan, että tutkimuskoulutuksen tavoitteet saavutetaan.

Seminaaripalautteiden avulla viimeistellään pro gradu -tutkielma. Kypsyysnäyte annetaan tyypillisesti neljännen proseminaarin yhteydessä, jotta se nivoutuu parhaalla mahdollisella tavalla opetukseen.

Taktiikan pro gradu -tutkielmaopintojaksolla syvennetään ja yhdistetään opittua tietoa laatimalla noin 60–80 sivun mittainen pro gradu -tutkielma. Opiskelijan tulee suorittaa pro gradu -tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Opinnäytetyön jättämisen jälkeen tutkimuskoulutusta tuetaan esittelemällä parhaita pro gradu -tutkielmia sekä tarvittaessa artikkelien kirjoittamisella.

Upseerilla, joka ymmärtää ilmiöitä, on muuttuvassa maailmassa paremmat selviytymisen lähtökohdat, kuin sillä, joka pelkää osaa asioita.

Sisältö:

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi Taktiikan laitoksen julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opintojakson tärkein tavoite on tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä alan aineistoihin ja menetelmiin, tekemällä opinnäytetyötutkimus ja raportoimalla se.

Opintojakson tavoitteesta johtuu, että opiskelijan on tärkeää hallita ensimmäisenä perusasiaan tieteellisen uskomusten luomisen menetelmän (tiedon hankinnan) erityiset piirteet erotuksena kolmesta muusta uskomusten luomisen menetelmästä. Tämä on tärkeää myös pitkällä aikajänteellä, silmällä pitäen opiskelijan sotatieteellisen ymmärryksen ja tutkivan työotteen kehittymistä.

Toinen keskeinen hallittava käsite on todistusvoima (virhevapauden aste), jonka suhteen yksittäiset tutkimukset voidaan asettaa tärkeysjärjestykseen. On hyvä huomata, että tämä on eri asia, kuin tutkimusten paremmuusjärjestys tai tutkimusten laatu. Kolmas keskeinen hallittava käsite on tieteellinen näyttö, jonka saavutettu aste voidaan määrittää, kun tarkasteltavaa ilmiötä on tutkittu usealla tutkimuksella.

Tutkimusraportin menetelmäosiossa edellytetään yhden tai useamman tutkimuksessa sovelletun menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista kullakin neljällä osaluueella: Tiedonkeruu, analysointi, tulkinta ja tuloksen esittäminen.

Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisteritutkinnon kypsyysnäyte. Ks. niitä koskevat pedagogiset käsi- kirjoitukset. Toteutuksista vastaa tieteenalaa edustava ainelaitos.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2005.
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2010.
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. (Toim.) Mika Huttunen ja Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2008.
- Metteri, Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2006.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Määräys/MPKK: MPKKHSM – Määräys opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (2009).

Arviointi:

Pro gradu -tutkielmille asetetaan kaksi ohjaajaa. Ensimmäinen ohjaaja vastaa kokonaisuudesta. Toinen ohjaaja on ns. sisältöohjaaja. Ohjaajat arvioivat tutkielman edistymistä jatkuvasti tutkimusprosessin edetessä. Tutkielman etenemisen tarkistuspisteet liittyvät seminaareihin ja tutkimustyön tekemiseen varattuihin aikajaksoihin. Tarvittaessa ohjaajien käytössä on seuraavia arviointia tukevia keinoja:

- Tutkielmaan liittyvien osioiden vaatiminen tarkastettavaksi tiheennetyin välein
- Opiskelijan asettaminen valvontaan yhteistyössä KADK:n kanssa.

Tutkielman arviointi tapahtuu asiakirjan Opintojen arvostelu Maanpuolustuskorkeakoulussa mukaisesti.

2C04STRA Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op

Osaamistavoite:

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelukykyä. Opiskelijan tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielmansa aihepiiriin, valitsemiensa tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe voi olla itse valittu tai osa jotain laajaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan semi-

naarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun ja tekstipalautteen antamiseen ja hyödyntämiseen opponentin ja respondentin rooleissa.

Sisältö:

Tieteenfilosofiset suuntauksat, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet, metodologia sekä tieteellinen asiattylin normit täyttävä argumentointi.

Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisteritutkinnon kypsyysnäyte. Ks. niitä koskevat pedagogiset käsi-kirjoitukset. Toteutuksista vastaa tieteenalaa edustava ainelaitos.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista oppinnäytetöistä (2008 tai uu-
dempi)

Opiskelija valitsee itse työn lähteet. Seuraavia suositellaan:

Yleisteos:

- Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara. Tutki ja kirjoita. 2004 tai uudempi.

Strategian ja kansainvälisen politiikan tutkimus

- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot (eds.): *Strategy in the Contemporary World*, 3rd ed. (2010).
- Carlsnaes, Walter & Risse, Thomas & Simmons, Beth A. (eds.): *Handbook of International Relations* (2002).
- Collins, Alan (eds.): *Contemporary Security Studies* (2007).
- Hakovirta, Harto: *Maaailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus* (2002).
- Hollis, Martin & Smith, Steve: *Explaining and Understanding International Relations* (1991).
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: *Introduction to International Relations: Theories and approaches*, 3rd ed. (2007).
- Kantola, Johanna & Valenius, Johanna (toim.): *Toinen maailmanpolitiikka: 10 käsitettä feministiseen kansainvälisten suhteiden tutkimukseen* (2007).
- Ó Tuathail, Gearóid & Dalby Simon & Routledge, Paul: *The Geopolitics Reader* (2006).
- Russett, Bruce & Starr, Harvey & Kinsella, David: *World Politics: The Menu for Choice*, 9th ed. (2010).

Yhteiskuntatieteellinen tutkimus

- Alasuutari, Pertti: *Laadullinen tutkimus* (1999).
- George, Alexander L. & Benneth, Andrew: *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences* (2005).
- Hakala, Juha T.: *Graduopas: Melkein maisterin niksikirja* (1999).

- Mahoney, James & Rueschemeyer, Dietrich (eds.): *Comparative Historical Analysis in the Social Sciences* (2003).
- Marsh, David & Gerry Stoker (eds.): *Theory and Methods in Political Science* (2002).
- Metsämuuronen, Jari: *Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä* (2006).
- Metsämuuronen, Jari (toim.): *Laadullisen tutkimuksen käsikirja* (2006).
- Raatikainen, Panu: *Ihmistieteet ja filosofia* (2004).
- Raunio, Kyösti: *Positivismi ja ihmistiede: Sosiaalitutkimuksen perustat ja käytännöt* (1999).
- Schiffrin, Deborah & Tannen, Deborah & Hamilton, Heidi, E.: *The Handbook of Discourse Analysis* (2003).
- Trachtenberg, Marc: *The Craft of International History: A Guide to Method* (2006).
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli: *Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi* (2003).
- Töttö, Pertti: *Pirullisen positivismin paluu: Laadullisen ja määrällisen tarkastelua* (2000).
- De Vaus, David: *Surveys in Social Research* (2002).
- Yin, Robert K.: *Case Study Research: Design and Methods* (2003)

Arviointi:

Seminaariesitelmät hyväksytyt/hylätyt. Pro gradu asteikolla Approbatur – Laudatur. YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson arviointi on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa. Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytyksi tai täydennettäväksi.

2C04SHIS Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen, 34 op

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii muodostamaan ja ratkaisemaan tutkimusongelman, esittämään itsenäisiä johtopäätöksiä, raporttoimaan ne kirjallisesti sekä puolustamaan tutkimustyönsä eri vaiheita seminaareissa.

Sisältö:

Opintojaksoon kuuluu kolme seminaaria ja tutkimustyön tekeminen.

Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisteritutkinnon kypsyysnäyte. Ks. niitä koskevat pedagogiset käsikirjoitukset. Toteutuksista vastaa tieteenalaa edustava ainelaitos.

Opintojaksoon kuuluvissa seminaareissa pidetään oppilasalustuksia, harjoitellaan tieteellistä keskustelua ja opponentin toimintaa sekä tieteellisen tekstin tuottamista.

Kirjallisuus:

- Sotahistorian laitoksen seminaariohje. 2013.
- Sotahistorian laitoksen ohje lähdeluettelon ja -viitteiden laadinnasta. 2013.

Arviointi:

Opponentin seminaarityöskentely arvioidaan hyväksytyt-tydennettävä-periaatteella. Jos respondentin työ ei täytä seminaarille asetettuja tavoitteita, hänet voidaan asettaa valvontaan. Pro gradu -tutkielma arvioidaan arvolauseella. Opintojakson arvosana muodostuu numeerisesti pro gradu -tutkielman perusteella.

YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson ja maisterintutkinnon kypsyysnäytteen arviointi on kuvattu em. opintojaksojen pedagogisissa käsikirjoituksissa.

2C05TAKT Taktiikan tutkimus, 12 op**Osaamistavoite:**

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (operaatiotaito ja taktiikka pääaineena) kokonaistavoitteena on syventää metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseksi operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksen tekemisessä, josta näyttönä on pro gradu -tutkielman laatiminen.

Taktiikan tutkimus -opintojakson oppimistavoitteena on syventää metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tutkimuksen tekemiseksi, kehittää tieteellistä ajattelukykyä ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Opintojaksoon kuuluu tyypillisesti operaatiotaidon ja taktiikan merkittävimpien tutkimusmenetelmien ja niiden käytön opetus esimerkkeineen mukaan lukien näyttöön perustuva tutkimus painottuen satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen (SKK) johtamiseen. Opintojakso toteutetaan luentoina, ohjattuina oppimistehtävinä, satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen kurssina ja tenttinä.

Sisältö:

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi Taktiikan laitoksen julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä oppinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opintojakson tärkeimmät asiasällöt jakautuvat seuraavasti:

- 20 luentoa
- 4 oppimistehtävää (Referaatti, taktiikan trendit, tutkimuksen trendit ja SKK)
- satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen kurssi
- Tenti: Tutkimusmenetelmien soveltaminen käytäntöön.

Kirjallisuus:

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2005.
- Huttunen, Mika: Monimutkainen taktiikka, Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2010.
- Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta. (Toim.) Mika Huttunen ja Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2008.
- Metteri, Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2006.
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas. (Toim.) Jussi Metteri. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos. Helsinki 2009.
- Mitattua taktiikkaa – Komppanian hyökkäyksen menestystekijät, 2010
- Määräys/MPKK: MPKKHSM – Määräys opintojen arvioinnista ja arvostelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa (HJ486)
- Ohje / TAKTL: Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä (2009).

Arviointi:

Opintojakson arviointi muodostuu oppimistehtävistä, tentistä ja jatkuvasta arvioinnista.

Sekä oppimistehtävät, tentti että koko opintojakso arvioidaan hyväksyty/hylätty-periaatteella. Oppimistehtävien, tentin ja koko oppimisprosessin arviointiin sisältyy verraten paljon yksityiskohtaista palautetta. Tämä palaute kirjataan ja/tai annetaan suoraan vastauspapereihin sekä kasvokkain.

Hylätty-tapauksissa suoritetaan joko oppimistehtävä uusintana tai tentti uusin kysymyksin.

2C05STRA Strategian tutkimus, 12 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija ymmärtää strategian tutkimuksen lähtökohdat niin, että kykenee käyttämään niitä hyvin omissa tutkimustyössään ja kykenee arvioimaan tieteenalan keskustelua näiden lähtökohtien perusteella.

Sisältö:

Strategian ja kansainvälisten suhteiden keskeisimpien teoriakoulukuntien ontologi-

set, epistemologiset ja metodologiset lähtökohdat ja niiden asema tutkimuksen tekemisessä sekä tutkimusmenetelmät.

Opintojaksoon integroidaan 1 op opintojaksosta YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi, 2 op – toinen op on integroitu opintojaksoon 2C04STRA).

Kirjallisuus:

- Russett & Starr, ”World Politics: Menu for Choice” (7th edition tai uudempi)
- Robert Jackson and Georg Sorensen: ”Introduction to International Relations Theories and Approaches” (2nd edition tai uudempi)
- Sipilä & Koivula. 2013. Miten strategiaa tutkitaan. MPKK
- Lisäksi artikkeleita ja muita teoksia kurssin harjoitteina ja tutkielman aiheiden mukaisesti erikseen sovittavalla tavalla.

Arviointi:

Opintojakson arviointiin kuuluu kirjallisten töiden arviointi ja jatkuva opettaja-arviointi.

Opintojakso arvioidaan hyväksytty-hylätty.

2C05SHIS Sotahistorian tutkimus, 12 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija hallitsee sotahistorian tutkimuksen menetelmät ja pystyy laatimaan pro gradu -tutkielman. Opintojakson päätyttyä opiskelijan on kyettävä tarkastelemaan menneisyyttä kriittisesti, tieteelliseen ajatteluun perustuen.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennetään tietämystä (sota)historian tutkimuksen tieteellisestä traditiosta, erilaisten tutkimusmenetelmien ja lähdeaineistojen käytöstä sekä harjaanutaan arkistolähteiden käytössä.

Kirjallisuus:

- Kalela, Jorma. 2000. Historiantutkimus ja historia. Gaudeamus.
- Lauerma, Matti. 1977. Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase. Suomen sotatieteellisen seuran vuosijulkaisu n:o 35.
- Renvall, Pentti. 1965. Nykyajan historiantutkimus. WSOY.
- Sotahistorian laitoksen ohje lähdeluettelon ja -viitteiden laadinnasta. 2013. (jaetaan opintojakson alussa)
- Sotahistorian laitoksen seminaariohje. 2013. (jaetaan opintojakson alussa)

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella. Opintojakson aikana suoritettavat harjoitustehtävät ja tentti arvioidaan hyväksyty-täydennettävä -periaatteella.

3.6 Sotatekniikka

Aineopinnot 10 op

4B08 Sotatekniikan harjoitustyö, 10 op

Osaamistavoite:

Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa opiskelijan valmiutta soveltaa tietojaan ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn, tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan. Tavoitteena ei ole kuitenkaan varsinainen tulos, vaan itse suoritustapaan tutustuminen, suunnitelman tekeminen ja sen toteuttaminen.

Sisältö:

Opintojaksossa opiskelija suunnittelee ja toteuttaa työelämälähtöisen tutkimustyön. Työstä laadittavan raportin tulee sisältää tutkimuksen taustatiedot, toteutuksen järjestelyt sekä keskeisten tulosten analysoinnin. Raportin keskeisen sisällön opiskelija esittelee seminaarissa.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa, Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville.
- Vilkkä, H., Airaksinen, T., Toiminnallinen opinnäytetyö, 2003, Tammi.

Arviointi:

Harjoitustyön arvioivat työn ohjaaja, mahdollinen projektin toimeksiantaja tai aiheohjaaja sekä työn tekijä itse. Työn varsinainen ohjaaja arvioi työn eri arviointien perusteella joko hyväksytyksi tai hylätyksi.

Harjoitustyö voidaan arvioida hylätyksi, mikäli se ei täytä asetettuja sisällöllisiä tai muodollisia vaatimuksia tai siinä on tietoisesti loukattu tutkimuseettisiä periaatteita. Hylätyn arvosanan saanut opiskelija ei valmistu sotatieteiden maisterin tutkintoon ennen kuin harjoitustyö on uusittu ja tullut lopullisesti hyväksytyksi. Uusittu harjoitustyö arvioidaan samoin perustein kuin mikä muu harjoitustyö tahansa.

Opintojakso arvioidaan hyväksytyksi / hylätyksi.

Syventävät opinnot 80 op

Yhteiset sisältöopinnot

4C01 Paikkatiedon jatkokurssi, 3op

Osaamistavoite:

Aiemmin kandidaattiopinnoissaan opiskelija on tutustunut geoinformatiikan perusteisiin.

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee paikkatietopohjaisen suunnittelun käsitteet, tiedon tuottamisen välineet. Hallitsee terminologian niin, että osaa lukea alan kirjallisuutta. Oppilaalla on myöhemmin edellytykset tehdä ohjatusti alaan liittyvää analysointia puolustusvoimien aineistolla ja välineillä.

Sisältö:

Opintojaksolla syvennyttään menetelmiin joilla paikkatietoaineistoa kootaan, muokataan ja visualisoidaan. Kirjallisuuden avulla perehdyttään periaatteisiin, joilla maastoanalyysyjä tehdään. Tähän liittyen voidaan perehtyä maasto-olosuhteisiin ja koota tietoja harjoitustehtäviä varten.

Keskeiset käsitteet:

Kartat ja visualisointi, maastomallien periaatteet, aineistojen ominaisuudet (mm rasteri- ja vektoriaineisto), paikkatietoaineiston kokoaminen, muokkaaminen, las-kennan visualisointi ja maasto-analyysi.

Kirjallisuus:

- Moodlessa jaetut opetusmonisteet, luentokalvot sekä harjoitustehtävät
- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind: Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons. John Wiley & Sons, 2001.
- ArcGIS ohjelmiston käsikirja.
- Excel-ohjelmisto

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään Moodlen avulla ”open book”-koe. Numeerinen arviointiasteikko 0–5. Parittain tehtävien harjoitustöiden tulee olla käsitelty oppitunneilla ennen koetta.

4C02 Elektronisen sodankäynnin seminaari, 3 op

Osaamistavoite:

Opiskelija syventää tietämystään itselleen kaikkien puolustushaarojen keskeisten tietoliikenne- tutka- ja optoelektronikan sovellutusten perusteista niin, että kykenee käyttämään oppimaansa tietoa elektronisen sodankäynnin uhka-arvion laadinnassa. Opiskelija pystyy keskustelemaan ELSO:oon liittyvistä käsitteistä ja määritelmistä

eri puolustushaarojen edustajien kanssa. Opintojakson jälkeen opiskelijalla on tiedolliset valmiudet järjestelmäkohtaiseen ELSO-opetukseen osallistumiseen.

Sisältö:

- ELSO:n eri elementit ja niiden vaikutus sotilaalliseen toimintaan
- ELSO uhka-arvion laadinta osana suunnitteluprosessia
- Oman gradun aiheen käsitteleminen sähkömagneettisen spektrin näkökulmasta

Kirjallisuus:

- Kosola, J, Jokinen, J. 2004. Elektroninen sodankäynti. Osa 1, Taistelun viides dimensio. TeknL.
- Kosola, J, Jokinen, J. 2005. Elektroninen sodankäynti. Osa 2, Toimeenpano sotilasoperaatioissa. TeknL.
- Ajankohtainen opiskelijoiden opinnäytetöitä sivuava materiaali.

Arviointi:

Harjoitustyö arvioidaan numeerisesti asteikolla 0–5, josta muodostuu opintojakson kokonaisarvosana.

Pidettävä seminaariesitys arvioidaan täydennettävä/ hyväksytyt asteikolla.

4C03 Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka, 4 op

Osaamistavoite:

Aiemmin kandidaattiopinnoissaan opiskelija on perehtynyt aihealueen perusteisiin. Opintojakso luo edellytykset tiedustelu- ja valvontatekniikan monitasoisuuden ymmärtämiseen. Opiskelija hallitsee tärkeimpiin nykyaikaisen taistelukentän tiedustelu- ja valvontasensorien tekniseen rakenteeseen, toimintaperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Opiskelijalla on edellytykset hallita niin taistelukentän olosuhteiden vaikutukset sensorien suorituskykyyn, sekä tästä johdetut valmiudet niin taktiikassa kuin sotataloudessa.

Sisältö:

Tiedustelu- ja valvontajärjestelmissä käytettäviin sensoreiden rakenne ja mallintamisessa käytettävät laskentamenetelmät.

Taistelukentän olosuhteiden vaikutus sensorien suorituskykyyn.

Opiskelijan motivaatiota pyritään ylläpitämään kytkemällä sisältö PV:n toimintapamalliin ja käytössä oleviin tai käyttöön tuleviin järjestelmiin.

Kirjallisuus:

- Opetusmoniste.
- PVMOODLEssa luentokalvot, linkkilista ja harjoitustehtävät.
- Kleemola O, Lehto A: Tutkatekniikka. Otatieto, 1998 (korjattu painos).
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Nenonen, Mekanisointujen Joukkojen Tilannekuvan Muodostuminen 2010-luvulla, MPKK TeknL Julkaisusarja 1 N:o 15
- Räisänen A. Lehto A: Radiotekniikka. Otatieto, 1999.
- Excel-ohjelmisto.

Arviointi:

Opintojaksossa järjestetään Moodlen avulla ”open book”-koe. Arviointi perustuu 75% tenttiin ja 25% ryhmissä tehtäviin harjoitustöihin. Numeerinen arviointiasteikko 0 – 5.

4C04 Taistelujärjestelmät, 6 op**Osaamistavoite:**

Aiemmin kandidaattiopinnoissaan opiskelija on perehtynyt aihealueen perusteisiin. Opintojakson jälkeen opiskelijan on tunnettava erilaisten asejärjestelmien muodostama kokonaisuus ja lähitulevaisuuden kehitysnäkymät osana puolustusjärjestelmää. Oppilaan on kyettävä tunnistamaan erilaisia asejärjestelmiä ja erittelemään niiden alajärjestelmiä toisistaan sekä tunnistamaan niiden kriittisiä ominaisuuksia ja rajapintoja. Opintojakson hyväksytty suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ryhmätöihin ja seminaareihin sekä vaadittujen oppinnäytetöiden hyväksyttyä suorittamista.

Sisältö:

Opetuksen keskeisen sisältö koostuu vallitsevista teknologiasuuntauksista ja niiden soveltamisesta sotilaallisissa järjestelmissä. Opetus luo perusteet oppilaalle ymmärtää järjestelmäkokonaisuuksia ja erilaisten asejärjestelmien sekä niiden osajärjestelmien toimintaa ja suorituskyvyn vaikutusta. Ryhmätöissä syvennyttään kompleksisen asejärjestelmän ominaisuuksiin ja rajapintoihin usean alajärjestelmän näkökulmasta. Opintojakson aikana kukin opiskelija syventää vastuuopettajan kanssa valitsemansa teknologian osalta tietoaan ja tekee siitä seminaariesitelmän.

Kirjallisuus:

- Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas, 2001.
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2025, osa 1
- Kosola: Vaatimustenhallinnan opas 2013.
- Luennot
- Ryhmätyömateriaali

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojaksosta hyväksytyille suorittamiselle.

Arviointiasteikko on numeerinen, arvosana 0 – 5.

4C05_13 Sotalouden perusteet, 4 op**Osaamistavoite:**

Opintojaksosta tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää sotalouden peruskäsitteet kyetäkseen osallistumaan oman puolustushaaran tai aselajinsa järjestelmien määrittelyyn, kehittämiseen ja testaamiseen osana isomman suorituskyvykokonaisuuden rakentamista. Opintojaksosta jälkeen opiskelija ymmärtää materiaallisen suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen perusteet osana suorituskyvyn elinjakson hallintaa.

Sisältö:

Opintojaksosta tärkeimmät teoreettiset asiasällöt ovat:

- Suorituskyvyn suunnittelun ja rakentaminen prosessi ja peruskäsitteet
- Hankeprosessi ja sen ohjaus Puolustusvoimissa
- Projektinhallinta Puolustusvoimissa
- Vaatimustenhallinta; suorituskyky-, kyvykkyy- ja järjestelmävaatimukset

Kirjallisuus:

- Kosola: Suorituskyvyn elinjakson hallinta, STEKNL:n julkaisu 2007
- Pasivirta – Kosola: Vaatimustenhallinnan soveltaminen puolustusvoimissa, STEKNL:n julkaisu 2007
- Kosola: Puolustusvoimien projektiohje, 2012
- Kosola: Puolustusvoimien vaatimustenhallintaopas, 2013
- Opintomonisteen

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö- ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Arvosana on numeerinen asteikolla 1–5.

Valinnaiset sisältöopinnot 11 op

Opinnot valitaan alla olevasta tarjonnasta, toisen oppiaineen valinnaisista opintojaksoista tai toisesta korkeakoulusta.

4C06AV Täsmäasetekniikka, 4 op

Osaamistavoite:

Opiskelijan on ymmärrettävä asejärjestelmän asevaikutuksen arviointi. Opiskelijan on ymmärrettävä sensorien merkitys osana ase- ja johtamisjärjestelmiä. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää vaadittujen suoritusten hyväksytyä suoritamista. Opiskelijan osaaminen mitataan tentissä ja myöhemmin työelämässä kertyneen osaamisen kautta. Ilma-opintosuunnan opiskelijan on osattava huomioida halutun täsmäaseen toimintaan liittyviä asioita, sekä soveltaa tietoja ilmapuolustuksen toimintaympäristöön.

Sisältö:

Opetuksen sisällöllinen käsittelytapa pyrkii olemaan käytännönläheinen ja liittämään opetuksen eri maiden armeijoiden käytössä oleviin täsmäasejärjestelmiin: täsmäaseet, ohjukset, ohjautuvat pommit, satelliittipaikannukseen perustuvien täsmäaseiden toimintaperiaatteisiin, inertiaipaikannukseen ja mobiilipaikannuksen tekniikka täsmäasejärjestelmissä, reititys, sensorit, maalinpaikannus, asevaikutus, propulsio ja kustannustehokkuus. Opiskelija hankkii valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen ja esittämiseen. Opiskelija ymmärtää täsmäasetekniikan mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä. Opintojakso luo myös edellytykset erilaisten asejärjestelmäkokonaisuuksien ymmärtämiseen.

Opintojakson tärkeimmät soveltavat asiasisällöt ovat:

- pommit
- ohjukset
- sensoritekniikka (ip, laser)
- maalinpaikannus (GPS, inertia, hakupäätetekniikka)
- tulevaisuuden näkymät

Kirjallisuus:

Opintojakson lähtötasona on 4C03 opintojakson kirjallisuus (alla)

- Poutanen Markku: GPS-paikanmääritys, Tähtitieteellinen yhdistys URSA, 1999.
- Tekniikan sanastokeskus. Paikannussanasto TSK 30. Helsinki 2002.
- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind. Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons, 2001.
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Brassey's Guided Weapons. Brassey's Inc, 3 Sub edition, 1997.
- Guided Weapons: Including Light, Unguided Anti-Tank Weapons. Elsevier Science Publishing Company, 1983.
- Artman, A, Westman. Lärobok i militärteknik. Stockholm, 2007.
- Luentomonisteeet

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään seminaari, jonka jälkeen henkilökohtainen harjoitustyö arvioidaan asteikolla 0 – 5. Opintojakson läpäisemiseksi harjoitustyöstä ja vierailun raportista on saatava hyväksyttävä arvosana. Arvosana, harjoitustyö, numeerinen 0 – 5.

Opintojaksosta on saatava hyväksyttävä arvosana, jotta opiskelija saa suoritusmerkinnät opintojakson suorittamisesta. Alin hyväksyttävä arvosana on 1.

4C06BV Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät, 3 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija perehtyy tärkeimpien tieto- ja tietoliikennejärjestelmien toimintaperiaatteisiin ja rakenteisiin. Opiskelija ymmärtää niiden mahdollisuudet ja rajoitukset sovelluskäytössä.

Sisältö:

- TCP / IP
- Johtamisjärjestelmät
- Verkon hallinta
- Tietoturva
- Langattomat verkot
- Tulevaisuuden taistelijan tietoverkot

Kirjallisuus:

- Vankka Jouko: Maavoimien taktisen verkon tekniikka ja standardit, Viestikoulu, 2009.
- Luentomonisteet.

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan asteikolla 0 – 5. Opintojakson läpäiseminen edellyttää opintojakson aikana annettujen tehtävien suorittamista sekä osallistumista opetukseen koko opintojakson ajan sekä tentin hyväksytyä suorittamista.

4C06CV Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus, 4 op**Osaamistavoite:**

Opiskelijan on ymmärrettävä erilaisten aselavettien rakenne, toiminta sekä suorituskyky saadakseen hyväksyttävän suorituksen opintojaksosta. Opintojakson hyväksytyä suorittaminen edellyttää vaadittujen suoritusten hyväksytyä suorittamista. Opiskelijan on ymmärrettävä aselavettien suorituskyky osana taistelulentän asejär-

jestelmiä. Opiskelijan osaaminen mitataan tentissä ja myöhemmin työelämässä kertyneen osaamisen kautta jatkuvana asian osaamisena.

Sisältö:

Opetuksen sisällöllinen käsittelytapa pyrkii olemaan käytännönläheinen ja liittämään opetuksen eri maiden armeijoiden käytössä oleviin aselavetteihin. Lavettien rakenteelliset ominaisuudet käsitellään luento-opetuksena, jota täydennetään oma-toimisella lähteisiin tutustumisella ja mahdollisuuksien mukaan varikko- tai muilla vastaavilla vierailuilla. Kukin opiskelija perehtyy tarkemmin aselavettien ominaisuuksiin harjoitustyössä ja saa näin monipuolista tietoa niiden teknisestä rakenteesta. Opintojakso luo edellytykset erilaisten aselavettien ja asejärjestelmäkokonaisuuksien ymmärtämiseen sekä luo perustaa asejärjestelmien taktiselle käytölle.

Opetuksessa esitellään erilaisia aselavetteja: pyörillä liikkuvat lavetit, telaketjuilla liikkuvat lavetit, ilma-alukset, alukset, hybridit. Aselaveteille asetettavat yleiset vaatimukset, joita ovat liikkuvuus, kantavuus sekä taistelunkestävyys.

Kirjallisuus:

- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Luentomonistees
- Erikseen määritetty kirjallisuus

Arviointi:

Opintojakson arvosana muodostuu seminaariraportin perusteella. Vierailukäynnin raportti arvioidaan periaatteella hyväksytty / hylätty.

Arviointiasteikko on numeerinen, arvosana 0 – 5.

Opintojaksosta on saatava hyväksyttävä arvosana, jotta opiskelija saa suoritusmerkinnät opintojakson suorittamisesta. Alin hyväksyttävä arvosana on 1.

4C06DV Sotatekniikan erikoiskurssi, 4 op**Osaamistavoite:**

Opiskelija perehtyy erikseen valittuun aihepiiriin. Hän hankkii valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen ja esittämiseen. Opiskelija ymmärtää erikoiskurssilla käsitellyn aiheen mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä.

Sisältö:

Sisältö määritetään vuosittain, perustuen ajankohtaisiin teemoihin.

Kirjallisuus:

- Aihepiiriin liittyvä kirjallisuus.
- Luentomonistheet
- Alaan liittyvät kotimaiset ja ulkomaiset oppikirjat sopimuksen mukaan

Arviointi:

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan asteikolla 0 – 5. Opintojakson läpäiseminen edellyttää opintojakson aikana annettujen tehtävien suorittamista sekä osallistumista opetukseen koko opintojakson ajan sekä tentin hyväksytyä suorittamista.

Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op ja tutkielmaopinnot 34 op**4YTUTKMEN Yhteiset tutkimusmenetelmät, 3 op**

Tämän opintojakson sisältö on sama kuin 1YTUTKMEN-kurssissa (katso sivu 77).

4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen ,34 op**Osaamistavoite:**

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja valitun tutkimusmenetelmän hallintaa sekä kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe voi olla itse valittu tai osa jotain laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun. Työn jälkeen opiskelijan on osattava laatia pro gradu -työn taseoisia selvitystöitä ja raportteja työelämässä.

Sisältö:

Opintojaksoon kuuluu pro gradu -tutkielman laatiminen, osallistuminen kolmeen pro gradu-seminaariin ja kypsyysnäytteen kirjoittaminen.

Seminaari 1: Tutkimussuunnitelma, 1. vuoden syyslukukausi

Seminaari 2: Kirjallisuuteen perustuva osuus (asiantuntemuksen osoittaminen, kirjallisuus), 1. vuoden kevätlukukausi

Seminaari 3: Työn tulokset ja jatkosuunnitelma työn loppuunsaattamiseksi, 2. vuoden kevätlukukausi

Seminaarityöstä saadun palautteen avulla viimeistellään tutkielma.

Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi)-opintojakso ja maisteritutkinnon kypsyysnäyte. Ks. niitä koskevat pedagogiset käsi-kirjoitukset. Toteutuksista vastaa tieteenalaa edustava ainelaitos.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004, Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa, Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002, Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville.

Arviointi:

Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytty – hylätty. Opinnäytetyö arvioidaan arvolauseella seitsenportaisella asteikolla.

4C08A Sotatekniikan tutkimusmenetelmät, 3 op**Osaamistavoite:**

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee erilaiset menetelmät (kirjallisuustutkimus, haastattelu, kysely, vertailu, simulointi, vaatimusmäärittely, kenttäkokeet, testaus, matemaattinen mallinnus) ja osaa ohjattuna tehdä tutkimustyötään tieteellisen prosessin vaatimusten mukaisesti. Opiskelija oppii myös käyttämään tutkimusmenetelmiä ja etsimään kirjallisuutta.

Sisältö:

Opintojaksossa esitellään seuraavia sotatekniikassa käytettäviä tutkimusmenetelmiä: kirjallisuustutkimus, haastattelu, kysely, vertailu, simulointi, vaatimusmäärittely, kenttäkokeet, testaus, matemaattinen mallinnus. Tämän lisäksi perehdytään harjoituksen kautta opinnäytetyön tuloksiin.

Kirjallisuus:

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.) 2004. Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.
- Nykänen, O. 2002. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. TEK.
- Lehtinen, M. 2004 Pieni simulointikirja. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos.

Arviointi:

Opintojakson ryhmätyöt ja harjoitukset arvioidaan. Opintojakso arvioidaan hyväksytty-hylätty.

4C08B Matemaattiset ohjelmistot, 3 op

Osaamistavoite:

Opiskelija oppii ryhmätyöskentelyä ja oppii tunnistamaan erilaiset matemaattiset ohjelmistot ja tuntee niiden toimintaperiaatteet ja käyttötarkoitukset, sekä oppii ohjelmoinnin peruseriaatteita. Opiskelija oppii hyödyntämään matematiikkaa työssään.

Sisältö:

Yleistä, perusteita, numeeriset menetelmät, tilastot ja talous, optimointi

Kirjallisuus:

Oppimateriaali jaetaan tunnilla tai tulee PVMOODLE:en.

Arviointi:

Arviointi perustuu jatkuvaan kokonaisarviointiin, jossa oppilaan aktiivisuus, testeissä menestyminen ja harjoitustyöt vaikuttavat opintojakson arvosanaan. Opintojaksoon sisältyy tietokoneavusteinen koe ja harjoitustyö. Numeerinen 1–5.

4C08C Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö, 3 op

Osaamistavoite:

Opiskelija ymmärtää simuloinnin merkityksen tutkimusmenetelmänä ja käyttämään simulaatioita sotateknisen tutkimuksen apuna. Opiskelija tulee tietoiseksi simuloinnin pohjana olevista periaatteista ja sen mahdollisuuksista ja rajoituksista. Opiskelija tiedostaa simuloinnin käytön Puolustusvoimissa.

Sisältö:

- Yleistä
- Satunnaisluvut ja jakaumat
- Ehtolauseen käyttö
- Monte Carlo
- Markovin ketjut
- Lanchesterin yhtälöt

Kirjallisuus:

Oppimateriaali jaetaan tunnilla tai tulee PVMOODLE:en.

Arviointi:

Arviointi perustuu jatkuvaan kokonaisarviointiin, jossa opintojakson aktiivisuus, testeissä menestyminen ja harjoitustyö vaikuttavat arvosanaan. Opintojaksoon sisältyy tietokoneavusteinen koe ja harjoitustyö. Numeerinen 1–5.

4C08D_13 Tekniikan henkilökohtaiset tutkimusmenetelmät, 3 op

Osaamistavoite:

Opintojakson aikana opiskelija etsii tietoa opinnäytetyöhönsä liittyvästä ajankohtaisesta tutkimusmenetelmästä. Jakson jälkeen opiskelija tiedostaa menetelmien merkityksen tutkimuksessa sekä uusien järjestelmien suunnittelussa sekä kehittämisessä. Opintojakson kuuluva harjoitustyö sidotaan kunkin opiskelijan oman pro gradu -työn tutkimusmenetelmiin.

Sisältö:

Opintojakson tarkka sisältö määritetään vuosittain erikseen valitun opintojakson mukaisesti. Opetusta tukevat vierailijaluennot, opiskelija perehtyy itsenäisesti valittuun menetelmään sekä opiskelija suorittaa harjoitustyön ohjaus- ja palautusistunnot.

Kirjallisuus:

- Jormakka (ed). 2006. Management issues in technical research. Helsinki: Edita.
- Menetelmäopetuksen tietovaranto. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/index.html>
- Muu kirjallisuus ja opintomonisteet valittuun sisältöön ja menetelmään liittyen.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan seminaarityön ja seminaariesityksen perusteella. Arvosana, numeerinen 0 – 5.

4 Sotatieteiden maisterin tutkinnon (ei johda upseerin virkaan) opintojaksokuvaukset

Tässä kappaleessa kuvataan opintojaksot, jotka kuuluvat vain sotatieteiden maisterin tutkinnon, ei johda upseerin virkaan tutkintoon. Molempiin tutkintoihin sisältyvät opintojaksot on kuvattu kappaleessa kolme.

- 1YEK1.12 Strateginen johtaminen, 5 op**
- 1EUK1.21 Esikuntatyöskentelyn ja toimeenpanon perusteet, 3 op**
- 2C02JVA Turvallisuuskeskustelun ajankohtaisia kysymyksiä, 4 op**
- 5C07 Maisterikurssin liikuntaleiri, 0 op**
- ASH Harjoittelu, 10 op**
- 2YEK2.8 Kokonaisuunpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus, 3op**
- 2YEK2.2 Kriisinhallinta, 1 op**
- 2YEK2.3 Nordic Security Seminar, 2 op**
- 2YEK2.9 Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit, 2 op**

1YEK1.12 Strateginen johtaminen, 5op

Tarkennettu sisältö opintojaksosta julkaistaan vuoden 2014 opinto-oppaassa.

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kokonaisvaltaisen ja kriittisen ajattelun merkityksen strategisessa, pitkän aikavälin suunnittelussa. Lisäksi opintojakson jälkeen opiskelija kykenee käsittelemään puolustushallinnon kehittämiseen liittyviä haasteita ja löytämään niihin perusteltavissa olevia lähestymistapoja ja ratkaisuja. Opintojakso on integroitu tutkimuskoulutukseen sisältyvään Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus -opintojaksoon.

Sisältö:

Opiskelija tietää strategisen suunnittelun perusmenetelmät ja oppii erilaisten näkökulmien kautta hahmottamaan puolustusvoimien strategisen suunnittelun heikkouksia ja vahvuuksia jatkuvasti muuttuvassa globaalissa, alueellisessa ja kansallisessa toimintaympäristössä. Opiskelija kykenee ja harjaantuu käsitteelliseen ajatteluun ja sen käytännön soveltamiseen strategisen johtamisen viitekehyksessä. Opintojakson päätuotteena syntyy ryhmätöinä strategisen suunnittelun metodeja hyväksikäyttäen

tulevaisuusskenaario/-skenaariot Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus -opintojaksolle.

Kirjallisuus:

Materiaali ilmoitetaan PVMOODLE:ssa opintojaksoa ennen ja sen kuluessa.

Arviointi:

Opintojakson aikana laaditaan ryhmitöitä palvelemaan Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kehittämisharjoitus -opintojakson lopputuotetta. Ryhmätöet arvioidaan hyväksytyt / hylätyt.

1EUK1.21 Esikuntatyöskentelyn ja toimeenpanon perusteet, 7 op

Osa opintojaksosta. Kansainvälinen harjoitus 1 Ruotsissa.

Osaamistavoite:

Opintojakson kokonaisuus koostuu neljästä osajaksosta: Osajaksot ovat:

1. Esikuntatyöskentelyn perusteet (1op, TAKTL V)
2. Esikuntatekninen harjoitus (2 op, TAKTL V)
3. Sodan ajan johtamisen perusteet (1op, JOSPEL V)
4. Johtamistoiminta ja taktiikka kriisinhallintaympäristössä (KVH1) (3op, JOSPEL V).

Esikuntatyöskentelyn perusteet ja esikuntateknisen harjoituksen osaamistavoitteena on, että esikuntateknisen harjoituksen jälkeen opiskelija:

- tuntee yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet
- tuntee esikunnan ja sen osien työskentelyn perusteet
- tuntee tärkeimpien tietojärjestelmien käytön.

Sodan ajan johtamisen perusteet osajaksoston osaamistavoitteena on, että opiskelija:

- ymmärtää strategisen kommunikaation ja informaatio-operaatioiden merkityksen poikkeusoloissa sekä kriisinhallintaoperaatioissa
- tunnistaa puolustusvoimien operatiivisen tason informaatio-operaatioiden erityispiirteet sekä puolustusvoimien tietoverkko-operaatioiden nykytilan ja tulevaisuuden kehitysnäkymät
- ymmärtää kriisijohtamisen peruskäsitteet sekä ihmisen käyttäytymisen erityispiirteet stressin alla
- tunnistaa Suomalaisen joukon sekä kansainvälisen esikunnan/osaston johtamisen erityispiirteet kansainvälisissä operaatioissa.

Johtamistoiminta ja taktiikka kriisinhallintaympäristössä (KVH1) osajakson osaamistavoitteena on, että opiskelija:

- ymmärtää kansainvälisen kriisinhallinnan merkityksen ja eri toimijoiden roolit
- ymmärtää suunnittelu- ja johtamisprosessin monikansallisessa esikunnassa sekä
- tunnistaa monikansallisen esikunnan työskentelyn periaatteet ja erilaisista taustoista johtuvat erot eri kansallisuuksien välillä
- tunnistaa suomalaisten upseerien osaamistason verrattuna ulkomaalaisiin upseereihin ml. kielitaito
- tunnistaa oman kielitaitonsa kehittämistarpeet ammatillisessa viitekehyksessä
- kykenee toimimaan tehtäväkohtaisen täydennyskoulutuksen jälkeen toimistoupseerina monikansallisessa esikunnassa.

Sisältö:

Osajaksoilla 1 ja 2 käsiteltäviä aiheita ovat perusyhtymän esikuntaohje, esikunnan kokoonpano, tehtävät ja työjärjestys, FINGOP operatiivisen suunnittelun työkaluna sekä puolustushaaransa mukaisesti MATI- ja MESI- tietojärjestelmät. Ilmasotalinjalle koulutetaan myös MATI-tietojärjestelmän perusteet. Lisäksi maasotalinjalle opetetaan maavoimien yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet (YHTSU-PE).

Sodan ajan johtamisen perusteet osajakson keskeistä sisältöä ovat luennot strategisen kommunikaation käsitteistä sekä luennot puolustusvoimien informaatio-operaatioiden sekä tietoverkko-operaatioiden nykytilanteesta. Tämä täydentää jo aikaisemmin kursilla annettua informaationsodankäynnin perusopetusta (TAKTL). Opetettava asia on rajattu operaatiotaidon ja taktiikan opetusta täydentäväksi ja laajemmalle tasolle, jolloin perusolettamus on, että oppijoilla on jo valmiiksi käsitys informaationsodankäynnin perusteista. Johtaminen kansainvälisessä toimintaympäristössä huomioidaan kriisinhallintaoperaatioista kertovilla luennoilla. Viimeisenä aiheena ovat luennot kriisijohtamisesta ja stressin hallinnasta.

KVH 1 osajakson keskeinen sisältö koostuu kansainvälisen kriisinhallinnan periaatteista ja juridisesta perustasta (osa opetuksesta oikeudellisen opetuksen alla). Lisäksi jaksolla perehdytään monikansallisen esikunnan rakenteeseen ja toimintaperiaatteisiin sekä kriisinhallintaoperaatioissa käytettävään taktiikkaan ja joukkojen sekä voimankäyttöön. Kansainvälisessä harjoituksessa harjaannutaan toimimaan prikaatin/vast. tai sitä ylempään monikansallisen esikunnan esikuntaupseerin tehtävissä.

Kirjallisuus:

Osajakson 1 ja 2 kirjallisuus ja muu oheismateriaali:

- Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP),
- Maavoimien Yhtymän suunnittelun ja päätöksenteon perusteet osat A, B, ja C.
- Harjoitusvahvuudet A1 merivoimat, LUONNOS 2008 (TLL IV)

- Lippueen esikuntapalvelu- ja suunnitteluohje, TAKTL julkaisu 4/2003 (TLL III)
- Puolustusvoimien toimistopalvelun opas, 1997
- Rannikkoalueen esikuntapalveluohje, TAKTL julkaisu 3/2003 (TLL IV)
- Rannikkoalueen operatiivisten asiakirjojen laadinta ja tilannekuvan esittäminen MESillä, TAKTL julkaisu 4/2002 (TLL III).

Osajakson 3 ja 4 kirjallisuus ja muu oheismateriaali:

- Informaatio-operaatiot konsepti 2011 (Suojaustaso IV), TAKTL:n jakaa.

Arviointi:

Osajaksojen hyväksytyt suoritukset edellyttävät osallistumista harjoitusviikon lähiopiskelutapahtumiin.

Osallistuminen kansainväliseen harjoitukseen on yksi kurssilta valmistumisen edellytys (ns. kurssin aikana tapahtuva ainutkertainen opetus).

Osajaksoihin ei liity koulutyötä.

2C02JVA Turvallisuuskeskustelun ajankohtaisia kysymyksiä, 4 op

Osaamistavoite:

Laajentaa aiemmissä opinnoissa saatua strategian ja turvallisuuden tietämystä eräiden kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuskeskustelun keskeisten ja ajankohtaisten teemojen avulla. Oppijakson aikana on mahdollisuus syventyä joihinkin valinnaisiin turvallisuuskysymyksiin. Syventäminen tapahtuu kirjallisuuteen perehtymällä, erikseen järjestettävällä lähiopetuksella sekä laatimalla lyhyt raportti omasta erityistarkastelukohteesta.

Opintojakson osaamistavoitteet:

Opiskelija ymmärtää kansalliseen ja kansainväliseen turvallisuuskeskusteluun liittyviä kokonaisuuksia sekä niiden taustatekijöitä ja osaa analysoida turvallisuuteen liittyviä todennäköisiä kehitystrendejä.

Sisältö:

Opintojakson aikana opiskelijat syventävät ymmärrystään kansainvälisen politiikan ilmiöistä ja ajankohtaisista turvallisuuskeskustelun keskeisistä tapahtumista. Opintojakson aikana pohditaan laaja-alaisesti kansainvälisen turvallisuusympäristön ajankohtaisia ilmiöitä ja tapahtumia.

Käsittelyn painopiste on sotilaallisten konfliktien ja kriisien syntyymiseen liittyvien tekijöiden, tyypillisten tunnuspiirteiden ja ajankohtaisten konfliktien ja kriisien kansalliseen ja kansainväliseen turvallisuuteen liittyvien vaikutusten analysoinnissa.

Kirjallisuus:

- Sipilä & Koivula. 2013. Kuinka strategiaa tutkitaan. MPKK
- Opintojaksolla tarvittava materiaali (harjoitusasiakirjat, maatietokannat jne.) ja työskentelyohjeet jaetaan jakson alussa.

Opintojakson tarkempi kirjallisuus käsketään opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojakso arvioidaan sen aikana laadittavan kirjallisen työn perusteella. Arvosana on hyväksytyt/hylätty, S–0

5C07 Maisterikurssin liikuntaleiri, 0 op

Maisterikurssin liikuntaleirille osallistuminen on vapaaehtoista. Osallistuminen ei tuota erillisiä opintopisteitä tutkintoon.

Osa opintojaksoa 5C07 Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus, 2 op (katso sivu 68)

ASH Harjoittelu, 10 op**Osaamistavoite:**

Harjoittelun tavoitteena on perehtyä turvallisuusalan työtehtäviin ja edistää ammatillisen asiantuntijuuden kehittymistä. Asiantuntijuuden kehittymiseen liittyy myös sotatieteellisten teorioiden ja käytännön yhdistäminen työtehtävissä. Opintojakso kartuttaa työelämätaitoja ja siten tukee sijoittumista työelämään. Harjoittelukokemuksia voidaan soveltaa myös työnhakutilanteessa.

Opintojakso tuottaa valmiuksia puolustusvoimien toimiperheisiin B 6 ja 7 sekä C 6 ja 7. B -toimiperheet ovat nuoremman suunnittelijan ja suunnittelijan tehtäviä. C-toimiperheisiin kuuluvat nuoremman asiantuntijan ja asiantuntijan tehtävät. B-kategoriaan sijoitetaan toimialan, alatoimialan tai aselajin johto- ja päällikkötehtävät. C-kategoriaan sijoitetaan tutkimus-, kehittämis- ja asiantuntijatehtävät.

Sisältö:

Harjoittelun ajoitus voi sijoittua heinäkuun ja joulukuun väliin. Opiskelija itse vastaa harjoittelupaikan hankkimisesta edellisen syksyn aikana.

Harjoittelun sisältönä on yleisten työelämävalmiuksien karttuminen osana sotatieteellistä tutkintoa. Sotatieteellisen alan tutkinnot tuottavat monia taitoja, joita opiskelija tarvitsee siirtyessään työelämään. Suuri osa taidoista karttuu pää- ja sivuaineopintojen yhteydessä, mutta osa taidoista voidaan saavuttaa työharjoittelulla.

Tutkintoon valmistuneet ovat ennen kaikkea oman alansa asiantuntijoita, joka on yksi sotatieteellisen tutkinnon vahvuuksista.

Sotatieteellinen asiantuntijuus

Tulevaisuuden sotatieteelliseen asiantuntijuuteen kuuluu kompleksisuuden ja muutoksen hallinnan lisäksi jatkuvasti muuttuvien toimintaympäristöjen hallinta. Työmarkkinoilla tarvitaan erityisesti viestintä-, vuorovaikutus-, tiedonhankinta- ja -hallintataitoja sekä projektiosaamista. Sotatieteilijä on suullisen ja kirjallisen viestinnän sekä tiedonhaun ja -hallinnan taitaja, joka hallitsee laajoja kokonaisuuksia ja osaa soveltaa osaamistaan nyky-yhteiskunnan alati muuttuvien tarpeiden mukaan. Sotatieteilijöillä on erityistä annettavaa turvallisuusalan johto- ja suunnittelutehtävissä sekä valtion hallinnossa esimerkiksi puolustushallinnon alalla.

Taito kirjoittaa ja viestiä äidinkielellä

Akateemista loppututkintoa vaativissa töissä edellytetään kykyä tuottaa erityyppisiä kirjallisia tekstejä. Oikeakielisen kirjoittamisen lisäksi tämä pitää sisällään myös kyvyn hakea ja jäsentää tietoa.

Sotatieteiden opiskelijat kirjoittavat opiskeluaikanaan runsaasti tenttien esseevastauksia, esseitä, harjoitus- ja seminaaritöitä sekä opintopäiväkirjoja. Lisäksi opiskelijat laativat kandidaatin tutkielman ja pro gradu -tutkielman. Kaikki kirjallista ilmaisuvaativat harjoitukset kehittävät omalta osaltaan opiskelijan kykyä kirjoittaa erimittaisia tekstejä jäsennellysti. Kirjoittamisprosessissa opiskelijan tulee huomioida kielen säännöt ja oikeakielisyys, tekstin sujuvuus ja ymmärrettävyys, termien käyttäminen oikein ja erilaisista lähteistä hankitun tiedon hyödyntäminen ja lähteisiin oikein viittaaminen. Opinnit harjaannuttavat erilaisten tekstilajien tuottamisen lisäksi myös niiden analysoimiseen.

Esiintymistaito

Esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen merkitys on kasvanut työelämässä. Tehtäviin voi kuulua erilaisia esityksiä, kokousasioiden esittelyä, puheenvuorojen ja puheiden pitämistä ja niin edelleen.

Sosiaaliset taidot ja ryhmätötaidot

Työelämässä edellytetään tiimityötaitoja sekä kykyä kohdata erilaisia ihmisiä. Työskentely tapahtuu usein työryhmissä tai projekteissa, joissa tiimityöskentely on keskeinen työtapana ja joissa tehdään yhteistyötä erilaisten toimijoiden kanssa.

Tiedonhankintataidot

Työelämässä tarvitsee harvoin muistaa ulkoa erilaisia yksityiskohtia. Tärkeämpää on tietää, mistä ja miten tieto tarvittaessa löytyy. Lisäksi on hallittava laajoja kokonaisuuksia sekä oltava kyky erottaa olennainen epäolennaisesta ja kyky tiivistää.

Tekniset taidot

Perusosaamiseen ja viestintätekniisiin taitoihin kuuluvat yleisimpien tekstinkäsittely- ja taulukko-ohjelmien sekä toiminnanohjausjärjestelmien hallinta ja hyvät tiedonhakutaidot.

Kansainvälinen osaaminen

Työnantajat arvostavat kielitaidon lisäksi kansainvälistä osaamista, jossa yhdistyvät kansainvälinen kokemus, kulttuurien tuntemus ja kansainvälinen hahmotuskyky. Parhaiten nämä taidot karttuvat ulkomailla opiskellessa, asuessa tai työskennellessä. Kansainväliseen osaamiseen liittyy siis kielitaidon lisäksi kyky ymmärtää vierasta kulttuuria ja kyky nähdä erilaiset toimijat osana kansainvälistä kehitystä ja kontekstia.

Kirjallisuus:

- Laadukas harjoittelu. Käsikirja harjoittelun ohjaukseen ja työkokemuksen hyödyntämiseen. NCWE/CSU, Suomessa lisenssin haltija Haaga Instituutin ammattikorkeakoulu.
- BILLET, S. 2001. Learning in the workplace: Strategies for Effective Practise. Allen & Unwin.
- JARVIS, P. 2004. Adult education and lifelong learning: theory and practice. London: Routledge Falmer.
- WENGER, E. 1999. Communities of practice. Learning, meaning and identity. Cambridge: Cambridge University Press.
- HAKKARAINEN, K., LONKA, K. & LIPPONEN, L. 2004. Tutkiva oppiminen. Helsinki: WSOY

Arviointi:

Opiskelija laatii harjoittelustaan raportin, joka pitää sisällään kuvauksen harjoittelupaikasta ja tiivistelmän oppimispäiväkirjasta. Muistioon liitetään työtodistus sekä erilaista työhön liittyvää keskeistä materiaalia. Muistio arvioidaan asteikolla hyväksytty – hylätty ja koko opintojakso asteikolla suoritettu.

2YEK2.8 Kokonaismaanpuolustus ja yhteiskunnan turvallisuus, 3 op

Tarkennettu sisältö opintojaksosta julkaistaan vuoden 2014 opinto-oppaassa.

Osaamistavoite:

Kurssin aikana tarkastellaan yleisesti kansallista turvallisuutta ja erityisesti yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen liittyviä kokonaisuuksia. Opiskelija osaa käsitellä laaja-alaisesti kansallisen turvallisuuspolitiikan ja puolustuspolitiikan keskeisiä kysy-

myksiä sekä ulkoiseen ja sisäiseen turvallisuuteen sekä viranomaisyhteistoimintaan liittyviä ajankohtaisia teemoja.

Opintojakson osaamistavoitteet:

Tuntee turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen päätöksentekoon liittyvien toimijoiden roolit ja tehtävät sekä eri hallinnonalojen välisen yhteistyön yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kehityksessä.

Opiskelijalla on valmiudet pohtia puolustusratkaisuun sekä puolustuksen uskottavuuteen ja asevelvollisuuteen liittyviä teemoja.

Opiskelija osaa arvioida yhteiskunnan kokonaisturvallisuuteen ja puolustusjärjestelmän kehittämiseen liittyviä tekijöitä ja muutostarpeita useasta eri näkökulmasta (poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen).

Kykenee osallistumaan asiantuntijana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta käsittelevään keskusteluun.

Sisältö:

Muuttuva turvallisuusympäristö ja laajeneva turvallisuuskäsitys yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden konseptissa. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson toimeenpanokäskyssä/viikko-ohjelmassa opintojakson tarkan toteutuksen.

Kirjallisuus:

- Tietoja Suomen kokonaismaanpuolustuksesta (uusin)
- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia (uusin)
- Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (uusin)
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma

Opintojakson tarkempi kirjallisuus käsketään opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojakso tentitään yhdessä muiden strategian opintojaksojen kanssa *Kriisinhallinta*-opintojakson yhteydessä.

2YEK2.2 Kriisinhallinta, 1 op

Tarkennettu sisältö opintojaksosta julkaistaan vuoden 2014 opinto-oppaassa.

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia arvioida laaja-alaisesti kansainväliseen kriisinhallintaan liittyviä asiakokonaisuuksia. Kriisinhallintaa käsitellään kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan -käsitteen kautta. Opintojakso luo myös

valmiudet arvioida suurvaltojen ja keskeisten turvallisuusorganisaatioiden (YK, EU, Nato) kriisinhallinnan yleisiä periaatteita ja kehitysnäkymiä.

Opintojakson osaamistavoitteet:

Tuntee kokonaisuvaltaisen kriisinhallintakonseptin keskeiset periaatteet. Osaa analyttisesti tarkastella Suomen kriisinhallintaan osallistumisen yleisiä päämääriä ja tavoiteasetteluja.

Opiskelija osaa kuvailla yleisellä tasolla kriisinhallintaan osallistumiseen liittyvän kansallisen päätöksentekoprosessin. Osaa selittää rauhanturvaamisessa ja kriisinhallinnassa tapahtuneita kylmän sodan jälkeisiä muutostekijöitä.

Opiskelija kykenee arvioimaan kriisinhallinnan ja sodan käsitteiden eroavaisuuksia.

Opiskelija tuntee kriisinhallintaoperaatiot, joissa Suomi on aktiivisesti mukana.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana sotilaallista kriisinhallintaa koskevaan keskusteluun.

Sisältö:

Opintojakson aikana käsitellään kansallisen kriisinhallinnan kokonaisuutta kokonaisuvaltaisen kriisinhallinnan konseptin kautta. Lisäksi käsitellään YK:n, Euroopan unionin ja Naton kriisinhallintatehtävien yleisiä periaatteita ja kehitysnäkymiä. Opintojakson päätteeksi toteutetaan paneelikeskustelu, jossa hyödynnetään opiskelijoiden kokemuksia kriisinhallintaoperaatioista.

Kirjallisuus:

- Suomen kokonaisuvaltainen kriisinhallintastrategia, Ulkoministeriö, 2009.
 - Kerttunen, Mika (ed.): EU Battlegroups. Theory and Development in the Light of Finnish-Swedish Co-operation. Dept. of Str. and Def. Studies, Series 2, N:o 30. Helsinki 2005.
 - Turvallisempi Eurooppa oikeudenmukaisemmassa maailmassa - Euroopan unionin turvallisuusstrategia Bryssel 12. joulukuuta 2003.
 - Headline Goal 2010. May 2004.
 - An Initial Long-Term Vision for European Defence Capability and Capacity Needs. October 2006.
 - European Security and Defence Policy. The first 10 years (1999–2009), European Union Institute for Security Studies, 2009.
 - Nato handbook 2006, s. 43–50, 143–174.
 - Naton uusi sotilasdoktriini
 - Moodlessa erikseen jaettava materiaali
- Opintojakson kirjallisuus käsketään tarkemmin opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojakso tentitään yhdessä muiden strategian opintojaksojen kanssa. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

2YEK2.3 Nordic Security Seminar, 2 op

Tarkennettu sisältö opintojaksosta julkaistaan vuoden 2014 opinto-oppaassa.

Osaamistavoite:

Opintojakson tavoitteena on perehtyä Pohjoismaiden turvallisuuspoliittisiin linjoihin sekä maiden asevoimien kehittämisen perusteisiin. Lisäksi kurssin tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden analyttisiä valmiuksia turvallisuusympäristön hahmottamisessa perehtymällä laajan turvallisuuskäsityksen avulla muuttuvaan kansainväliseen turvallisuusympäristöön.

Opintojakson osaamistavoitteet:

Tuntee Pohjoismaiden turvallisuusratkaisujen keskeiset periaatteet. Osaa kriittisesti ja uskottavasti analysoida keskeisiä Pohjois-Euroopan turvallisuuskysymyksiä ja Pohjoismaiden puolustusratkaisujen eroja ja yhtäläisyyksiä.

Opiskelija osaa selittää yleisellä tasolla eri Pohjoismaiden kylmän sodan jälkeisiä puolustusratkaisujen syitä ja taustatekijöitä. Osaa analyttisesti tarkastella kansainvälisen turvallisuusympäristön muutoksia.

Opiskelija kykenee arvioimaan laajan turvallisuuskäsityksen sisältöä ja turvallisuuden käsitteen muutoksen vaikutuksia kansalliseen päätöksentekoon.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana turvallisuuspoliittiseen keskusteluun Pohjoismaiden turvallisuusratkaisuista ja puolustusyhteistyöstä.

Sisältö:

Opintojakson aikana käsitellään Pohjois-Euroopan turvallisuusympäristössä vaikuttavia muutostekijöitä ja eri Pohjoismaiden turvallisuuspoliittisten ratkaisujen perusteita. Lisäksi pohditaan Pohjoismaisen puolustusyhteistyön kehitysnäkymiä. Opintojakso suunnitellaan yhteistoiminnassa Ruotsin Maanpuolustuskorkeakoulun (Försvarshögskolan, Stockholm) kanssa. Tarkempi seminaarin sisältö käsketään opintojakson toimeenpanokäskyssä/viikko-ohjelmassa.

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus käsketään tarkemmin opintojaksokäskyssä

Arviointi:

Opintojakso tentitään Kriisinhallinta-opintojakson yhteydessä.

2YEK2.9 Sotilasstrategia ja kansainväliset konfliktit, 2 op

Tarkennettu sisältö opintojaksosta julkaistaan vuoden 2014 opinto-oppaassa.

Osaamistavoite:

Opintojakso tavoitteena on perehtyä tärkeimpien kansainvälisen yhteisön turvallisuusorganisaatioiden toimintaan ja keskeisten maailmanpolitiikan toimijoiden turvallisuuspoliittisiin ja sotilasstrategisiin tavoiteasetteluihin ja niiden vaikutuksiin Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

Opintojakson osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa arvioida, miten kansainvälinen järjestelmän toimijat vaikuttavat Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan toteuttamiseen, sotilasstrategiaan ja sotilasstrategiseen suunnitteluun.

Opiskelija osaa kriittisesti ja uskottavasti analysoida maailmanpolitiikan keskeisiä turvallisuuspoliittisia tapahtumia ja niiden vaikutuksia kansainvälisiin kriiseihin ja konfliktteihin.

Opiskelija osaa analysoida maailmanpolitiikan tapahtumien ja kansainvälisten kriisien ja konflikttien vaikutuksia Suomen kansalliselle turvallisuudelle.

Opiskelija tietää keskeisten kansainväliseen turvallisuuteen liittyvien järjestöjen ja organisaatioiden tehtävät, tavoitteet ja toiminnan peruseräatteen.

Kykenee osallistumaan asiantuntijana keskusteluun globaaleista turvallisuuspoliittisista kysymyksistä ja tapahtumista sekä niiden vaikutuksista Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

Sisältö:

Opintojakso tavoitteena on perehtyä tärkeimpien kansainvälisen yhteisön turvallisuusorganisaatioiden toimintaan ja keskeisten maailmanpolitiikan toimijoiden turvallisuuspoliittisiin ja sotilasstrategisiin tavoiteasetteluihin ja niiden vaikutuksiin Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

Opintojakson aikana käsitellään lisäksi ajankohtaisia kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksien historiallisia taustoja ja kehityskulkuja.

Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson toimeenpanokäskyssä/viikko-ohjelmassa opintojakson tarkan toteutuksen.

Sisältö	Luennoitsija	L	RT	OT	YHT
Kansainväliset organisaatiot		6		2	8
Suurvaltojen kansalliset intressit ja sotilasstrategiset valinnat		6		2	8
Pohjoismaiden turvallisuuspolitiikka		2			2
Kauko-idän strateginen muutos		2			2
Nousevat globaalit ja alueelliset suurvallat (BRICS)		2		2	4
Global Commons; esim. Arktinen alue		2		2	4
Terrorismi, piratismi, ydinaseet, kyberuhat ja muut ajankohtaiset turvallisuuden erityiskysymykset		8	2	2	12
Paneelikeskustelu		2	1	1	4
Harjoitustehtävä				5	5
Yhteenveto ja loppukeskustelu		1			1
Tenttiin valmistautuminen tämän opintojakson osalta				4	4
Yhteensä		31	3	20	54

Kirjallisuus:

Opintojakson kirjallisuus käsketään opintojaksokäskyssä.

Arviointi:

Opintojakson lopussa järjestetään pienryhmissä opettajajohtoinen keskustelupiiri, jossa opiskelijoiden osaaminen arvioidaan hyväksyty/hylätty. Opintojaksolla käsiteltävät asiat tentitään yhdessä muiden strategian opintojaksojen kanssa *Kriisinhallinta*-opintojakson yhteydessä.

Maanpuolustuskorkeakoulu

PL 7

00861 Helsinki

Suomi ▶ Finland

ISBN 978-951-25-2473-0

ISBN 978-951-25-2474-7 (PDF)